

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

GRUPA KAPITAŁOWA PBG

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2015 ROKU
DO 31 GRUDNIA 2015 ROKU

WYSOGOTOWO, DNIA 21 MARCA 2016 ROKU

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SPIS TREŚCI

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	14
1. INFORMACJE OGÓLNE	14
1.1 INFORMACJE O SPÓŁCE DOMINUJĄCEJ	14
1.2 SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ	14
1.3 CHARAKTER DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ	15
1.4 INFORMACJA O GRUPIE KAPITAŁOWEJ	15
1.4.1 SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	15
1.4.2 SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU	21
1.4.3 ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ W 2015 ROKU	23
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLENIE	25
2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	25
2.2 WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLENIE	25
2.3 ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI	26
3. ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI	30
3.1 ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI OBOWIĄZUJĄCE I ZASTOSOWANE PRZEZ GRUPĘ OD 1 STYCZNIA 2015 ROKU	30
3.2 OPUBLIKOWANE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE NIE WESZŁY W ŻYCIE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU I ICH WPŁYW NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY	31
4. ZMIANY ZASAD, KOREKTY BŁĘDU LAT POPRZEDNICH	33
5. PROFESJONALNY OSĄD, NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ ORAZ ZMIANY SZACUNKÓW	33
5.1 PROFESJONALNY OSĄD	33
5.2 NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ	34
5.2.1 OKRESY EKONOMICZNEJ UŻYTECZNOŚCI ŚRODKÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	34
5.2.2 PRZYCHODY Z UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ	34
5.2.3 REZERWY	35
5.2.3.1 REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	35
5.2.3.2 REZERWY NA NAPRAWY GWARANCYJNE	35
5.2.3.3 REZERWY NA PLANOWANE STRATY	36
5.2.3.4 POZOSTAŁE REZERWY	36
5.2.4 AKTYWA NA PODATEK ODROZCZONY	36
5.2.5 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH (W TYM WARTOŚCI FIRMY)	37
5.2.6 KLASYFIKACJA AKTYWÓW FINANSOWYCH	37
5.2.7 ODPIS AKTUALIZUJĄCY WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI I POŻYCZEK	37
5.2.8 WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	38
5.3 ZMIANY SZACUNKÓW	38
6. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	38
6.1 SEGMENTY OPERACYJNE	38
6.2 ZASADY KONSOLIDACJI	39
6.3 POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH I WARTOŚĆ FIRMY	40
6.4 INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	42
6.5 INWESTYCJE WE WSPÓLNE USTALENIA UMOWNE	43
6.6 WYCENA DO WARTOŚCI GODZIWEJ	44
6.7 TRANSAKCJE W WALUTACH OBCYCH	45
6.8 KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO	46
6.9 WARTOŚCI NIEMATERIALNE	47
6.10 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	49
6.11 AKTYWA W LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA	50
6.12 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGODAWCA	51
6.13 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	51
6.14 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	53
6.15 NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE	54
6.16 INSTRUMENTY FINANSOWE	55
6.16.1 AKTYWA FINANSOWE	55
6.16.2 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	59
6.16.2.1 AKTYWA FINANSOWE UJMOWANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	59
6.16.2.2 AKTYWA FINANSOWE WYKAZYWANE WEDŁUG KOSZTU	59

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.16.2.3	AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	60
6.16.3	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	60
6.16.4	WBUDOWANE INSTRUMENTY POCHODNE	61
6.16.5	ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	62
6.17	ZAPASY	62
6.18	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	63
6.19	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	64
6.20	AKTYWA TRWAŁE I GRUPY AKTYWÓW NETTO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	64
6.21	KAPITAŁ WŁASNY	64
6.22	ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	65
6.22.1	KRÓTKOTERMINOWE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	65
6.22.2	REZERWY NA NIEWYKORZYSTANE URLOPY	65
6.22.3	ODPRawy EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE	65
6.23	REZERWY, ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE	66
6.24	OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE	68
6.25	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	68
6.26	ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	68
6.27	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	69
6.27.1	SPRZEDAŻ TOWARÓW I PRODUKTÓW	69
6.27.2	SPRZEDAŻ USŁUG	69
6.28	DYWIDENDY, POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE I PRZYCHODY FINANSOWE	70
6.29	KOSZTY	71
6.30	PODATEK DOCHODOWY (BIEŻĄCY I ODROZCZONY)	72
6.31	PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG	74
6.32	ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	74
7.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	75
8.	SEGMENTY OPERACYJNE	75
9.	PRZEJĘCIA ORAZ ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	77
9.1	PRZEJĘCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	77
9.2	ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	77
10.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	79
11.	UDZIAŁ WE WSPÓLNYM PRZEDSIĘWZIĘCIU	80
12.	UDZIAŁ WE WSPÓLNYM DZIAŁANIU	81
13.	WARTOŚĆ FIRMY	82
14.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	84
15.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	88
16.	AKTYWA W LEASINGU	93
17.	GRUPA JAKO LEASINGODAWCA	94
18.	NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE	94
19.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	95
20.	INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE	98
21.	AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	98
21.1	KATEGORIE AKTYWÓW ORAZ ZOBOWIĄZAŃ	98
21.2	POŻYCZKI UDZIELONE	104
21.3	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	104
21.4	POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	106
21.5	KREDYTY, POŻYCZKI I INNE INSTRUMENTY DŁUŻNE	106
21.6	ZABEZPIECZENIE SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ	111
21.7	POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	111
21.8	UJAWNIEŃ DOTYCZĄCE METOD WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	112
22.	ZAPASY	114
23.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	115
24.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	119
25.	AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	120
26.	KAPITAŁ WŁASNY	122
26.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY	122
26.2	KAPITAŁ Z EMISJI AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	124
26.3	KAPITAŁ Z WYCENY TRANSAKCJI ZABEZPIECZAJĄCYCH ORAZ RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK ZAGRANICZNYCH	124
26.4	POZOSTAŁE KAPITAŁY	124
26.5	ZYSKI / STRATY ZATRZYMANE ORAZ OGRANICZENIA W WYPŁACIE DYWIDENDY	125

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

26.6	PROGRAMY PŁATNOŚCI OPARTE O AKCJE	125
26.7	UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	125
27.	ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	126
28.	POZOSTAŁE REZERWY	128
29.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	132
30.	ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	134
31.	MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	134
32.	SPRZEDAŻ USŁUG	135
33.	PRZYCHODY I KOSZTY	140
33.1	KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	140
33.2	KOSZTY AMORTYZACJI, ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH, RÓŻNIC KURSOWYCH ORAZ ZAPASÓW UJĘTE W ZYSKU LUB STRACIE	140
33.3	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	141
33.4	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	142
33.5	PRZYCHODY FINANSOWE	143
33.6	KOSZTY FINANSOWE	144
34.	PODATEK DOCHODOWY	145
34.1	OBCIĄŻENIE PODATKOWE	145
34.2	ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY	146
35.	ZYSK NA AKCJĘ, DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY ORAZ EMISJE I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH	152
35.1	ZYSK NA AKCJĘ	152
35.2	DYWIDENDY WYPŁACONE ORAZ ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	153
35.3	EMISJA I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH	153
36.	NARUSZENIE POSTANOWIEŃ UMOWY (KREDYTY, POŻYCZKI)	154
37.	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE	155
38.	INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	157
39.	AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	159
40.	POSTĘPOWANIA SĄDOWE ORAZ INNE SPRAWY SPORNE	161
41.	ROZLICZENIA PODATKOWE	165
42.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	166
42.1	RYZYKO PŁYNNOŚCI	166
42.2	RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	169
42.3	RYZYKO WALUTOWE	171
42.4	RYZYKO KREDYTOWE	174
43.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	175
44.	POZOSTAŁE INFORMACJE	176
44.1	WYBRANE DANE FINANSOWE PRZELICZONE NA EUR	176
44.2	WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	178
44.3	ZATRUDNIENIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ I ROTACJA KADR	179
44.4	WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	179
45.	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	180
46.	ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	183

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Wyszczególnienie	Nota	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Aktywa			
Aktywa trwałe		879 473	1 072 886
Wartość firmy	13	290 737	381 686
Wartości niematerialne	14	10 201	11 345
Rzeczowe aktywa trwałe	15	236 844	258 238
Nieodnawialne zasoby naturalne	18	6 000	36 782
Nieruchomości inwestycyjne	19	189 439	213 783
Inwestycje długoterminowe	20	7 577	7 577
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	11	34 579	46 447
Należności	23	40 800	57 212
Pożyczki udzielone	21.2	118	38
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	21.4	1 484	1 673
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34.2	57 767	54 887
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30	3 927	3 218
Aktywa obrotowe		1 314 334	1 116 319
Zapasy	22	53 145	61 596
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	32	233 675	272 467
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	622 918	534 814
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	34	21 386	14 240
Pożyczki udzielone	21.2	260	381
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	21.4	70	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	341 746	104 693
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30	39 079	52 247
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	25	2 055	75 881
Aktywa razem		2 193 807	2 189 205

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy Wiśniewski   Kinga Banaszak - Filipiak   Mariusz Łożyński   Dariusz Szymański   Bożena Ciosk

Prezes Zarządu   Wiceprezes Zarządu   Wiceprezes Zarządu   Wiceprezes Zarządu   Członek Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU (C.D.)

Wyszczególnienie	Nota	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
<i>Pasywa</i>			
Kapitał własny		(808 100)	(672 757)
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		(1 159 154)	(944 950)
Kapitał podstawowy	26.1	14 295	14 295
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	26.2	733 348	733 348
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	26.3	(861)	(742)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	26.3	(15 338)	(3 765)
Pozostałe kapitały	26.4	506 631	524 075
Straty zatrzymane:	26.5	(2 397 229)	(2 212 161)
- strata z lat ubiegłych		(2 219 654)	(2 127 773)
- strata netto bieżącego roku przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		(177 575)	(84 388)
Udziały niekontrolujące	26.7	351 054	272 193
Zobowiązania		3 001 907	2 861 962
Zobowiązania długoterminowe		579 028	526 842
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	21.5	49 186	54 959
Leasing finansowy	16	10 754	13 096
Pochodne instrumenty finansowe	21.3	1 063	916
Pozostałe zobowiązania	29	126 115	69 619
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34.2	3 875	4 701
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	27	24 080	25 475
Pozostałe rezerwy długoterminowe	28	362 927	356 892
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30	1 028	1 184
Zobowiązania krótkoterminowe		2 422 879	2 335 120
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	21.5	1 331 906	1 345 957
Leasing finansowy	16	2 938	2 454
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29	921 715	700 227
Zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną	32	49 925	126 375
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	34	571	897
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	27	37 481	37 490
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	28	71 695	103 885
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30	6 648	2 244
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	25	-	15 591
Pasywa razem		2 193 807	2 189 205

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy
Wiśniewski

Kinga Banaszak -
Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Członek
Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Wyszczególnienie	Nota	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
<i>Działalność kontynuowana</i>			
Przychody ze sprzedaży	8	1 798 815	1 530 248
Przychody ze sprzedaży produktów		930 472	1 151 369
Przychody ze sprzedaży usług		862 929	358 596
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		5 414	20 283
Koszt własny sprzedaży	8, 33.1	(1 681 163)	(1 435 754)
Koszt sprzedanych produktów		(897 479)	(1 041 819)
Koszt sprzedanych usług		(777 699)	(377 789)
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		(5 985)	(16 146)
Zysk brutto ze sprzedaży		117 652	94 494
Koszty sprzedaży	33.1	(21 935)	(27 089)
Koszty ogólnego zarządu	33.1	(89 955)	(84 357)
Pozostałe przychody operacyjne	33.3	31 954	162 161
Pozostałe koszty operacyjne	33.4	(220 001)	(184 469)
Koszty restrukturyzacji		(8 354)	(6 993)
Strata z działalności operacyjnej		(190 638)	(46 254)
Koszty finansowe netto	33.5; 33.6	(4 458)	(12 399)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności		2 952	(8 228)
Strata przed opodatkowaniem		(192 144)	(66 881)
Podatek dochodowy	34.1	(8 903)	(9 104)
Strata netto z działalności kontynuowanej		(201 047)	(75 985)
<i>Działalność zaniechana</i>			
Strata netto z działalności zaniechanej		(57)	(4 814)
Strata netto		(201 104)	(80 799)
Strata netto przypadająca:		(201 104)	(80 799)
- akcjonariuszom jednostki dominującej		(177 575)	(84 388)
- akcjonariuszom niekontrolującym		(23 529)	3 589

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy
Wiśniewski

Kinga Banaszak -
Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Członek
Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

STRATA NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane) 1 / akcję	za okres 31.12.2014 (badane) 1 / akcję
Strata netto z działalności kontynuowanej przypadający:	(201 047)	(75 985)
- akcjonariuszom jednostki dominującej	(177 546)	(81 020)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(23 501)	5 035
Strata netto z działalności zaniechanej przypadający:	(57)	(4 814)
- akcjonariuszom jednostki dominującej	(29)	(3 368)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(28)	(1 446)
Strata netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający:	(201 104)	(80 799)
- akcjonariuszom jednostki dominującej	(177 575)	(84 388)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(23 529)	3 589
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	14 295 000	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	14 295 000	14 295 000
z działalności kontynuowanej		
- podstawowy	(12,42)	(5,67)
- rozwodniony	(12,42)	(5,67)
z działalności kontynuowanej i zaniechanej		
- podstawowy	(12,42)	(5,90)
- rozwodniony	(12,42)	(5,90)

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy
Wiśniewski

Kinga Banaszak -
Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Członek
Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE INNYCH Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Strata netto	(201 104)	(80 799)
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:		
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:		
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	(147)	(2 587)
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego	-	4 594
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	(11 649)	(60 861)
Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego - sprzedaż jednostek zagranicznych	-	54 525
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	28	(1 488)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, dotyczące pozycji:		
Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	(251)	(5 013)
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	48	951
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu	(11 971)	(9 879)
Całkowite dochody	(213 075)	(90 678)
Całkowite dochody przypadające:		
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	(189 417)	(85 815)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(23 658)	(4 863)

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy
Wiśniewski

Kinga Banaszak -
Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Członek
Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015 ROKU – (BADANE)

Wyszczególnienie	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej								Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Razem		
Nota	26.1	26.1	26.2	26.3	26.3	26.4	26.5	-	26.7	-
Saldo na dzień 01.01.2015 roku	14 295	-	733 348	(742)	(3 765)	524 075	(2 212 161)	(944 950)	272 193	(672 757)
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta błędu podstawowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach	14 295	-	733 348	(742)	(3 765)	524 075	(2 212 161)	(944 950)	272 193	(672 757)
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01- 31.12.2015 roku										
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji (program płatności akcjami)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z podmiotami niekontrolującymi)	-	-	-	-	-	(27 353)	2 605	(24 748)	102 519	77 771
Inne korekty	-	-	-	-	(1)	(2)	(37)	(40)	-	(40)
Reklasyfikacja pozycji kapitałowych powstałych na utracie kontroli	-	-	-	-	-	(22 105)	22 105	-	-	-
Dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	-	-	-	-	-	32 166	(32 166)	-	-	-
Razem transakcje z właścicielami	-	-	-	-	(1)	(17 294)	(7 493)	(24 788)	102 519	77 731
Strata netto za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku	-	-	-	-	-	-	(177 575)	(177 575)	(23 529)	(201 104)
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku	-	-	-	(119)	(11 572)	(150)	-	(11 841)	(129)	(11 970)
Razem całkowite dochody	-	-	-	(119)	(11 572)	(150)	(177 575)	(189 416)	(23 658)	(213 074)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2015 roku	14 295	-	733 348	(861)	(15 338)	506 631	(2 397 229)	(1 159 154)	351 054	(808 100)

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy Wiśniewski

Kinga Banaszak - Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014 ROKU – (BADANE)

Wyszczególnienie	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej								Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Razem		
Nota	26.1	26.1	26.2	26.3	26.3	26.4	26.5	-	26.7	-
Saldo na dzień 01.01.2014 roku	14 295	-	733 348	(2 364)	(3 190)	644 764	(2 245 136)	(858 283)	275 437	(582 846)
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta błędu podstawowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo po zmianach	14 295	-	733 348	(2 364)	(3 190)	644 764	(2 245 136)	(858 283)	275 437	(582 846)
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 - 31.12.2014 roku										
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji (program płatności akcjami)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z podmiotami niekontrolującymi)	-	-	-	-	-	(358)	(494)	(852)	2 224	1 372
Reklasyfikacja pozycji kapitałowych powstałych na utracie kontroli	-	-	-	-	-	(13 983)	13 983	-	-	-
Dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	(605)	(605)
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	-	-	-	-	-	(103 874)	103 874	-	-	-
Razem transakcje z właścicielami	-	-	-	-	-	(118 215)	117 363	(852)	1 619	767
Zysk (strata) netto za okres od 01.01 do 31.12.2014 roku	-	-	-	-	-	-	(84 388)	(84 388)	3 589	(80 799)
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2014 roku	-	-	-	1 622	(575)	(2 474)	-	(1 427)	(8 452)	(9 879)
Razem całkowite dochody	-	-	-	1 622	(575)	(2 474)	(84 388)	(85 815)	(4 863)	(90 678)
Saldo na dzień 31.12.2014 roku	14 295	-	733 348	(742)	(3 765)	524 075	(2 212 161)	(944 950)	272 193	(672 757)

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy Wiśniewski

Kinga Banaszak - Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej</i>		
Strata netto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(192 144)	(66 881)
Strata netto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(66)	(3 874)
Strata przed opodatkowaniem	(192 210)	(70 755)
Korekty:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	42 669	17 961
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	3 218	5 787
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	19 539	(8 179)
Zmiana wartości godziwej aktywów (zobowiązań) finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat	222	297
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	(164)	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	124 070	52 863
Zysk (strata) ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	(980)	1 115
Zysk (strata) ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)	(373)	39 709
Zyski z tytułu różnic kursowych	(27)	(2 515)
Koszty odsetek	6 375	11 104
Przychody z odsetek	(746)	(2 493)
Odsetki od lokat (z otrzymanych zaliczek)	-	-
Otrzymane dywidendy	(11)	(14)
Udział w zyskach (stratach) jednostek rozliczanych metodą praw własności	(2 952)	8 228
Inne korekty	(775)	2 148
Korekty razem:	190 065	126 011
Zmiana stanu zapasów	8 945	(12 911)
Zmiana stanu należności	(71 800)	63 372
Zmiana stanu zobowiązań	295 501	195 266
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	(10 852)	(185 326)
Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych	(37 658)	(78 790)
Zmiany w kapitale obrotowym	184 136	(18 389)
Wpływy (wydatki) z rozliczenia instrumentów pochodnych	(89)	104
Zapłacone odsetki z działalności operacyjnej	-	23
Zapłacony podatek dochodowy	(31 625)	(9 883)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	150 277	27 111
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej</i>		
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych	(1 469)	(5 486)
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(26 765)	(3 667)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 973	4 689
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych	(3 120)	(4 565)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	9 260	6 594
Wydatki netto na nabycie jednostek zależnych	-	(1)
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek zależnych	48 000	54
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych	135	21 524
Pożyczki udzielone	20	(365)
Wydatki na nabycie pozostałych aktywów finansowych	-	(5 399)
Wpływy ze sprzedaży pozostałych aktywów finansowych	-	20 096
Otrzymane odsetki	298	1 938
Inne wpływy	4	10 450
Inne wydatki inwestycyjne	(28 190)	(1 854)
Otrzymane dywidendy	11	87
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	157	44 095
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej</i>		
Wpływy netto z tytułu emisji akcji	89 226	190
Nabycie akcji własnych	-	-
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	32 489
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	5 498	72 219
Spłaty kredytów i pożyczek	(23 043)	(206 504)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(6 281)	(4 326)
Odsetki zapłacone	(6 388)	(12 784)
Odsetki od lokat (od środków z nadwyżki finansowej)	457	1 173
Inne wpływy/wydatki	450	4 332
Dywidendy wypłacone	-	(605)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	59 919	(113 816)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	210 353	(42 610)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	131 742	173 894
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych	(349)	458
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	341 746	131 742
w tym: środki pieniężne wykazywane jako udział we wspólnym działaniu	120 959	15 708

Wysogotowo, dnia 21 marca 2016 roku

Jerzy Wiśniewski

Kinga Banaszak -
Filipiak

Mariusz Łożyński

Dariusz Szymański

Bożena Ciosk

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Członek
Zarządu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 INFORMACJE O SPÓŁCE DOMINUJĄCEJ

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej PBG (dalej zwana „Grupą Kapitałową”, „Grupą Kapitałową PBG”, „Grupą”) jest PBG SA w upadłości układowej (dalej zwana „Spółką dominującą”, „Jednostką dominującą”) (skład Grupy Kapitałowej przedstawia Nota 1.4.1). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Spółka dominująca Grupy Kapitałowej została utworzona w dniu 2 stycznia 2004 roku na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 1 grudnia 2003 roku. Spółka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000184508. Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 631048917. Akcje Spółki dominującej są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki dominującej mieści się przy ulicy Skórzewskiej 35 w Wysogotowie k/Poznania, 62-081 Przeźmierowo. W dniu 1 października 2009 roku zostało zarejestrowane Przedstawicielstwo Spółki PBG SA w upadłości układowej na Ukrainie. Celem otwarcia przedstawicielstwa było badanie rynku Ukrainy, nawiązywanie kontaktów z firmami w zakresie budownictwa i usług towarzyszących.

Czas trwania Spółki dominującej oraz Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

1.2 SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ

Skład Zarządu Spółki dominującej oraz Rady Nadzorczej Spółki dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela:

Na dzień 31.12.2015 roku	
Skład Zarządu Spółki dominującej	Skład Rady Nadzorczej Spółki dominującej
Jerzy Wiśniewski - Prezes Zarządu	Maciej Bednarkiewicz - Przewodniczący Rady Nadzorczej
Mariusz Łożyński - Wiceprezes Zarządu	Małgorzata Wiśniewska - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Kinga Banaszak – Filipiak – Wiceprezes Zarządu	Andrzej Stefan Gradowski – Sekretarz Rady Nadzorczej
Dariusz Szymański – Wiceprezes Zarządu	Dariusz Samowski - Członek Rady Nadzorczej
Bożena Ciosk – Członek Zarządu	Jacek Krzyżaniak – Członek Rady Nadzorczej

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej zasły zaprezentowane poniżej zmiany:

- w dniu 4 września 2015 roku powołano Pana Dariusza Szymańskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
- w dniu 7 października 2015 roku rezygnację z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej złożył Pan Przemysław Szkudlarczyk,
- w dniu 7 października 2015 roku w skład Rady Nadzorczej powołano Pana Jacka Krzyżaniaka.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki dominującej nie zmienił się do dnia publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.3 CHARAKTER DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki dominującej jest działalność w zakresie inżynierii z obszaru gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12 Z).

Grupa Kapitałowa PBG świadczy usługi generalnego wykonawstwa inwestycji budowlanych w segmentach: gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw oraz energetycznym. Grupa działa również na rynku deweloperskim.

Opis działalności prowadzonej przez Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej został przedstawiony w tabeli zamieszczonej w nocie 1.4.1 niniejszego sprawozdania.

1.4 INFORMACJA O GRUPIE KAPITAŁOWEJ

1.4.1 SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupę Kapitałową PBG tworzą Spółka dominująca oraz następujące Spółki:

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2015	31.12.2014
PBG Avatia Sp. z o.o. (1)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Reprodukcja zapisanych nośników informacji PKD 18.20.Z	100,00%	99,90%
Brokam Sp. z o.o. (2)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu , kredy i łupków PKD 08.11.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Sp. z o.o. (3)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z	100,00%	100,00%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2015	31.12.2014
PBG Erigo Sp. z o.o. (4)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Działalność firm centralnych (Head Offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych PKD 70.10.Z	100,00%	100,00%
Górecka Projekt Sp. z o.o. (5)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10. Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Invest Limited (6)	4 Afentrikas, Afentrika Court Office 2 P.C. 6018 Lamaka Cypr	Posiadanie aktywów inwestycyjnych	100,00%	100,00%
Galeria Kujawska Nova Sp. z o.o. (7)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	-
Erigo IV Sp. z o.o. (8)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
Erigo V Sp. z o.o. (9)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2015	31.12.2014
Erigo IV Sp. z o.o. SKA (dawniej: SMIP Investment Sp. z o.o. w organizacji SKA) (10)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
City Development Sp. z o.o. (11)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Ecoria II SKA (12)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Invest X Sp. z o.o. Invest I SKA (13)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi 68.20.ZPKD	100,00%	100,00%
PBG Dom Invest X Sp. z o.o. Żłotowska 51 SKA (14)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Quadro House SKA (15)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Strzeszyn SKA (16)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Dom Invest X Sp. z o.o. (17)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. (18)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2015	31.12.2014
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Płatani Hotel SKA (19)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania PKD 55.10.Z	100,00%	100,00%
PBG Erigo Projekt Sp. z o.o. Malta Hotel SKA (20)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania PKD 55.10.Z	100,00%	100,00%
Ecoria Sp. z o.o. (21)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z	100,00%	100,00%
Wschodni Invest Sp. z o.o. (22)	ul. Mazowiecka 42, 60 – 623 Poznań POLSKA	Pozostałe pośrednictwo pieniężne PKD 64.19.Z	100,00%	100,00%
PBG Ukraina Publiczna Spółka Akcyjna (23)	ul. Kondratiuka 1, 04201 Kijów UKRAINA	Budownictwo budynków i innych budowli, montaż i instalacja konstrukcji prefabrykowanych, montaż konstrukcji metalowych, organizacja budownictwa obiektów nieruchomości w celu sprzedaży i wynajmu; działalność w sferze inżynieringu.	100,00%	100,00%
PBG Operator Sp. z o.o. (24)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Pozostałe formy udzielania kredytów PKD 64.92.Z	100,00%	100,00%
PBG oil and gas Sp. z o.o. (25)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane PKD 43.99.Z	25,00%	25,00%
Bathinex Sp. z o.o. (26)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu, kredy i łupków PKD 08.11.Z	100,00%	100,00%
Multaros Trading Company Limited (27)	Vasili Michalidi 9, 3026 Limassol CYPR	Posiadanie papierów wartościowych	100,00%	100,00%
SPV2 PL Sp. z o.o. (28)	ul. Skórzewska 35, Wysogotowo 62 – 081 Przeźmierowo POLSKA	Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71.12.Z	98,50%	-

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Nazwa Spółki	Siedziba	Zakres działalności (wg PKD – 2007)	Procentowy udział w kapitale	
			31.12.2015	31.12.2014
RAFAKO SA (29)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Produkcja generatorów pary z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą (25.30.Z)	50,000001%	61,01%
PGL – DOM Sp. z o.o. (30)	ul. Bukowa 1, 47-400 Racibórz, POLSKA	Obsługa nieruchomości na własny rachunek (68.32.Z)	50,000001%	61,01%
Rafako ENGINEERING Sp. z o.o. (31)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego (71.12.Z)	37,76%	61,01%
ENERGOTECHNIKA Engineering Sp. z o.o. (32)	ul. Bojkowska 43C, 44-100 Gliwice POLSKA	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego (71.12.Z)	36,84%	50,93%
RAFAKO ENGINEERING SOLUTION Sp. z o.o. (33)	Belgrad SERBIA	Działalność w zakresie projektowania technologicznego łącznie z doradztwem i sprawowaniem nadzoru dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska (74203)	38,50%	46,98%
Rafako Hungary Kft. (34)	Budapeszt, WĘGRY	Montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym	50,000001%	61,01%
E001RK Sp. z o.o. (35)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Realizacja projektów budowlanych oraz związanych z budową dróg i autostrad, dróg szynowych i kolei podziemnej, mostów i tuneli, działalność w zakresie inżynierii i doradztwa technicznego i naukowego, produkcja, naprawa i konserwacja maszyn i urządzeń, wytwarzanie, przesyłanie i handel energią elektryczną.	50,000001%	61,01%
E003B7 Sp. z o.o. (36)	ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, POLSKA	Realizacja projektów budowlanych, działalność w zakresie doradztwa i projektowania budowlanego, inżynierskiego i technologicznego	50,000001%	61,01%

Wartości w powyższej tabeli prezentują udział Spółki dominującej w kapitałach poszczególnych Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Procentowy udział w kapitale Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej został zaprezentowany w postaci procentu złożonego (iloczynu procentowego udziału Spółki dominującej w kapitale danej Spółki i procentowego udziału tej Spółki w kapitale jej Spółki zależnej).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Liczba posiadanych akcji/udziałów jest równa ilości głosów posiadanych przez Spółkę dominującą w Spółkach wchodzących w skład Grupy kapitałowej. Wyjątek stanowi Spółka z Grupy Kapitałowej Rafako - Energotechnika Engineering Sp. z o.o., w której udział w kapitale posiadają Spółki:

- Rafako Engineering Sp. z o. o. posiadająca 40,00% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o., które uprawniają do 57,14% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o.
- PGL-DOM Sp. z o. o. posiadająca 43,48% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o., które uprawniają do 31,06% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa posiada 37,11 % praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o.

Jednostka dominująca posiada 25 % udziałów w Spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o. i zdecydowała o objęciu Spółki zależnej konsolidacją metodą pełną, albowiem zgodnie z zapisami warunkowej umowy sprzedaży, Spółka dominująca odkupi pozostałe 75% udziałów po ziszczeniu się warunku zawieszającego. Jako warunek zawieszający, od ziszczenia którego uzależniono przejście 150 udziałów PBG oil and gas Sp. z o.o. na Spółkę dominującą wskazano uprawnomocnienie się postanowienia w sprawie zatwierdzenia Układu zawartego pomiędzy Spółką dominującą i jej wierzycielami.

Ponadto jednostka dominująca posiada udział pośredni nieprzekraczający 50% w Spółkach:

- Rafako Engineering Sp. z o. o.,
- Energotechnika Engineering Sp. z o.o.
- Rafako Engineering Solution Sp. z o. o.

Spółka dominująca kwalifikuje ww. podmioty jako jednostki zależne z uwagi na fakt, iż charakter wzajemnych relacji wskazuje na sprawowanie kontroli, zgodnie z definicją kontroli zawartą w MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”. Jednostka dominująca uznaje, iż w sposób pośredni, poprzez jednostki zależne RAFAKO S.A i PBG oil and gas Sp. z o.o. podlega ekspozycji na zmienne zwroty z inwestycji w ww. podmioty oraz posiada zdolność do wpływania na wysokość tych zwrotów.

Jednostka dominująca posiada również udział przekraczający 50% w Spółkach:

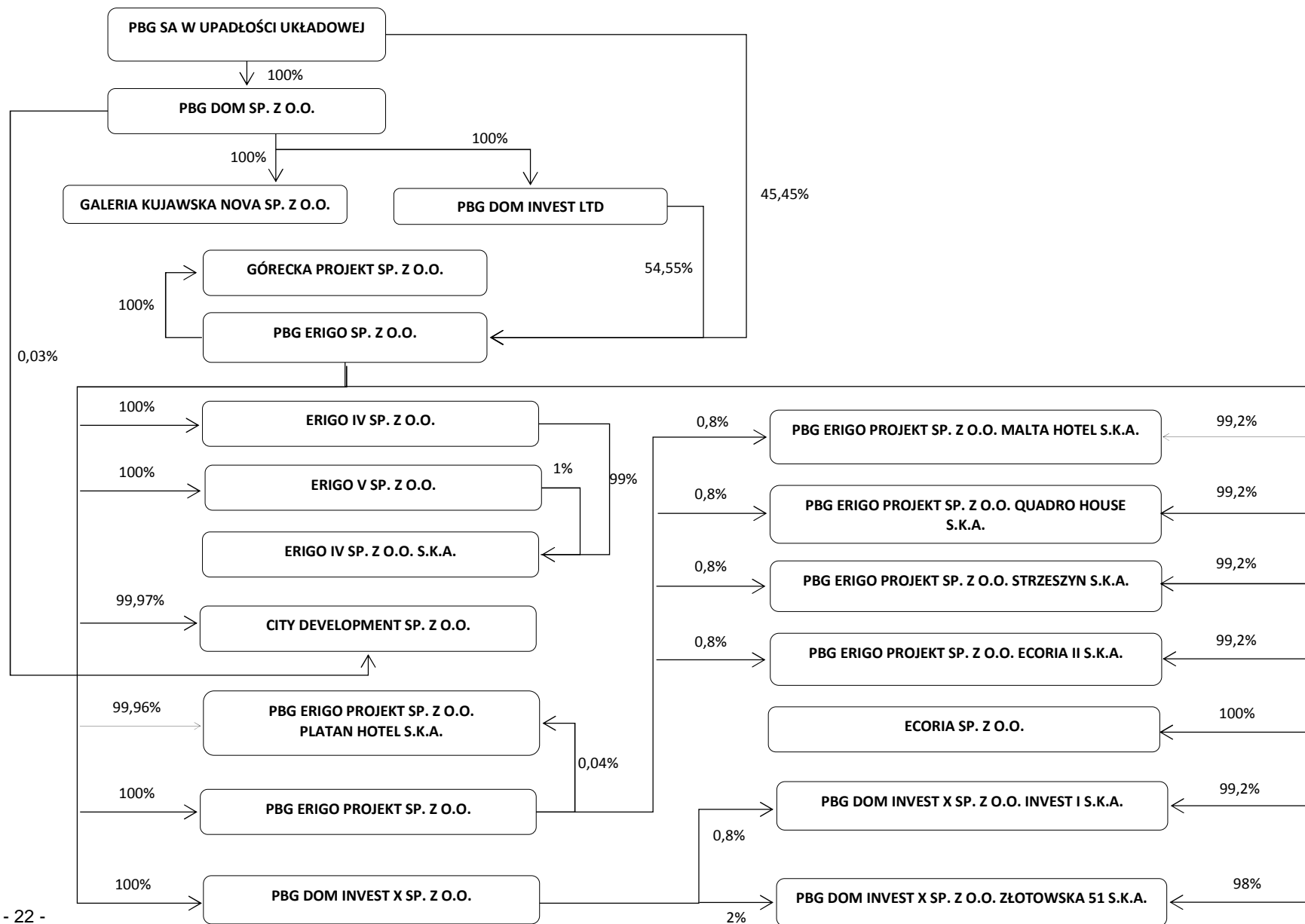
- Strateg Capital Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej,
- Hydrobudowa Polska SA w upadłości likwidacyjnej,
- Aprivia SA w upadłości likwidacyjnej,
- PBG Technologia Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej,
- Energomontaż Południe SA w upadłości likwidacyjnej,
- KWG SA w upadłości likwidacyjnej.

Z datą Postanowienia sądu, o postawieniu wyżej opisanych spółek zależnych w stan upadłości likwidacyjnej, Spółka dominująca utraciła kontrolę nad wyżej wymienionymi podmiotami, jednostki zależne znalazły się bowiem pod kontrolą organów postępowania upadłościowego.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG DOM NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

1.4.3 ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ W 2015 ROKU

W 2015 roku miały miejsce następujące transakcje, które wpłynęły na reorganizację Grupy Kapitałowej PBG:

Sprzedaż akcji w spółce FPM SA

W dniu 30 grudnia 2014 roku Spółka zależna RAFAKO SA zawarła przedwstępną warunkową umowę sprzedaży akcji swojej jednostki zależnej FPM SA na rzecz TDJ SA za kwotę 48 mln PLN pod warunkiem:

- uzyskania przez TDJ SA zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”),
- uzyskania przez spółkę zależną RAFAKO SA zgody Rady Nadzorczej na sprzedaż akcji FPM SA.

W dniu 12 stycznia 2015 roku Rada Nadzorcza spółki zależnej RAFAKO SA wyraziła zgodę na sprzedaż akcji FPM SA, a w dniu 19 lutego 2015 RAFAKO SA otrzymała od TDJ zawiadomienie o uzyskaniu przez TDJ zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”). W dniu 23 lutego 2015 roku doszło do zawarcia umowy sprzedaży akcji za łączną kwotę 48 mln PLN. Zbyte aktywa stanowią 82,19% kapitału zakładowego FPM SA, oraz 82,19% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu FPM SA. Po dokonanej transakcji spółka zależna RAFAKO SA nie posiada żadnych akcji FPM SA.

Działalność spółki FPM S.A. reprezentowała odrębną ważną linię biznesową Grupy Kapitałowej, tym samym zgodnie z MSSF 5, wyniki spółki FPM S.A. zostały zaklasyfikowane jako działalność zaniechana.

Na dzień 19 lutego 2015 roku spółka FPM S.A. została wyłączona z Grupy Kapitałowej, a jej wyniki w okresie od 1 stycznia do 19 lutego 2015 roku zostały zaprezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako działalność zaniechana.

Zmiana udziału w kapitale zakładowym i w głosach w spółce zależnej RAFAKO S.A.

W dniu 13 maja 2015 roku, Zarząd spółki zależnej RAFAKO S.A. podjął uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę nie niższą niż 2 złote oraz nie wyższą niż 30 664 tys. PLN poprzez emisję nie mniej niż 1 i nie więcej niż 15 331 998 akcji zwykłych na okaziciela serii J, o wartości nominalnej 2 złote każda. W dniu 3 lipca 2015 roku Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny Spółki a w dniu 6 lipca 2015 roku Spółka zależna udostępniła Prospekt do publicznej wiadomości. Cena emisyjna nowo emitowanych akcji została ustalona na poziomie 6,10 PLN za jedną Akcję. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. postanowił zarejestrować w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW 15 331 998 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii J spółki RAFAKO S.A., które w dniu 29 lipca 2015 roku zostały wprowadzone do obrotu giełdowego na rynku podstawowym. Dnia 23 lipca 2015 roku spółka RAFAKO S.A. złożyła wniosek do Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział X Gospodarczy KRS o zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego. Nowa wysokość kapitału zakładowego Spółki zależnej wynosi 169 863 996 złotych. W dniu 21 września 2015 roku akcje nowej emisji zostały zarejestrowane przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. oraz wprowadzone do obrotu na Głównym Rynku GPW.

Środki pieniężne pozyskane w drodze emisji akcji w kwocie 89.226 tys. PLN w 2015 roku zostały wykorzystane przez spółkę zależną RAFAKO S.A. na następujące cele:

- kaucje stanowiące zabezpieczenie nowych instrumentów finansowych w kwocie 4.090 tys. PLN,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- obsługa finansowa związana z realizacją nowych projektów w kwocie 3.066 tys. PLN,
- realizacja prac badawczo-rozwojowych w czwartym kwartale 2015 roku w kwocie 1.031 tys. PLN.

W związku z emisją udziałów Spółki dominującej w kapitale zakładowym oraz w głosach uległ zmniejszeniu odpowiednio:

- ✓ z posiadanych bezpośrednio przez Spółkę dominującą 7.665.999 akcji - z 11,01% do 9,026%;
- ✓ z posiadanych za pośrednictwem spółki zależnej Multaros Trading Company Ltd 34.800.001 akcji - z 50% +1 akcja, do 40,974 %;

Po podwyższeniu kapitału spółki zależnej RAFAKO S.A., które nastąpiło w dniu 7 września 2015 roku, Spółka dominująca łącznie kontroluje akcje RAFAKO S.A. stanowiące 50,000001 % w kapitale oraz w głosach (50% plus jedna akcja).

Zgodnie z zapisami MSSF 10, w związku z emisją akcji spółki zależnej, Grupa dokonała korekty wartości udziałów kontrolujących i niekontrolujących, odnosząc jej skutki bezpośrednio na kapitał własny.

Podniesienie kapitału zakładowego w spółce zależnej Rafako Engineering Sp. z o.o.

Dnia 1 września 2015 roku został podniesiony kapitał podstawowy spółki zależnej z kwoty 1 mln PLN do kwoty 1.959 tys. zł tj. o 959 tys. PLN poprzez utworzenie 1.918 nowych udziałów o wartości 500 PLN każdy udział. Nowopowstałe udziały zostały w całości objęte przez Nowego Wspólnika spółkę zależną PBG oil and gas Sp. z o.o. i pokryte wkładem niepieniężnym – aportem o łącznej wartości 3.879 tys. PLN oraz wkładem pieniężnym w wysokości 1.200 tys. PLN.

Transakcja powyższa była elementem realizacji strategii stworzenia własnych struktur przedsiębiorstwa serwisowego w spółce RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. w ramach Grupy Kapitałowej PBG.

Połączenie spółek zależnych Erigo I Sp. z o.o., Erigo II Sp. z o.o., Erigo III Sp. z o.o. oraz PBG Erigo Finanse Sp. z o.o. poprzez ich przejęcie przez Galeria Kujawska Nova Sp. z o.o.

Dnia 9 października 2015 roku do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Rejestru Sądowego, dokonano wpisu rejestrującego przejęcie spółek zależnych Erigo I Sp. z o.o., Erigo II Sp. z o.o., Erigo III Sp. z o.o. oraz PBG Erigo Finanse Sp. z o.o. przez Galeria Kujawska Nova Sp. z o.o. W związku z powyższym Jednostka dominująca podjęła decyzję o objęciu Galerii Kujawskiej Nova Sp. z o.o. konsolidacją z zastosowaniem metody pełnej. Grupa posiada 100% udziałów w Galeria Kujawska Nova Sp. z o.o. oraz sprawuje nad nią kontrolę zgodnie z postanowieniami MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”.

Nabycie przez RAFAKO S.A. zorganizowanej części przedsiębiorstwa spółki zależnej PBG AVATIA Sp. z o.o.

W dniu 30 października 2015 roku jednostka zależna RAFAKO S.A. nabyła zorganizowaną część przedsiębiorstwa innej jednostki zależnej PBG Avatia Sp. z o.o., w skład której wchodziły ruchomości, wartości niematerialne i prawne oraz prawa wynikające z umów za łączną kwotę 2 500 000,00 złotych. Nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa jest realizacją strategii zmierzającej do standaryzacji procesów i usług informatycznych w całej Grupie Kapitałowej PBG i umiejscowienie ich w strukturze organizacyjnej RAFAKO S.A. Stosując zapisy MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” Grupa

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

dokonała stosownych korekt eliminujących wpływ tej transakcji na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Zawiązanie spółki SPV2 PL Sp. z o.o.

W dniu 19 sierpnia 2015 spółki zależne PBG oil and gas Sp. z o.o. oraz Multaros Trading Company Limited zawiązały spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą SPV2 PL Sp. z o.o. W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym spółka nie prowadziła działalności gospodarczej.

2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLEN

2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej. Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PBG obejmujące Spółkę dominującą oraz Spółki zależne sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF różnią się od MSSF UE.

Grupa skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania MSSF UE, zastosowania KIMSF 21 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku, natomiast zmian do MSR 19 oraz Zmian wynikających z przeglądu MSSF - Cykl 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niektóre Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („krajowe standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych Spółek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

2.2 WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA SPRAWOZDAWCZA ORAZ ZASTOSOWANY POZIOM ZAOKRĄGLEN

Walutą sprawozdawczą (walutą prezentacji) niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, który stanowi walutę funkcjonalną Spółki dominującej, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Dla każdej ze Spółek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki mierzone są w tej walucie funkcjonalnej. Waluta funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest hrywna ukraińska („UAH”), dinar serbski („RSD”) oraz forint węgierski („HUF”).

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- aktywa i pasywa każdego prezentowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy,
- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako różnice kursowe z konsolidacji.

2.3 ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Aktualna sytuacja finansowa Spółki dominującej, ze względu na prowadzone postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu, wskazuje na zagrożenie możliwości kontynuowania przez nią działalności. Jednakże zaprezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Jednostkę dominującą w dającej przewidzieć się przyszłości, tj. obejmującej okres co najmniej 12 kolejnych miesięcy od daty zakończenia niniejszego sprawozdania. Opisane założenie przyjęto z uwagi na wskazane wyżej postępowanie oraz podejmowane działania Zarządu Jednostki dominującej, które doprowadziły do zawarcia układu z wierzycielami w wyniku głosowania przeprowadzonego podczas Zgromadzenia Wierzycieli w dniach 3-5 sierpnia 2015 roku. Jednostka dominująca oczekuje na rozpatrzenie przez sąd okręgowy zażaleń na postanowienie sądu upadłościowego w przedmiocie zatwierdzenia układu złożonych przez dwóch wierzycieli. Jest to ostatni krok formalny w prowadzonym od blisko czterech lat postępowaniu układowym Spółki dominującej. Korzystny wynik z perspektywy Jednostki dominującej, który oznaczałby oddalenie zażaleń wierzycieli, umożliwi dalsze funkcjonowanie Spółki dominującej.

Zarząd Spółki dominującej informuje, że gdyby założenie kontynuacji działalności okazało się niezasadne, to sporządzone skonsolidowane sprawozdanie finansowe musiałoby zawierać korekty dotyczące odmiennych zasad wyceny i klasyfikacji aktywów i zobowiązań, które mogłyby okazać się konieczne, gdyby Spółka dominująca nie była w stanie kontynuować działalności w dającej przewidzieć się przyszłości.

Poniżej Zarząd dominującej przedstawił okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności przez Spółkę i Jej Grupę oraz podejmowane działania w celu ograniczenia występującego ryzyka.

W dniu 4 czerwca 2012 roku, Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu (przyczyny podjęcia takiej decyzji zostały opisane w sprawozdaniach finansowych Spółki dominującej za 2012 rok). W dniu 13 czerwca 2012 roku, Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, XI Wydział Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

(dalej: Sąd Upadłościowy) wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu z wierzycielami, które uprawomocniło się w dniu 22 czerwca 2012 roku. Wnioski o upadłość układową złożyło w sumie 12 podmiotów z Grupy Kapitałowej PBG. Decyzja o złożeniu wniosków, praktycznie w jednym czasie, wynikała z faktu udzielenia wzajemnych poręczeń kredytowych, gwarancyjnych i handlowych, a także (w niektórych przypadkach) solidarnej odpowiedzialności wynikającej ze wspólnie realizowanych kontraktów. Aktualny status prowadzonych postępowań tychże podmiotów w zdecydowanej większości przypadków obejmuje likwidację majątku.

Postępowanie upadłości układowej umożliwia wierzycielom optymalne zaspokojenie ich wierzytelności w wyniku przyjęcia i realizacji układu. Zarząd Spółki dominującej od 2012 roku bierze aktywny udział w rozmowach z wierzycielami. Wierzyciele, którzy zaangażowani byli w finansowanie działalności Spółki dominującej lub spółek z Grupy, stanowiący jednocześnie największą grupę Wierzycieli, otrzymali w tym czasie, między innymi: przygotowany przez Jednostkę dominującą, wraz z jej doradcą finansowym PwC Polska Sp. z o.o., plan restrukturyzacji operacyjnej i majątkowej. W dniu 3 listopada 2014 roku, zakończone zostały prace związane z przygotowaniem przez Zarząd Spółki dominującej wraz z doradcą prawnym Weil, Gotshal&Manges, Paweł Rymarz Sp. k., Propozycji Układowych. W tym też dniu Propozycje Układowe wraz z uzasadnieniem zostały złożone przez Spółkę dominującą w Sądzie Upadłościowym (raport bieżący nr 23/2014). Następnie, tj. w dniu 28 kwietnia 2015 r. Zarząd Jednostki dominującej dokonał ostatecznych uzgodnień z doradcami prawnymi, niektórych Wierzycieli Finansowych, w zakresie aktualizacji Propozycji Układowych z dnia 3 listopada 2014 r., czego wynikiem było złożenie w dniu 29 kwietnia 2015 r. w Sądzie Upadłościowym propozycji układowych z dnia 28 kwietnia 2015 r. (dalej: Aktualne Propozycje Układowe; (raport bieżący nr 13/2015)). Zgodnie z Aktualnymi Propozycjami Układowymi, wierzyciele Spółki dominującej będą zaspokajani w 7 grupach, w zależności od kategorii interesu, który reprezentują oraz rodzaju i wielkości wierzytelności. Podział wierzycieli na kategorie interesu został przeprowadzony w trybie przewidzianym w prawie upadłościowym i naprawczym. Pełny tekst Aktualnych Propozycji Układowych został udostępniony na stronie internetowej Spółki dominującej, pod adresem www.pbg-sa.pl w zakładce „restrukturyzacja”.

Jednocześnie z procesem restrukturyzacji i negocjacji warunków spłaty zadłużenia Spółki dominującej prowadzone były prace nad sporządzeniem listy wierzytelności w ramach toczącego się postępowania upadłości z możliwością zawarcia układu. W dniu 12 czerwca 2013 roku Jednostka dominująca powzięta informacje o przekazaniu Sędziemu Komisarzowi przez Nadzorcę Sądowego listy wierzytelności. Łączna kwota uznanych i umieszczonych na liście wierzytelności wynosiła 2.776.254 tys. PLN. W dniu 4 lipca 2013 roku Sędzia ogłosił sporządzenie listy wierzytelności Spółki dominującej. W okresie do dnia 28 kwietnia 2015 roku Sędzia Komisarz ogłosił sporządzenie czterech uzupełniających list wierzytelności na łączną kwotę, wg stanu na dzień sporządzenia, uznanych i umieszczonych przez Nadzorcę Sądowego wierzytelności w wysokości 489,15 mln PLN. Dnia 9 grudnia 2014 roku Sędzia wydał postanowienia w sprawie zatwierdzenia odpowiednio: listy wierzytelności oraz I, II, i III uzupełniających listy wierzytelności (raport bieżącym nr 28/2014). Następnie, tj. w dniu 8 lipca 2015 roku Sędzia wydał postanowienie w sprawie zatwierdzenia IV uzupełniających listy wierzytelności.

W związku z zatwierdzeniem listy wierzytelności oraz list uzupełniających w dniu 19 lutego 2015 roku Sędzia wydał postanowienie w sprawie wyznaczenia terminu Zgromadzenia Wierzycieli Spółki dominującej (raport bieżący 4/2015). Zgodnie z wskazanym postanowieniem, termin Zgromadzenia Wierzycieli został

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

wyznaczony na dni 27, 28 i 29 kwietnia 2015 roku. Mając na uwadze stan zaawansowania rozmów oraz poczynione uzgodnienia pomiędzy Jednostką dominującą a Wierzycielami Finansowymi, będącymi jej głównymi wierzycielami, posiadającymi powyżej dwóch trzecich ogółu wierzytelności układowych, Spółka dominująca złożyła w dniu 13 kwietnia 2015 roku wniosek o zmianę terminu Zgromadzenia Wierzycieli, o czym informowała w raporcie bieżącym nr 7/2015. W wyniku rozpoznania w/w wniosku, Sędzia Komisarz w dniu 15 kwietnia 2015 r. wydał zarządzenie, w którym odwołał pierwotny termin głosowania (raport bieżący nr 8/2015). Jednocześnie Sędzia Komisarz zobowiązał Spółkę dominującą do złożenia zaktualizowanych Propozycji Układowych, które to zobowiązanie zostało wypełnione w dniu 29 kwietnia 2015 r., poprzez złożenie Aktualnych Propozycji Układowych z dnia 28 kwietnia 2015 r. (raport bieżący nr 13/2015).

W dniu 14 maja 2015 r. Sędzia Komisarz wydał postanowienie o zwołaniu Zgromadzenia Wierzycieli na dni 3, 4 oraz 5 sierpnia 2015 roku (raport bieżący nr 14/2015). Zgromadzenie Wierzycieli Spółki dominującej odbyło się w/w terminach. Jednocześnie Sędzia Komisarz wydał w pierwszym dniu Zgromadzenia Wierzycieli, tj. 3 sierpnia 2015 roku postanowienie o odroczeniu Zgromadzenia Wierzycieli do dnia 25 sierpnia 2015 roku do godziny 10.00. Postanowienie związane było z dopuszczeniem głosowania w formie pisemnej (raport bieżący nr 27/2015). Dnia 5 sierpnia 2015 roku podczas Zgromadzenia Wierzycieli, Sędzia Komisarz przedstawił wstępne podsumowanie wyników głosowania w każdej z Grup Wierzycieli. Z przedstawionych informacji wynikało, iż w Grupie 1, Grupie 2, Grupie 4 i Grupie 5 za układem opowiedziała się większość osobowa Wierzycieli (w każdej ze wskazanych Grup z osobna, jak i w odniesieniu do łącznej ilości wierzycieli), posiadających wymaganą większość 2/3 ogólnej sumy wierzytelności, zarówno w każdej Grupie, jak i w odniesieniu do łącznej sumy wierzytelności, o czym Jednostka dominująca poinformowała w raporcie bieżącym nr 32/2015. Postanowieniem z dnia 25 sierpnia br. Sędzia Komisarz stwierdził zawarcie Układu Spółki dominującej z Wierzycielami o treści zgodnej z Aktualnymi Propozycjami Układowymi z dnia 28 kwietnia 2015 roku (raport bieżący nr 34/2015). Sędzia Komisarz wskazał, że uprawnionych do głosowania było ostatecznie 356 Wierzycieli, dysponujących ogólną sumą wierzytelności w kwocie 2.668.353 tys. PLN, z czego za Układem opowiedziała się większość Wierzycieli reprezentujących łącznie blisko 2.524.531 tys. PLN, tj. 94,61% wierzytelności uprawnionych do głosowania. W dniu 8 października 2015 roku Sąd Upadłościowy wydał postanowienie w sprawie zatwierdzenia Układu (raport bieżący nr 46/2015). Na postanowienie, w dniu 23 i 28 grudnia 2015 roku, zostały złożone zażalenia dwóch Wierzycieli. Oba zażalenia obarczone były brakami formalnymi, w konsekwencji czego obaj wierzyciele zostali wezwani do ich usunięcia. W wyniku usunięcia braków formalnych przez skarżących, złożone przez nich zażalenia będą podlegały rozpoznaniu przez sąd drugiej instancji, co jest ostatnim etapem postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu. Oddalenie przez sąd drugiej instancji złożonych zażaleń oznaczać będzie uprawomocnienie się postanowienia Sądu Upadłościowego z dnia 8 października 2015 roku w sprawie zatwierdzenia Układu, natomiast ewentualne uwzględnienie zażaleń niesie potencjalne ryzyko odmowy zatwierdzenia Układu i w konsekwencji zmiany trybu postępowania na obejmujące likwidację majątku Spółki dominującej.

W dniach 31 lipca i 1 sierpnia 2015 roku Spółka dominująca zawarła z niektórymi Wierzycielami Układowymi należącymi do Grupy 5 i 6 umowy ustalające warunki restrukturyzacji zobowiązań Jednostki dominującej. Pakiet zawartych umów obejmuje w szczególności dwie zasadnicze umowy, tj. Umowę Restrukturyzacyjną oraz Umowę Emisyjną i Agencyjną. Wraz z nimi, został zawarty szereg dokumentów powiązanych. Podpisane dokumenty stanowią kompleksowe uzgodnienie warunków restrukturyzacji, które

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

negocjowane były przez Spółkę dominującą oraz jej największych Wierzycieli od września 2013 roku. Jednostka dominująca przedstawiła szczegółową informację o zawartych w dniach 31 lipca i 1 sierpnia 2015 roku umowach w raporcie bieżącym nr 26/2015. Przystąpienia kolejnych Wierzycieli do Umowy Restrukturyzacyjnej również były raportowane przez Spółkę dominującą w trybie raportów bieżących.

Równocześnie z prowadzonymi działaniami zmierzającymi do restrukturyzacji zadłużenia, prowadzone były i są działania związane z restrukturyzacją operacyjną i majątkową.

W opinii Zarządu Spółki dominującej, gwarancją realizacji Układu jest:

- restrukturyzacja nieoperacyjnego majątku trwałego Jednostki dominującej, którego sprzedaż ma stanowić jedno ze źródeł spłaty Układu;
- dezinvestycje projektów deweloperskich i inwestycyjnych, prowadzonych przez Grupę PBG;
- możliwość pozyskiwania rentownych kontraktów w sektorze energetycznym, wynikająca ze współpracy ze spółką zależną RAFAKO SA;
- pozyskanie nowych kontraktów w sektorze ropy i gazu, będącym strategicznym obszarem działalności Spółki dominującej.

Kluczową kwestią z perspektywy możliwości kontynuowania działalności Grupy Kapitałowej RAFAKO jest płynność finansowa, tj. zapewnienie wystarczających źródeł finansowania realizowanych kontraktów. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy RAFAKO zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę RAFAKO w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli 31 grudnia 2015 roku. . W związku z powyższym Zarząd RAFAKO S.A. przygotował prognozy finansowe obejmujące rok 2016 oraz lata kolejne, w oparciu o szereg założeń, spośród których najbardziej kluczowe odnoszą się do:

- przedłużenia finansowania działalności RAFAKO S.A. w formie kredytu bankowego po dniu 31 maja 2016 roku - zgodnie z zawartym aneksem z dnia 29 maja 2015 roku termin spłaty posiadanego przez Jednostkę zależną kredytu został wydłużony do dnia 31 maja 2016 roku,
- terminowej realizacji kontraktów, które RAFAKO S.A. posiada w swoim portfelu, w szczególności terminowej realizacji przepływów finansowych związanych z realizacją tych kontraktów oraz renegocjacji wybranych kontraktów celem optymalizacji przepływów finansowych,
- realizacji kontraktów, które Jednostka zależna posiada w swoim portfelu na poziomie zakładanej obecnie marży, w szczególności brak pogłębiania się strat już rozpoznanych na niektórych kontraktach,
- uwolnienia zablokowanych środków finansowych w postaci kaucji gwarancyjnych w zamian za przedstawienie kontrahentom RAFAKO S.A. gwarancji bankowych. Na dzień przygotowania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółka zależna posiada otwarte linie gwarancyjne w wysokości 165 mln złotych udzielone przez instytucje finansowe, z których około 68% jest obecnie wykorzystane. Dostęp do niewykorzystanej części oraz negocjacje z instytucjami finansowymi w zakresie kolejnych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych umożliwi realizację nowych kontraktów budżetowanych do zdobycia w okresie 12 miesięcy po dniu 31 grudnia 2015 roku.

Spółka RAFAKO S.A. doprowadziła do podpisania z PKO BP S.A. aneksu wydłużającego okres spłaty kredytu bankowego w kwocie 150 mln PLN do dnia 31 maja 2016 roku, dokonała sprzedaży akcji FPM S.A. za kwotę ok. 48 mln PLN, a także przeprowadziła emisję akcji na kwotę ok. 93,5 mln PLN celem

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

sfinansowania zabezpieczeń kontraktowych na potrzeby budowy portfela zamówień RAFAKO S.A. oraz zwiększenie poziomu wydatków w zakresie prowadzonych prac badawczo-rozwojowych. Wszystkie te działania istotnie wpłynęły na poprawę sytuacji płynnościowej Grupy RAFAKO.

Zarząd RAFAKO S.A. jest przekonany, że założenia opisane powyżej będące kluczowe z punktu widzenia przygotowanych prognoz finansowych zostaną zrealizowane, co w połączeniu z wpływem środków z emisji akcji w istotny sposób poprawi sytuację płynnościową Grupy RAFAKO w okresie co najmniej 12 kolejnych miesięcy po dniu bilansowym.

Biorąc pod uwagę opisaną powyżej sytuację Zarząd RAFAKO S.A. jest przekonany co do realizacji przygotowanych prognoz finansowych na kolejny rok.

3. ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI

3.1 ZMIANY STANDARDÓW LUB INTERPRETACJI OBOWIĄZUJĄCE I ZASTOSOWANE PRZEZ GRUPĘ OD 1 STYCZNIA 2015 ROKU

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2015 roku:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:

- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć

Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 13 Wycena według wartości godziwej

Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiana stosuje się prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne

Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

➤ KIMSF 21 Opłaty publiczne

Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

3.2 OPUBLIKOWANE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE NIE WESZŁY W ŻYCIE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU I ICH WPŁYW NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd Spółki dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

4. ZMIANY ZASAD, KOREKTY BŁĘDU LAT POPRZEDNICH

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie dokonano zmian zasad polityki i nie korygowano błędów.

5. PROFESJONALNY OSĄD, NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ ORAZ ZMIANY SZACUNKÓW

5.1 PROFESJONALNY OSĄD

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd Spółki dominującej dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyść z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Klasyfikacja udziałów w innych jednostkach

Grupa dokonuje klasyfikacji udziałów posiadanych w innych jednostkach w oparciu o ocenę charakteru wzajemnych powiązań i relacji, oraz stopnia w jakim podlega ekspozycji na zmienność zwrotu z wyników innej jednostki. Ocena oparta jest m.in. o analizę przysługujących Grupie uprawnień wynikających z zapisów umownych, obejmującą swym zakresem również potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę oraz inne podmioty. Szczegółowe zasady opisane zostały w nocie 6.2.

Umowy konsorcjalne

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę budowlaną realizowanej w ramach konsorcjum, Grupa dokonuje oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wycena nieruchomości inwestycyjnych

Grupa określa wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnych w oparciu o posiadane wyceny sporządzane przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych oraz własną ocenę sytuacji rynkowej i innych parametrów mogących w istotny sposób wpływać na wartość nieruchomości inwestycyjnych.

5.2 NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW I ZAŁOŻEŃ

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek przyszłych wydarzeń wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

5.2.1 OKRESY EKONOMICZNEJ UŻYTECZNOŚCI ŚRODKÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH

Grupa Kapitałowa dokonuje corocznej weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych podlegających amortyzacji na podstawie bieżących szacunków. Szacunkom takim towarzyszy niepewność, co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej wynikająca z faktu ogłoszenia upadłości przez Spółkę dominującą. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Wartość bilansowa aktywów trwałych podlegających amortyzacji prezentowana jest w nocie 14 i 15.

5.2.2 PRZYCHODY Z UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ

Na kwotę przychodów oraz należności z umów o usługę budowlaną, ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wpływają szacunki Zarządów poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy PBG dotyczące stopnia zaawansowania kontraktów budowlanych oraz marży, jaką planuje się osiągnąć na poszczególnych kontraktach. Budżetowane koszty pozostające do poniesienia w związku z realizacją poszczególnych zadań są na bieżąco monitorowane przez kadrę kierowniczą nadzorującą postęp prac budowlanych, w efekcie czego budżety poszczególnych kontraktów podlegają aktualizacji przynajmniej w okresach miesięcznych. Jednakże pozostające do poniesienia koszty oraz oszacowana w ten sposób rentowność na poszczególnych realizowanych kontraktach obarczona jest pewnym stopniem niepewności, zwłaszcza w przypadku zadań budowlanych o dużym stopniu złożoności, prowadzonych w okresach kilkuletnich. W obecnej sytuacji na te szacunki nakładają się dodatkowe ryzyka, które mogą mieć wpływ w przyszłości na ich ewentualną korektę. Do ryzyk tych zaliczyć można przede wszystkim aktualną ograniczoną płynność Spółki dominującej i niektórych Spółek zależnych, co może przełożyć się na wolniejsze tempo i wydłużenie okresu realizowanych prac na kontraktach. Efektem takiego stanu rzeczy

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

może być wzrost kosztów stałych budowy, ograniczone możliwości negocjacyjne z podwykonawcami i dostawcami materiałów, a w skrajnym przypadku przekroczenie umownego terminu zakończenia prac i groźba kar. Innym rodzajem ryzyka mającym wpływ na tempo prac są warunki atmosferyczne, które przekładają się na sezonowość rynku usług budowlano-montażowych. W przypadku niektórych Spółek zależnych potęgowane jest to cyklem pracy sektora energetycznego, gdzie poza projektami inwestycyjnymi, prace remontowe i modernizacyjne odbywają się głównie w sezonie letnim. Grupa w pewnym stopniu narażona jest na ryzyko dekonunktury na rynku nieruchomości. Zniżkujące systematycznie ceny na tym rynku mogą pogarszać rentowność realizowanych projektów deweloperskich. Konieczność dostosowania się do warunków rynkowych może przyczynić się do obniżki cen sprzedaży, a tym samym zmniejszyć planowane przychody. Spółki zależne z uwagi na prowadzony przez nie rodzaj działalności identyfikują ponadto ryzyka czysto technologiczne, wynikające z implementacji skomplikowanych, nowatorskich procesów technologicznych i procedur jakościowych, ryzyka niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych montowanych urządzeń czy dostarczanych technologii. Elementy te mogą mieć w przyszłości wpływ na zmianę planowanych kosztów i przychodów, a tym samym założonych obecnie marż.

Szczegóły dotyczące kontraktów długoterminowych zostały przedstawione w notce 32.

5.2.3 REZERWY

5.2.3.1 REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wartość bieżąca rezerw z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez profesjonalną firmę aktuarialną. Wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kwota odpraw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych wynosi 22.138 tys. PLN (2014 rok: 23.285 tys. PLN).

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień 31 grudnia 2015 roku kształtują się następująco:

- stopa dyskontowa - 2,8% (2014 rok: 2,5%),
- wskaźnik rotacji pracowników – 5 (2014 rok: 5),
- przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń - 2% (2014 rok: 5%)

Wzrost przyjętej stopy dyskontowej o pół punktu procentowego przełożyłby się na spadek wartości rezerwy o kwotę 1.121 tys. PLN (2014 rok: 1.301 tys. PLN). Spadek przyjętej stopy dyskontowej o pół punktu procentowego przełożyłby się na wzrost wartości rezerwy o kwotę 1.336 tys. PLN (2014 rok: 1.403 tys. PLN).

Szczegóły dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze zostały przedstawione w notce 27.

5.2.3.2 REZERWY NA NAPRAWY GWARANCYJNE

Rezerwy na naprawy gwarancyjne szacuje się na podstawie określonego przez Zarządy Spółek Grupy Kapitałowej stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości zobowiązania wynikającego z realizowanych umów o usługę budowlaną. Utrzymywane są do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych. Na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota rezerw na naprawy gwarancyjne wynosiła 40.071 tys. PLN (2014 rok: 25.909 tys. PLN).

Szczegóły dotyczące rezerw na naprawy gwarancyjne przedstawia nota 28.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

5.2.3.3 REZERWY NA PLANOWANE STRATY

Rezerwy na planowane straty tworzone są w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższą łączne przychody z tytułu umowy, a przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt. Wysokość straty ustalana jest niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu innych umów, które nie są pojedynczymi umowami o usługę budowlaną. Wartość zmiany rezerw na planowane straty zwiększa lub zmniejsza koszt własny umowy budowlanej, której rezerwa ta dotyczy. Na dzień bilansowy wartość utworzonych rezerw na planowane straty wynosi 31.276 tys. PLN (2014 rok: 40.597 tys. PLN).

Szczegóły dotyczące rezerw na planowane straty przedstawia nota 28.

5.2.3.4 POZOSTAŁE REZERWY

Rezerwa na potencjalne zobowiązania związane z ciężącą na Spółce dominującej odpowiedzialnością z tytułu udzielonych poręczeń, gwarancji czy też odpowiedzialności solidarnej wobec podwykonawców na kontraktach realizowanych w ramach umów konsorcjum.

Powyższa rezerwa została utworzona przez Jednostkę dominującą, w 2012 roku na poziomie 780.000 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2015 roku, Spółka dominująca dokonała kolejnej weryfikacji rezerwy i skorygowała jej wartość do poziomu 346.824 tys. PLN. Wartość powyższa to kwota, którą Spółka oczekuje, że zapłaci Wierzycielom w toku realizacji układu.

Na potrzeby niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wartość rezerwy umniejszono dodatkowo o kwotę 9.542 tys. PLN (tj. do kwoty 337.282 tys. PLN), która odpowiada wartości rezerwy dotyczącej zobowiązań jednostki dominującej wobec jej spółek zależnych.

Szczegółowe informacje dotyczące rezerwy na potencjalne zobowiązania zostały zaprezentowane w notach 28 i 39.

Rezerwa na restrukturyzację

Rezerwa została utworzona w 2012 roku przez Spółkę dominującą. Wartość rezerwy na restrukturyzację na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 roku, wynosi 17.300 tys. PLN (2014 rok: 18.644 tys. PLN) (patrz nota 28).

5.2.4 AKTYWA NA PODATEK ODRO CZONY

Grupa Kapitałowa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Ze względu na brak pewności wykorzystania powstałych strat podatkowych, Zarząd Spółki dominującej oraz Zarządy niektórych spółek zależnych podjęły decyzję o nie tworzeniu aktywa z tytułu podatku odroczonego na straty podatkowe i nie tworzeniu aktywa z tytułu podatku odroczonego na ujemne różnice przejściowe w kwocie przekraczającej rezerwę na podatek odroczony.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

5.2.5 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH (W TYM WARTOŚCI FIRMY)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dokonała oceny obiektywnych przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania, w przypadku których zaistniały przesłanki trwałej utraty wartości. Szczegółowy opis zastosowanych metod i technik oraz ich wpływ na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe został opisany w notach 13, 14 i 15.

W celu określenia wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dokonała oceny ich wartości na podstawie operatów szacunkowych przygotowanych przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego oraz w oparciu o własną ocenę sytuacji rynkowej. Operaty szacunkowe zostały przygotowane w oparciu o aktualne plany odnoszące się do możliwych do uzyskania korzyści. Szczegółowy opis zastosowanych metod i technik wyceny oraz ich wpływ na korektę wartości godziwej zaprezentowano w notce 19.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadza test na utratę wartości wartości firmy. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne i polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne oraz ustaleniu stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Wartości odpisów aktualizujących wartość firmy na koniec roku obrotowego zostały przedstawione w notce 13 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5.2.6 KLASYFIKACJA AKTYWÓW FINANSOWYCH

Stosując się do wytycznych MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadającymi ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu ocenia się intencje i możliwość utrzymywania takich inwestycji do terminu wymagalności. Jeżeli Spółki Grupy Kapitałowej nie dotrzymują warunków utrzymywania do terminu wymagalności, oprócz sytuacji przewidzianych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, będą zmuszone do przeklasyfikowania wszystkich aktywów ujętych w tej grupie do aktywów dostępnych do sprzedaży. W takiej sytuacji przeklasyfikowane inwestycje będą wyceniane w wartości godziwej, a nie według skorygowanej ceny nabycia.

5.2.7 ODPIS AKTUALIZUJĄCY WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI I POŻYCZEK

Na każdy dzień bilansowy Zarząd Spółki dominującej oraz Zarządy spółek zależnych dokonują weryfikacji sald posiadanych należności. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie, w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego). Odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych szacowane są w sytuacji, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Szczegóły dotyczące bieżących i zaległych należności Grupy oraz dokonanych odpisów aktualizujących ich wartość zawarto w notce 23.

Opisane powyżej zasady stosowane są również w odniesieniu do udzielonych przez Grupę pożyczek. W okresie rocznym zakończonym dnia 31.12.2015 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek w kwocie 3.911 tys. PLN (2014 rok: 32.767 tys. PLN).

5.2.8 WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w notce 21.8.

5.3 ZMIANY SZACUNKÓW

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa dokonała weryfikacji i aktualizacji szacunków w obszarach, które zostały opisane w notce 5.2.

6. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

6.1 SEGMENTY OPERACYJNE

Przy wyodrębnianiu segmentów operacyjnych Zarząd Spółki dominującej kieruje się liniami produktowymi i usługami w danej branży, które reprezentują główne usługi oraz wyroby dostarczane przez Grupę. Każdy z segmentów jest zarządzany odrębnie w ramach danej linii produktowej, z uwagi na specyfikę świadczonych usług oraz wytwarzanych wyrobów wymagających odmiennych technologii, zasobów oraz podejścia do realizacji.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

Zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki dominującej (główny organ decyzyjny w Grupie Kapitałowej) w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, ocen skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Zarząd Spółki dominującej analizuje wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej. Pomiar wyników segmentów operacyjnych stosowany w kalkulacjach zarządczych zbieżny jest z zasadami rachunkowości zastosowanymi przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa PBG prezentuje przychody ze sprzedaży, koszt własny sprzedaży oraz wynik na sprzedaży (marżę brutto) w podziale na segmenty, nie prezentuje natomiast aktywów i zobowiązań w podziale na segmenty z działalności z uwagi na to, że część aktywów trwałych oraz obrotowych jest wykorzystywana do produkcji zaliczanej do różnych segmentów. Grupa zatem nie ma możliwości przypisania w sposób racjonalny wszystkich składników zapasów, środków trwałych, zobowiązań z tytułu dostaw i usług do poszczególnych segmentów operacyjnych. Finansowanie Grupy, przychody i koszty finansowe, przychody i

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

koszty pozostałej działalności operacyjnej, koszty sprzedaży, ogólnego zarządu oraz koszty restrukturyzacji, udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności, a także podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie następuje ich alokacja do segmentów operacyjnych.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

6.2 ZASADY KONSOLIDACJI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki dominującej oraz sprawozdania finansowe kontrolowanych przez Spółkę dominującą Spółek zależnych sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku. Spółki zależne podlegają konsolidacji od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę Kapitałową, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Spółka kontroluje jednostki, w których dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy jednocześnie:

- posiada władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, oraz
- posiada możliwość wykorzystywania władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów Spółki.

Spółka weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

Jeżeli Spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców,
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych akcjonariuszy/udziałowców lub inne strony,
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach akcjonariuszy/udziałowców.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz Spółek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządza się na ten sam dzień bilansowy, tj. każdorazowo na 31 grudnia przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości zastosowanych dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty, aby doprowadzić do ujednolicenia stosowanych polityk rachunkowości.

Wyłączeniu z obowiązku konsolidacji mogą podlegać Spółki, których sprawozdania finansowe są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej

Konsolidacja polega na łączeniu sprawozdań finansowych Spółki dominującej oraz Spółek zależnych poprzez zsumowanie, w pełnej wartości, poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

własnego, przychodów oraz kosztów. W celu zaprezentowania Grupy Kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą dokonuje się następujących wyłączeń bądź korekt konsolidacyjnych:

- na moment nabycia kontroli nad Spółką zależną ujmowana jest wartość firmy lub zysk z okazynego nabycia zgodnie z *MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych*,
- wyłączeniu podlegają udziały w Spółkach zależnych z odpowiadającymi im pozycjami kapitałów własnych,
- określane są i prezentowane oddzielnie udziały niekontrolujące,
- salda rozliczeń między Spółkami Grupy Kapitałowej i transakcje (przychody, koszty, dywidendy) wyłączane są w całości,
- wyłączeniu podlegają zyski i straty z tytułu transakcji zawieranych wewnątrz Grupy Kapitałowej, które są ujęte w wartości bilansowej aktywów, takich jak zapasy i środki trwałe. Niezrealizowane straty z tytułu transakcji wewnątrz Grupy są również wyłączane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości składnika aktywów,
- ujmuje się podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych wynikających z wyłączenia niezrealizowanych zysków i strat osiągniętych na transakcjach zawartych wewnątrz Grupy Kapitałowej.

Udziały niekontrolujące wykazywane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych i reprezentują tą część dochodów całkowitych oraz aktywów netto Spółek zależnych, które przypadają na podmioty inne niż Spółki Grupy Kapitałowej. Grupa alokuje dochody całkowite Spółek zależnych pomiędzy akcjonariuszy Spółki dominującej oraz podmioty niekontrolujące na podstawie ich udziału we własności.

Zmiany w udziale własnościowym Spółki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad Spółką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane Spółce dominującej.

6.3 POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH I WARTOŚĆ FIRMY

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych, wchodzące w zakres *MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych*, rozliczane są metodą przejęcia. Na dzień objęcia kontroli aktywa i zobowiązania jednostki przejmowanej są wyceniane według wartości godziwej oraz zgodnie z *MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych* identyfikowane są aktywa i zobowiązania, wraz z zobowiązaniami warunkowymi, bez względu na to, czy były one ujawniane w sprawozdaniu finansowym jednostki przejmowanej przed przejęciem.

Wynagrodzenie przekazane w zamian za kontrolę obejmuje wydane aktywa, zaciągnięte zobowiązania oraz wyemitowane instrumenty kapitałowe wycenione w wartości godziwej na dzień przejęcia. Elementem wynagrodzenia jest również warunkowe wynagrodzenie wyceniane w wartości godziwej na dzień przejęcia. Dodatkowe koszty przeprowadzenia połączenia (doradztwo, wyceny itp.) nie stanowią wynagrodzenia za przejęcie, lecz ujmowane są w dacie poniesienia jako koszt.

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- sumy:
  - o przekazanej zapłaty,
  - o kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, oraz
  - o w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej;
- nad kwotą netto ustalonej na dzień przejęcia wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

W przypadku, gdy suma przekazanej zapłaty, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej (w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami) jest niższa od kwoty netto ustalonej na dzień przejęcia wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań rozpoznawany jest zysk z okazynego nabycia. Stanowi on różnicę między wartościami wskazanymi powyżej i podlega niezwłocznie ujęciu w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Grupa ujmuje zysk z okazynego nabycia w pozycji „pozostałych przychodów operacyjnych”.

W przypadku połączeń jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, Grupa rozlicza takie transakcje metodą łączenia udziałów w następujący sposób:

- aktywa i pasywa jednostki przejmowanej ujmowane są w wartości bilansowej. Za wartość bilansową uznaje się raczej tę wartość, która określona została pierwotnie przez podmiot kontrolujący, niż wartości wynikające z jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki przejmowanej,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- wartości niematerialne oraz zobowiązania warunkowe ujmowane są na zasadach stosowanych przez jednostkę przed połączeniem, zgodnie z właściwymi MSSF,
- nie powstaje wartość firmy - różnica pomiędzy kosztem połączenia a nabytym udziałem aktywów netto jednostki kontrolowanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale, w pozycji „pozostałe kapitały”,
- udziały niekontrolujące wyceniane są w proporcji do wartości bilansowej aktywów netto kontrolowanej jednostki,
- dokonywane jest przekształcenie danych porównawczych w taki sposób, jakby połączenie miało miejsce na początek okresu porównawczego. Jeżeli data powstania stosunku podporządkowania nad jednostką jest późniejsza niż początek okresu porównawczego, dane porównawcze prezentowane są od momentu, kiedy po raz pierwszy powstał stosunek podporządkowania.

6.4 INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

Jednostki stowarzyszone to takie jednostki, nad którymi Spółka dominująca nie sprawuje kontroli, ale na które wywiera znaczący wpływ (bezpośrednio lub poprzez Spółki zależne) uczestnicząc w ustalaniu polityki finansowej, jak i operacyjnej jednostek stowarzyszonych. Jednostek stowarzyszonych nie stanowią ani jednostki zależne, ani wspólne przedsięwzięcia.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane początkowo w cenie nabycia, a następnie wyceniane z zastosowaniem metody praw własności. Na moment powstania znaczącego wpływu ustalana jest wartość firmy jako różnica pomiędzy wartością godziwą zapłaconej ceny, a udziałem znaczącego inwestora w wartości godziwej aktywów netto jednostki stowarzyszonej. Wartość firmy ujmowana jest w wartości bilansowej inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Podstawą wyceny posiadanych przez Spółkę dominującą inwestycji w jednostki stowarzyszone są sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych. Jeśli jednostki stowarzyszone nie stosują MSSF, przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Wartość bilansowa inwestycji w jednostkach stowarzyszonych jest korygowana o:

- udział Spółki dominującej w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej,
- udział Spółki dominującej w innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej, wynikających m.in. z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych oraz z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych,
- zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną, które podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do poziomu posiadanego udziału,
- otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez jednostkę stowarzyszoną, które obniżają wartość bilansową inwestycji,
- ewentualny odpis z tytułu utraty wartości inwestycji.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz Spółek stowarzyszonych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności sporządza się na ten sam dzień bilansowy, tj. każdorazowo na 31 grudnia.

Spółka dominująca dokonuje oceny inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości, gdy wystąpią przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej. Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

6.5 INWESTYCJE WE WSPÓLNE USTALENIA UMOWNE

Wspólne ustalenie umowne obejmują:

- wspólne działania,
- wspólne przedsięwzięcia.

Wspólne działanie jest wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do składników aktywów oraz obowiązki z tytułu zobowiązań dotyczących ustalenia umownego. Strony te są nazywane wspólnikami wspólnego działania.

W związku z udziałami we wspólnym działaniu wspólnik wspólnego działania ujmuje:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie,
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- przychody ze sprzedaży swojego udziału produkcji w wynikach wspólnego działania,
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnego działania,
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym działaniem są wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym wspólnika przedsięwzięcia, nie dokonuje się korekt oraz nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez wspólnika wspólnego działania.

Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto tego ustalenia. Strony te są nazywane wspólnikami wspólnego przedsięwzięcia.

Wspólnik wspólnego przedsięwzięcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje swój udział we wspólnym przedsięwzięciu jako inwestycję i rozlicza tę inwestycję przy użyciu metody praw własności

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

zgodnie z MSR 28 (szczegóły tej metody zostały opisane w polityce rachunkowości dla jednostek stowarzyszonych w nocie 6.5), chyba że jednostka jest zwolniona ze stosowania metody praw własności zgodnie z tym standardem.

6.6 WYCENA DO WARTOŚCI GODZIWEJ

Grupa wycenia następujące instrumenty finansowe w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy:

- instrumenty dostępne do sprzedaży,
- instrumenty pochodne.

Ponadto również niektóre aktywa niefinansowe, takie jak np. nieruchomości inwestycyjne.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy. Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest materialny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

6.7 TRANSAKCJE W WALUTACH OBCYCH

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest również walutą funkcjonalną Spółki dominującej.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji (kurs spot).

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w pozycji przychodów (kosztów) operacyjnych, a w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, z noty 6.8 poniżej, kapitalizowane w wartości aktywów (stanowiące korektę kosztów odsetek).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Wyszczególnienie	Kurs średni z dnia 31.12.2015	Kurs średni z dnia 31.12.2014
EUR	4,2615	4,2623
USD	3,9011	3,5072
CHF	3,9394	3,5447
CAD	2,8102	3,0255
GBP	5,7862	5,4648
SEK	0,4646	0,4532
TRY	1,3330	1,5070

Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego, gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych innych niż instrumenty pochodne, ujmowane są odpowiednio w pozycji pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych w kwocie netto.

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych związanych z finansowaniem działalności Grupy prezentowane są w kwocie netto w pozycji kosztów finansowych.

Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, o ile nie stanowią zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne ujmowane są zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń (patrz nota 6.16.3).

Na dzień bilansowy przeliczenie pozycji sprawozdań finansowych zagranicznych spółek zależnych na walutę prezentacji Grupy (PLN) odbywa się przy zastosowaniu poniższych zasad:

- aktywa i zobowiązania Spółki zależnej o innej walucie funkcjonalnej niż polski złoty przeliczane są na walutę prezentacji Grupy po średnim kursie Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dany dzień bilansowy,
- kapitały własne tych Spółek są przeliczone według ich stanu na dzień objęcia kontroli przez Spółkę dominującą według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na ten dzień. W przypadku nowej emisji dodatkowych udziałów/akcji do ich przeliczenia stosuje się średni kurs ogłoszony dla danej waluty przez NBP na dzień wpisu podwyższenia kapitału do rejestru,
- sprawozdania z całkowitych dochodów tych spółek są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego.

Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego jako „różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych”.

W momencie zbycia podmiotu zagranicznego odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym dotyczące danego podmiotu są reklasyfikowane do skonsolidowanego rachunku zysków i strat, i ujmowane jako korekta zysku lub straty ze zbycia jednostki zagranicznej.

Wartość firmy powstała z przejęcia kontroli nad jednostką zagraniczną oraz wszelkie korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań powstałych na takim nabyciu są traktowane jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej i przeliczane po kursie zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy, tj. po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Wyszczególnienie	Średni kurs NBP na dzień bilansowy		Średnia kursów NBP za okres sprawozdawczy	
	Na dzień 31.12.2015	Na dzień 31.12.2014	Za 2015 rok	Za 2014 rok
UAH	0,1622	0,2246	0,1722	0,2637
RSD	0,0349	0,0352	0,0346	0,0357
HUF	1,3601	1,3538	1,3529	1,3528

W przypadku znacznych wahań kursów, dla transakcji ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat stosowany jest kurs wymiany z dnia zawarcia transakcji.

6.8 KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem, budową lub wytworzeniem składników aktywów, wymagających znacznego okresu czasu do przygotowania ich do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tych składników aktywów.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia, budowy lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- ✓ składników aktywów wycenianych według wartości godziwej oraz
- ✓ zapasów.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- ✓ kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- ✓ obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego,
- ✓ różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Wartość kosztów finansowania zewnętrznego od środków pożyczonych bez ściśle określonego celu, oblicza się przy zastosowaniu stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pozycji finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania Grupy w danym okresie, innych niż finansowanie zewnętrzne zaciągnięte w celu pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów.

6.9 WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, koszty prac rozwojowych oraz pozostałe wartości niematerialne, które spełniają kryteria ujęcia określone w MSR 38 *Wartości niematerialne*. W pozycji tej wykazywane są również wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania (wartości niematerialne w trakcie wytwarzania) oraz zaliczki na zakup wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Wartości niematerialne na dzień bilansowy wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okresy użytkowania i metoda amortyzacji poszczególnych wartości niematerialnych poddawane są corocznej weryfikacji, a w razie konieczności korygowane od początku następnego roku obrotowego. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Przewidywany okres użytkowania dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa	okres
Znaki towarowe	2-5 lat
Patenty i licencje	2-10 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-10 lat
Pozostałe wartości niematerialne	2-5 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, nie są amortyzowane, lecz corocznie są poddawane testom na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Koszty związane z utrzymaniem oprogramowania, ponoszone w okresach późniejszych, ujmowane są jako koszt okresu w momencie ich poniesienia. Koszty prac badawczych są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Nakłady bezpośrednio związane z pracami rozwojowymi ujmowane są jako wartości niematerialne tylko wtedy, gdy spełnione są następujące kryteria:

- ukończenie składnika wartości niematerialnych jest wykonalne z technicznego punktu widzenia tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- Grupa zamierza ukończyć składnik, dokonywać jego użytkowania bądź sprzedaży,
- Grupa jest zdolna do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- składnik wartości niematerialnych będzie przynosił korzyści ekonomiczne, a Grupa potrafi tę korzyść udowodnić, m.in. poprzez istnienie rynku lub użyteczność składnika dla potrzeb Grupy,
- Grupa dysponuje środkami technicznymi, finansowymi i innymi niezbędnymi do ukończenia prac rozwojowych w celu sprzedaży lub użytkowania składnika,
- nakłady poniesione w trakcie prac rozwojowych można wiarygodnie wycenić i przyporządkować do danego składnika wartości niematerialnych.

Nakłady ponoszone na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Ocena przyszłych korzyści odbywa się na podstawie zasad określonych w MSR 36 *Utrata wartości aktywów*.

Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe stosuje się model kosztu historycznego, zgodnie z którym składniki aktywów są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane liniowo przez przewidywany okres uzyskiwania korzyści ekonomicznych. Zyski lub straty wynikłe ze zbycia wartości niematerialnych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych wartości niematerialnych i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono szczegółowo w nocie 5.2.5.

Zaliczki przekazane na zakup wartości niematerialnych prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w pozycji „wartości niematerialne” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.10 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- które będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie ich poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. W przypadku trwałego zaniechania dokonywania nakładów na środki trwałe w budowie, ogół poniesionych kosztów związanych z wykonywanymi dotychczas pracami obciąża koszty okresu. Dopuszcza się zawieszenie inwestycji w przypadku, jeżeli istnieje uzasadniony zamiar kontynuowania tej inwestycji w okresach następnych. Zawieszenia inwestycji dokonuje się na podstawie decyzji Zarządu Spółki.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany ekonomiczny okres użytkowania danego składnika aktywów, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Grupa	Okres
Grunty (prawa wieczystego użytkowania)	nie są amortyzowane
Budynki i budowle	40-67 lat
Maszyny i urządzenia	2-20 lat
Środki transportu	2-10 lat
Pozostałe środki trwałe	2,5 – 10 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu, w którym środek trwały jest dostępny do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności, metody amortyzacji oraz wartość końcowa są weryfikowane raz w roku, powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych od początku kolejnego okresu sprawozdawczego.

Środki trwałe mogą być dzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

generalnych remontów oraz istotne części zamienne i wyposażenie, jeżeli będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż rok.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych w momencie wystąpienia transakcji gospodarczej.

Zaliczki przekazane na zakup rzeczowych aktywów trwałych prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PBG w pozycji „rzeczowe aktywa trwałe” w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zgodnie z polityką Grupy Kapitałowej prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte w drodze decyzji administracyjnej wprowadzane jest do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w wartości godziwej. Za wartość godziwą prawa przyjmuje się jedną z dwóch wartości:

- wartość rynkową tego prawa, jeśli Grupa dysponuje takimi informacjami, lub
- wartość ustaloną przez rzeczoznawcę.

Nadwyżkę ustalonej w ten sposób wartości godziwej ponad kwotę kosztów poniesionych na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntów w drodze decyzji administracyjnej wykazuje się drugostronnie w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „zysk z lat ubiegłych”.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte na rynku wtórnym jest wyceniane według ceny nabycia i nie podlega przeszacowaniu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu nie jest amortyzowane.

6.11 AKTYWA W LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA

Umowy leasingu finansowego, na mocy której następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia okresu leasingu według niższej z następujących dwóch wartości:

- wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu, lub
- wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego amortyzowane są według takich samych zasad, jak stosowane do własnych aktywów Grupy. W sytuacji jednak, gdy występuje brak wystarczającej pewności, że Grupa uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów:

- szacowany okres użytkowania środka trwałego, lub

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

6.12 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU – GRUPA JAKO LEASINGODAWCA

Aktywa oddane w leasing finansowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego są ujmowane w kolejnych okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji z tytułu leasingu. Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej przez okres leasingu, chyba, że zastosowanie innej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

6.13 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Corocznemu testowi na utratę wartości podlegają następujące składniki aktywów:

- wartość firmy, przy czym po raz pierwszy test na utratę wartości przeprowadza się do końca okresu, w którym miało miejsce połączenie,
- wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania,
- wartości niematerialne, które jeszcze nie są użytkowane.

W odniesieniu do pozostałych składników wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz innych niefinansowych aktywów trwałych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Podstawowe przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł informacji świadczące o możliwości zaistnienia utraty wartości posiadanych niefinansowych aktywów trwałych to: znacznie większa utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu, aniżeli można było się spodziewać w wyniku upływu czasu zwykłego użytkowania, czy też gdy wartość bilansowa aktywów netto jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest wyższa od ich rynkowej kapitalizacji. Ponadto do najistotniejszych przesłanek zalicza się wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym czy gospodarczym w otoczeniu, w którym Spółki Grupy prowadzą działalność.

Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, które powinny być brane pod uwagę przy ocenie wystąpienia utraty wartości posiadanych niefinansowych aktywów trwałych to przede wszystkim znaczny spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych netto w stosunku do przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej przyjętych w budżecie czy też fakt, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie.

W razie stwierdzenia, że dane zdarzenia lub okoliczności mogą wskazywać na trudność w odzyskaniu wartości bilansowej danego składnika aktywów, przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Dla potrzeb przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów grupowane są na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów lub grup aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne). Składniki aktywów samodzielnie generujące przepływy pieniężne testowane są indywidualnie. Wartość firmy jest alokowana do tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, z których oczekuje się korzyści synergii wynikających z połączenia jednostek gospodarczych, przy czym ośrodkami wypracowującymi przepływy pieniężne są co najmniej segmenty operacyjne.

Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub
- jego wartości użytkowej,

zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisywany jest do wartości firmy. Pozostała kwota odpisu obniża proporcjonalnie wartość bilansową aktywów wchodzących do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące wartość firmy nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach. Odwrócenie odpisu dla innych składników aktywów ujmowane jest w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe przychody operacyjne”. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6.14 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomość inwestycyjna jest utrzymywana w posiadaniu ze względu na przychody z czynszów oraz/ lub przyrost jej wartości i jest wyceniana w oparciu o model wartości godziwej.

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnej następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów przeprowadzenia transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Na kolejne dni bilansowe nieruchomość inwestycyjna jest wyceniana w wartości godziwej określonej przez niezależnego rzeczoznawcę lub przy pomocy analiz wewnętrznych, z uwzględnieniem lokalizacji, charakteru nieruchomości oraz aktualnych warunków rynkowych.

Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w okresie, w którym wystąpiły zmiany, w pozycji pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych.

W momencie zmiany sposobu użytkowania Grupa dokonuje przeniesienia aktywów do pozycji nieruchomości inwestycyjne. Dla celów sporządzenia sprawozdania zgodnego z MSSF/MSR, wycena nieruchomości przekwalifikowanych do inwestycyjnych odbywa się na moment ich przeniesienia w oparciu o model wartości godziwej lub model ceny nabycia, chyba, że składniki majątku zostaną przeznaczone do sprzedaży (jako grupa do zbycia) wtedy wycena składnika następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia (MSSF 5).

Na podstawie MSR 40 par. 57 przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez:

- rozpoczęcie użytkowania nieruchomości przez właściciela - w przypadku przeniesienia z nieruchomości inwestycyjnych do nieruchomości zajmowanej przez właściciela;
- rozpoczęcie dostosowywania nieruchomości do sprzedaży – w przypadku przeniesienia z nieruchomości inwestycyjnych do zapasów;
- zakończenie użytkowania nieruchomości przez jej właściciela – w przypadku przeniesienia nieruchomości zajmowanej przez właściciela do nieruchomości inwestycyjnych;
- oddanie nieruchomości stronie trzeciej w leasing operacyjny – w przypadku przeniesienia z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych.

Paragraf 57 b MSR 40 zobowiązuje jednostkę do przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do zapasów tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu użytkowania danej nieruchomości, udowodniona przez rozpoczęcie dostosowywania nieruchomości do sprzedaży. W przypadku, gdy jednostka zdecyduje się na sprzedaż nieruchomości, która nie zostanie poprzedzona jej dostosowywaniem, jednostka traktuje tę nieruchomość jako nieruchomość inwestycyjną aż do czasu usunięcia jej z ksiąg (wyeliminowania z bilansu), a więc nie zalicza jej do zapasów. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku, gdy jednostka rozpoczyna modernizację istniejącej już nieruchomości inwestycyjnej, którą zamierza dalej wykorzystywać

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

jako nieruchomość inwestycyjną, nieruchomość ta pozostaje nią dalej i nie jest przeklasyfikowana do nieruchomości zajmowanych przez właściciela na czas prowadzenia modernizacji.

Zgodnie z paragrafem 60 MSR 40 w momencie przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej wykazywanej w wartości godziwej do nieruchomości zajmowanych przez właściciela lub do zapasów, zakładany koszt tej nieruchomości, który zostanie przyjęty dla celów jej ujęcia zgodnie z MSR 16 lub MSR 2, równy jest wartości godziwej tej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany sposobu jej użytkowania. Należy podkreślić, iż na dzień przekwalifikowania nieruchomości z nieruchomości inwestycyjnych do zapasów, konieczna jest jej wycena do wartości godziwej.

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści ekonomicznych z tytułu jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Zaliczki przekazane na zakup nieruchomości inwestycyjnej lub gruntowej prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w pozycji „nieruchomości inwestycyjne” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

6.15 NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE

Nieodnawialne zasoby naturalne początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem lub przystosowywaniem tego aktywa do użytkowania.

Koszty poniesione po dacie przyjęcia nieodnawialnych zasobów naturalnych do użytkowania ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Po początkowym ujęciu nieodnawialne zasoby naturalne wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest zgodnie z metodą naturalną.

Jeżeli przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa nieodnawialnych zasobów naturalnych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tego aktywa pod kątem ewentualnej utraty wartości. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”.

Dana pozycja nieodnawialnych zasobów naturalnych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieodnawialnych zasobów naturalnych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych aktywów i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie dokonania transakcji gospodarczej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.16 INSTRUMENTY FINANSOWE

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i jednocześnie zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron. Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub Grupa się ich zrekła.

Grupa wyłącza ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypłacony, umorzony lub wygasł.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Na dzień bilansowy aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane są według zasad przedstawionych poniżej.

6.16.1 AKTYWA FINANSOWE

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Grupa klasyfikuje z podziałem na:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub w innych całkowitych dochodach.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Wszystkie aktywa finansowe, za wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy ze względu na wystąpienie przesłanek utraty ich wartości. Składnik aktywów finansowych podlega odpisom aktualizującym, jeżeli istnieją obiektywne dowody świadczące o utracie jego wartości. Przesłanki utraty wartości analizowane są na każdy dzień bilansowy dla każdej kategorii aktywów finansowych odrębnie, co zostało zaprezentowane poniżej.

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Odpisy na należności wątpliwe szacowane są, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego). Dla należności nie podlegających indywidualnej ocenie, przesłanki utraty wartości analizowane są w ramach poszczególnych klas aktywów określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców). Wskaźnik odpisów aktualizujących dla poszczególnych klas oparty jest zatem na zaobserwowanych w niedawnej przeszłości trendach dotyczących trudności w spłacie należności przez dłużników.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii pożyczek i należności wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

- aktywa długoterminowe w pozycjach „należności długoterminowe” oraz „pożyczki”, jeśli termin ich wymagalności przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- aktywa krótkoterminowe w pozycjach „pożyczki”, „należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności” oraz „środki pieniężne”, jeśli termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmują aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu lub wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do jako składnik przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został nabyty przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie, lub
- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, lub
- stanowi instrument pochodny, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Składnik aktywów finansowych może być przez Grupę zaklasyfikowany na moment jego początkowego ujęcia jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywo lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez Grupę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat tylko wówczas, gdy:

- kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania, która powstawałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat,
- grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej).

Do tej kategorii zaliczane są wszystkie instrumenty pochodne wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji „pozostałe aktywa finansowe”, za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowanych zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, z wyłączeniem:

- aktywów zaklasyfikowanych do pożyczek i należności,
- aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywów finansowych wyznaczonych jako dostępnych do sprzedaży.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli istnieją dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (np. ocena zdolności kredytowej Spółek emitujących obligacje), aktywa wyceniane są w wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości bilansowej inwestycji, łącznie z odpisami aktualizującymi z tytułu utraty wartości, ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W tej kategorii Grupa ujmuje obligacje i inne papiery dłużne utrzymywane do terminu wymagalności, wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „pozostałe aktywa finansowe”.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

- aktywa długoterminowe, jeśli termin ich wymagalności przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- aktywa krótkoterminowe, jeśli termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie kwalifikują się do żadnej z powyższych kategorii aktywów finansowych.

Akcje Spółek nienotowanych wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, ze względu na brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej. Odpisy aktualizujące ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Wszystkie inne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Zyski i straty z wyceny ujmowane są jako inne całkowite dochody i kumulowane w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych od aktywów pieniężnych, które ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. W skonsolidowanym rachunku zysków i strat ujmowane są również odsetki, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych składników aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane jest w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość instrumentów dłużnych, których odwrócenie ujmowane jest w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, jeżeli wzrost wartości instrumentu może być obiektywnie łączy z zdarzeniem następującym po rozpoznaniu utraty wartości.

W momencie wyłączenia składnika aktywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, skumulowane zyski i straty, ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego do skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz prezentowane są w innych całkowitych dochodach jako reklasyfikacja z tytułu przeniesienia do wyniku finansowego.

W tej kategorii Grupa ujmuje notowane obligacje nieutrzymywane do terminów wymagalności oraz akcje Spółek innych niż Spółki zależne lub stowarzyszone. Aktywa te w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazywane są w pozycji „pozostałe aktywa finansowe”.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.16.2 UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

6.16.2.1 AKTYWA FINANSOWE UJMOWANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu). Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

6.16.2.2 AKTYWA FINANSOWE WYKAZYWANE WEDŁUG KOSZTU

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.16.2.3 AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

6.16.3 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Zgodnie z przyjętą w Grupie Kapitałowej PBG korporacyjną „strategią zarządzania ryzykiem” wszystkie Spółki Grupy, które realizują długoterminowe kontrakty budowlane rozliczane w walutach obcych, mają obowiązek w celu maksymalnego ograniczenia wpływu ryzyka finansowego na wynik operacyjny, stosować rachunkowość zabezpieczeń. Strategia zabezpieczenia zakłada zabezpieczanie pojedynczego kontraktu, z którego przyszłe wpływy będą realizowane w walucie obcej lub będą denominowane w walucie obcej. Podstawą strategii jest dopasowanie instrumentów zabezpieczających do planowanych transakcji z kontraktu zabezpieczanego, zawsze jednak z uwzględnieniem faktycznej ekspozycji netto, biorąc pod uwagę wyznaczony zgodnie z definicją kurs budżetowy, ewentualne wydatki walutowe, horyzont czasowy i rozkład ilościowy przepływów waluty w kwartałach.

Do podstawowych narzędzi zarządzania ryzykiem finansowym (zgodnie z przyjętą strategią) zaliczane są transakcje terminowe typu forward oraz transakcje IRS (kontrakty na zamianę stóp procentowych). Strategia dopuszcza także możliwość nabywania opcji walutowych i na stopę procentową.

Grupa stosuje określone zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń wymaga spełnienia przez Grupę warunków określonych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* dotyczących udokumentowania polityki zabezpieczeń, prawdopodobieństwa wystąpienia transakcji zabezpieczanej oraz efektywności zabezpieczenia. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Dokumentacja rachunkowości zabezpieczeń zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywna we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa wyznaczyła określone kontrakty forward jako zabezpieczające przepływy pieniężne. Kontrakty forward zostały zawarte przez Grupę w celu zarządzania ryzykiem walutowym w związku z prawnie wiążącymi transakcjami sprzedaży oraz zakupu realizowanymi w walutach obcych.

Wszystkie pochodne instrumenty zabezpieczające wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna. W części, w jakiej dany instrument zabezpieczający stanowi efektywne zabezpieczenie, zmiana wartości godziwej instrumentu ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i kumulowana w kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy. Nieefektywną część zabezpieczenia ujmuje się niezwłocznie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Jeśli zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do skonsolidowanego rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę. Reklasyfikacja prezentowana jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych - kwoty przeniesione do wyniku finansowego”.

Jeżeli transakcja zabezpieczana skutkuje ujęciem niefinansowych aktywów lub zobowiązań, zyski i straty z wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających, ujęte uprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego i uwzględniane w wycenie wartości początkowej (cenie nabycia) pozycji zabezpieczanej.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

6.16.4 WBUDOWANE INSTRUMENTY POCHODNE

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

6.16.5 ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing finansowy,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania,
- pochodne instrumenty finansowe.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Grupa zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w działalności operacyjnej.

6.17 ZAPASY

Do zapasów zalicza się:

- materiały,
- półfabrykaty i produkcję w toku,
- wyroby gotowe,
- towary,
- zaliczki na zakup materiałów lub towarów zaliczanych do kategorii zapasów.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia oraz wartości sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Koszt wytworzenia wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty bezpośrednie (głównie materiały i robociznę) powiększone o narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Rozchód wyrobów gotowych ujmowany jest z zastosowaniem metody średniej ważonej rzeczywistego kosztu wytworzenia. Rozchód materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze weszło - pierwsze wyszło” (FIFO).

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to szacowana cena sprzedaży ustalana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

W przypadku działalności deweloperskiej wszystkie nakłady związane z realizacją zadania aktywowane są w zapasach jako produkcja w toku.

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości lub wyceną do wartości sprzedaży netto na dzień bilansowy obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych odwrócenie odpisu jest odnoszone na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Okoliczności wskazujące na konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość zapasów to w szczególności:

- utrata wartości użytkowej zapasów (zniszczenie, przeterminowanie zapasów),
- stan zapasów przekracza zapotrzebowanie i możliwości zbycia przez Grupę Kapitałową,
- niska rotacja zapasów,
- utrata wartości rynkowej na skutek stosowania przez konkurencję niższych cen sprzedaży.

W przypadku, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów nie są możliwe do odzyskania, Grupa dokonuje odpisów aktualizujących ich wartość do wartości netto możliwej do uzyskania. Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu ich wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszystkie straty w zapasach są ujmowane jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Zaliczki przekazane na zakup zapasów prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozycji „zapasy” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

6.18 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Pozostałe należności obejmują w szczególności kaucje zatrzymane, należności ze sprzedaży środków trwałych, należności budżetowe oraz przedpłaty i zaliczki. Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych stanowią w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

6.19 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienialne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczne.

6.20 AKTYWA TRWAŁE I GRUPY AKTYWÓW NETTO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Aktywa trwałe (grupy aktywów trwałych) są klasyfikowane przez Grupę jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży, a nie poprzez dalsze użytkowanie. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, z zachowaniem normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Niektóre aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, takie jak aktywa finansowe, wyceniane są według tych samych zasad rachunkowości, jakie były stosowane przez Grupę przed zaklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

6.21 KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, zgodnie ze statutem Spółki dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Akcje Spółki dominującej nabyte i zatrzymane przez Spółkę dominującą lub konsolidowane Spółki zależne pomniejszają kapitał własny. Akcje własne wyceniane są w cenie nabycia.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej powstaje z nadwyżki ceny emisyjnej ponad wartość nominalną akcji, pomniejszonej o koszty emisji.

Pozostałe kapitały obejmują:

- kapitał z tytułu ujęcia wyceny programów płatności akcjami,
- kapitał z kumulacji innych całkowitych dochodów obejmujących:
  - o przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej (patrz nota 6.10)
  - o wycenę aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (patrz nota 6.16.2.3),
  - o wycenę instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (patrz nota 6.16.3),
  - o różnice kursowe z przeliczenia zagranicznych jednostek zależnych (patrz nota 6.7),

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- o udział w dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności (patrz nota 6.4 i 6.5).

W zyskach (stratach) zatrzymanych wykazywane są wyniki z lat ubiegłych (również te przekazane na kapitał uchwałami akcjonariuszy) oraz wynik finansowy bieżącego roku.

Wszystkie transakcje z właścicielami Spółki dominującej prezentowane są osobno w skonsolidowanym zestawieniu zmian w kapitale własnym.

6.22 ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania i rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują następujące tytuły:

- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze,
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze, do których Grupa zalicza nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne.

6.22.1 KRÓTKOTERMINOWE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wartość zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ustala się bez dyskonta i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie wymaganej zapłaty.

6.22.2 REZERWY NA NIEWYKORZYSTANE URLOPY

Grupa tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie narodziło się na dzień bilansowy.

Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczane są na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększone o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich. Rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe świadczenia pracownicze po potrąceniu wszelkich kwot już zapłaconych. Rezerwa na koszty kumulowanych płatnych nieobecności stanowi rezerwę krótkoterminową i nie podlega dyskontowaniu.

6.22.3 ODPRAWY EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE

Zgodnie z systemami wynagradzania obowiązującymi w Grupie pracownicy Spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów nabywania uprawnień przez pracowników.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Według MSR 19 Świadczenia pracownicze nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca rezerw na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez niezależnego aktuarusza lub wewnętrznie przez Spółkę. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia, i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są na danych historycznych.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

6.23 REZERWY, ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy tworzy się m.in. na następujące tytuły:

- udzielone gwarancje obsługi posprzedażowej produktów i wykonanych usług,
- toczące się postępowania sądowe oraz sprawy sporne,
- straty z umów budowlanych ujmowane zgodnie z MSR 11 Umowy o usługę budowlaną,
- restrukturyzacja, tylko jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Grupa jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy.

Rezerwy ujmuje się w wartości szacowanych nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, na podstawie najbardziej wiarygodnych dowodów dostępnych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym dotyczących ryzyka oraz stopnia niepewności. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostały koszt operacyjny.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Rezerwy na udzielone gwarancje powstają z obowiązku wykonania (związanych z bieżącą działalnością), przyszłych świadczeń wobec nieznanymi osobami, których kwotę można oszacować, mimo że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana. Rezerwy szacuje się na podstawie określonego przez Zarząd stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania w przyszłości na podstawie analizy kosztów napraw gwarancyjnych realizowanych umów o usługę budowlaną. Rezerwy na udzielone gwarancje są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu długoterminowego na podstawie stopnia zaawansowania kosztów bezpośrednich. Koszty związane z naliczaniem rezerw na udzielone gwarancje nie zwiększają podstawy stopnia zaawansowania realizacji umowy. W Grupie Kapitałowej rezerwy na udzielone gwarancje tworzy się w podziale na poszczególne umowy o usługę budowlaną. Utrzymywane są w danym stopniu istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych. W przypadku niewykorzystania utworzonej wartości rezerwy (po okresie obowiązywania gwarancji) rozwiązuje się ją w pozostałe przychody operacyjne. W zależności od terminu do kiedy są utrzymywane, prezentuje się je jako rezerwy długoterminowe lub rezerwy krótkoterminowe w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Rezerwy na straty z umów budowlanych tworzy się w przypadku kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną. Przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Wysokość straty ustala się niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu umów, które nie są pojedynczymi umowami o usługę budowlaną. Wartość zmiany rezerw na planowane straty zwiększa lub zmniejsza koszty działalności operacyjnej.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Jednakże wartość tego aktywa nie może przewyższyć kwoty rezerwy. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę powoduje wykorzystanie rezerwy.

W przypadku, gdy wydatkowanie środków w celu wypełnienia obecnego obowiązku nie jest prawdopodobne, kwoty zobowiązania warunkowego nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, za wyjątkiem zobowiązań warunkowych identyfikowanych w procesie połączenia jednostek gospodarczych w ramach alokacji kosztu połączenia zgodnie z MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* (patrz nota 6.3).

Informację o zobowiązaniach warunkowych ujawnia się w części opisowej skonsolidowanego sprawozdania finansowego w nocie nr 39. Grupa prezentuje również informację o warunkowych zobowiązaniach z tytułu opłat leasingowych wynikających z umów leasingu operacyjnego (nota 6.11).

Możliwe wpływy zawierające korzyści ekonomiczne dla Grupy, które nie spełniają jeszcze kryteriów ujęcia jako aktywa, stanowią aktywa warunkowe, których nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.24 OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

6.25 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.26 ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Grupa wykazuje w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „rozliczenia międzyokresowe” opłacone z góry koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, w tym przede wszystkim: czynsz z tytułu najmu, czy też wydatki związane z pozyskaniem umów budowlanych (jeżeli prawdopodobieństwo pozyskania tej umowy jest wysokie).

W pozycji „rozliczenia międzyokresowe” prezentowanej w pasywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej ujmowane są przychody przyszłych okresów, w tym również środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie środków trwałych, które rozliczane są zgodnie z MSR 20 Dotacje rządowe. Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazywane są w ramach rozliczeń międzyokresowych długoterminowych i krótkoterminowych w zależności od przewidywanego terminu ich realizacji.

Dotacje ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z daną dotacją oraz że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana. Dotacje są wówczas ujmowane według ich wartości godziwej.

Dotacja dotycząca danej pozycji kosztowej jest ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacja finansująca składnik aktywów jest stopniowo ujmowana w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako przychód na przestrzeni okresów proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tego składnika aktywów. Grupa Kapitałowa dla celów prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie odejmuje dotacji od wartości bilansowej aktywów, lecz wykazuje dotacje jako przychody przyszłych okresów w pozycji „rozliczenia międzyokresowe”.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.27 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy). Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

6.27.1 SPRZEDAŻ TOWARÓW I PRODUKTÓW

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr. Warunek uznaje się za spełniony z chwilą bezspornego dostarczenia towarów lub produktów do odbiorcy,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

6.27.2 SPRZEDAŻ USŁUG

Przychody z tytułu najmu nieruchomości

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu wynikający z zawartych umów.

Przychody z tytułu umów o usługę budowlaną

Grupa zawiera umowy o usługę budowlaną w cenach stałych, które wchodzą w zakres MSR 11 Umowy o usługę budowlaną.

Jeżeli wynik z wykonania kontraktów budowlanych można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z tytułu świadczenia usług budowlanych są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego do ogółu szacowanych kosztów wykonania danego kontraktu. Na koniec każdego miesiąca, nie rzadziej jednak niż na koniec kwartału, ustala się przychody z wykonania każdej niezakończonych umowy budowlanej i koszty osiągnięcia tych przychodów. Zarówno przychody, jak i koszty ich osiągnięcia ustala się za okres od rozpoczęcia danej umowy do dnia bilansowego.

Jeżeli wyniku świadczonej usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskane z tytułu tego kontraktu są ujmowane do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się uzyskać.

Metodę stopnia zaawansowania stosuje się narastająco w każdym okresie w stosunku do bieżących szacunków przychodów i kosztów umowy. Dlatego skutki zmian szacunków przychodów lub kosztów umowy oraz skutki zmian szacunków wyników umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej (MSR 8

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów). Zmienione szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły zmiany oraz w okresach następnych.

Przy ustalaniu łącznego przychodu na koniec okresu (na dzień bilansowy) uwzględnia się tylko takie składniki przychodu, których wartość można wiarygodnie ustalić oraz istnieje prawdopodobieństwo, że przychód ten zostanie opłacony przez zamawiającego.

Przy ustalaniu przychodu nie uwzględnia się sum zatrzymanych.

Wartość należnych przychodów z umów budowlanych zawartych w dewizach dotycząca części niezafakturowanej na dzień bilansowy wyceniana jest według kursu średniego NBP. W przypadku otrzymania zaliczki związanej z umową o roboty budowlane wyrażonej w walucie obcej, należne przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną na dzień bilansowy wycenia się z uwzględnieniem wartości otrzymanej zaliczki.

Niezafakturowana część przychodów jaka wystąpi z tytułu oszacowania wartości przychodu ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostaje zaprezentowana jako osobna pozycja w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej pod nazwą „należności z tytułu umów o usługę budowlaną”.

Wartość przychodów z umów budowlanych dotycząca części nadfakturowanej (wykazywanej w zobowiązaniach) na dzień bilansowy wyceniana jest według kursu z dnia fakturowania stosując metodę FIFO.

Nadfakturowana część przychodów, jaka wystąpi z tytułu oszacowania wartości przychodu ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest prezentowana jako osobna pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej pod nazwą „zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną”.

W przypadku umów budowlanych zawieranych w walucie obcej Grupa PBG zobowiązana jest do stosowania „Polityki zabezpieczeń”, w celu zapewnienia przyszłego poziomu przepływów pieniężnych oraz ograniczenia negatywnego wpływu zmian kursów walut na prowadzoną przez Spółki działalność operacyjną, tj. zabezpieczenie marży operacyjnej skalkulowanej w budżecie kontraktu. Podstawą strategii jest dopasowanie instrumentów zabezpieczających do planowanych transakcji zabezpieczanego kontraktu z uwzględnieniem ekspozycji netto, kursu ofertowego, horyzontu czasowego, rozkładu ilościowego przychodów walutowych w kwartałach. Przyjmując podejście maksymalnego ograniczenia wpływu ryzyka kursowego na wynik operacyjny Spółek przyjęto, iż stosować się będzie transakcje terminowe typu forward. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z danego kontraktu, przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt.

Jeżeli Grupa realizuje umowę o usługę budowlaną i zgodnie z zapisami MSSF 11, kwalifikuje ją jako wspólne ustalenia umowne i prezentuje zgodnie z zasadami opisanymi szczegółowo w nocie 6.5.

6.28 DYWIDENDY, POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE I PRZYCHODY FINANSOWE

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- **pozostałe przychody operacyjne**, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:
  - o przychody oraz zyski z inwestycji finansowych,
  - o przychody z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych,
  - o zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej,
  - o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek,
  - o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych, zapasów, należności, udzielonych pożyczek,
  - o rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
  - o zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych,
  - o przychody netto z tytułu wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej;
- **przychody finansowe**, stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym:
  - o zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.),
  - o zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Grupy Kapitałowej.

Przychody oraz koszty finansowe związane z pozyskaniem finansowania prezentowane są w działalności finansowej po dokonaniu wzajemnego nettowania.

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

6.29 KOSZTY

Koszt własny sprzedaży na dzień bilansowy koryguje się o zmianę wartości godziwej instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne, w przypadku gdy transakcja przestaje być efektywna oraz w przypadku zrealizowania się pozycji zabezpieczanej.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie miejsc powstawania kosztów oraz w układzie rodzajowym, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w skonsolidowanym rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- koszt wytworzenia sprzedanych usług,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy są:

- **pozostałe koszty operacyjne**, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:
  - o strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych,
  - o przekazane darowizny,
  - o utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
  - o odsetki od środków na rachunku bankowym zastrzeżonym dla działalności operacyjnej związanej z utrzymywaniem zaliczek otrzymanych na realizację kontraktów,
  - o wynik netto z inwestycji finansowych,
  - o wynik na instrumentach pochodnych dotyczących działalności operacyjnej,
  - o różnice kursowe netto na działalności operacyjnej, z wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności GK,
  - o odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i innych inwestycji,
  - o odpisy z tytułu utraty wartości wartości niematerialnych, wartości firmy, rzeczowych aktywów trwałych, zapasów, należności, udzielonych pożyczek,
  - o koszty netto z tytułu wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej;
- **koszty finansowe** związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym w szczególności:
  - o odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
  - o odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych kredytów, pożyczek i innych źródeł finansowania, w tym dyskonto zobowiązań,
  - o odsetki od środków na rachunku bankowym bieżącym
  - o straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach będących źródłem finansowania GK.
  - o wycena instrumentów zabezpieczających związana z zabezpieczeniem kosztów finansowania.

6.30 PODATEK DOCHODOWY (BIEŻĄCY I ODROZCZONY)

Na podatek dochodowy w skonsolidowanym rachunku zysków i strat składają się: podatek dochodowy bieżący oraz odroczony, który nie został ujęty w innych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa jest różna niż księgowy zysk (strata) brutto w wyniku czasowego przesunięcia przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów do innych okresów oraz wyłączeniem pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania (metoda zobowiązań bilansowych).

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową; oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową; oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych (i przepisów podatkowych), które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

6.31 PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej; oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

6.32 ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk na jedną akcję obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przysługujący akcjonariuszom Jednostki dominującej akcji zwykłych przez średnią ważoną ilość akcji występujących w danym okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o ewentualne zmiany zysku wynikające ze zmiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych. Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/ straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

7. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie kapitałem w Grupie Kapitałowej ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem planowanych inwestycji tak, aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przyrost korzyści pozostałym inwestorom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie:

- wskaźnika kapitału własnego (kapitalizacja) obliczanego jako stosunek wartości kapitału własnego do sumy bilansowej,
- wskaźnika debt/EBITDA stanowiącego stosunek zadłużenia oprocentowanego pomniejszonego o środki pieniężne w stosunku do EBITDA (EBITDA liczona za ostatnie 12 miesięcy jako zysk netto powiększony o podatek i odsetki (z kosztów finansowych) oraz amortyzację).

Spółka dominująca na dzisiaj będąc w procesie upadłości z możliwością zawarcia układu nie może zarządzać kapitałem w taki sposób w jaki oczekiwałby rynek i akcjonariusze Spółki dominującej. Aktualnie najważniejszym celem jest doprowadzenie do uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego zatwierdzającego układ i skuteczna realizacja wykonania układu, co umożliwi kontynuowanie działalności przez Spółkę dominującą a w przyszłości pozwoli na odbudowanie wartości dla jej akcjonariuszy.

8. SEGMENTY OPERACYJNE

Grupa wyróżnia następujące segmenty operacyjne, w ramach których prowadzi swoją działalność:

- **Gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa** (strategiczny segment działalności),
- **Budownictwo energetyczne** (strategiczny segment działalności),

W ramach poszczególnych segmentów wyróżnia się następujące zakresy usług:

- **Gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa to:**
  - instalacje naziemne do wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego,
  - instalacje do skraplania gazu ziemnego, magazynowania i regazyfikacji LNG,
  - stacje separacji i magazynowania LPG, C5+,
  - stacje magazynowania i odparowania LNG,
  - podziemne magazyny gazu,
  - instalacje odsiarczania,
  - instalacje naziemne podziemnych magazynów gazu ziemnego,
  - zbiorniki ropy naftowej,
  - systemy przesyłu gazu ziemnego i ropy naftowej, w tym: stacje redukcyjno-pomiarowe i pomiarowo-rozliczeniowe, mieszalnie, węzły rozdzielcze, tłocznie itp.,
  - magazyny paliw.
- **Budownictwo energetyczne to:**
  - montaż, modernizacja, remonty urządzeń oraz instalacji energetycznych i przemysłowych.

Przychody stanowią przychody od klientów zewnętrznych. W bieżącym roku nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w roku 2014).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Przychody i koszty, które nie kwalifikują się do usług rozróżnianych w ramach głównych segmentów Grupa Kapitałowa PBG ujmuje w pozycji „Inne”.

Zysk (strata) segmentów to zysk (strata) wygenerowana przez poszczególne segmenty bez alokacji kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, kosztów restrukturyzacji, przychodów i kosztów finansowych, udziału w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności oraz podatku dochodowego. Szczegółowe zasady prezentacji omówiono w nocie 6.1 niniejszego sprawozdania.

Informacje o poszczególnych segmentach operacyjnych zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

SEGMENTY OPERACYJNE - DANE ZA OKRES OD 01.01. DO 31.12.2015 ROKU (BADANE)

SEGMENTY OPERACYJNE - DANE ZA OKRES OD 01.01. DO 31.12.2015 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Segmenty		Inne	Wartość skonsolidowana
	gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa	budownictwo energetyczne		
Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)				
Przychody ogółem	222 964	1 552 389	23 462	1 798 815
Sprzedaż na zewnątrz	222 964	1 552 389	23 462	1 798 815
Koszty ogółem	(226 757)	(1 424 025)	(30 380)	(1 681 162)
Wynik segmentu	(3 793)	128 364	(6 918)	117 653
Koszty sprzedaży/koszty ogólnego zarządu	x	x	x	(111 890)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	x	x	x	(188 047)
Koszty restrukturyzacji	x	x	x	(8 354)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	x	x	x	(190 638)
Koszty finansowe	x	x	x	(4 458)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności	x	x	x	2 952
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	x	x	x	(192 144)
Podatek dochodowy	x	x	x	(8 903)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	x	x	x	(201 047)

SEGMENTY OPERACYJNE - DANE ZA OKRES OD 01.01. DO 31.12.2014 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Segmenty		Inne	Wartość skonsolidowana
	gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa	budownictwo energetyczne		
Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01 do 31.12.2014 roku (badane)				
Przychody ogółem	236 176	1 188 076	105 996	1 530 248
Sprzedaż na zewnątrz	236 176	1 188 076	105 996	1 530 248
Koszty ogółem	(267 639)	(1 061 866)	(106 249)	(1 435 754)
Wynik segmentu	(31 463)	126 210	(253)	94 494
Koszty sprzedaży/koszty ogólnego zarządu	x	x	x	(111 446)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	x	x	x	(22 308)
Koszty restrukturyzacji	x	x	x	(6 994)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	x	x	x	(46 254)
Koszty finansowe	x	x	x	(12 399)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności	x	x	x	(8 228)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	x	x	x	(66 881)
Podatek dochodowy	x	x	x	(9 104)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	x	x	x	(75 985)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Informacje geograficzne

Głównym obszarem działalności Grupy Kapitałowej jest Polska, będąca krajem siedziby Spółki dominującej.

Poniżej przedstawiono przychody Grupy Kapitałowej od klientów zewnętrznych w rozbiciu na obszary geograficzne. Grupa klasyfikuje przychody pochodzące od klientów zagranicznych do danego kraju stosując kryterium siedziby klienta. W roku 2015, podobnie jak w 2014, przychody ze sprzedaży osiągnięte od klientów mających siedzibę w jednym kraju, innym niż Polska, nie przekroczyły wartości 10% przychodów ze sprzedaży ogółem.

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
- odbiorcy krajowi	1 670 172	1 303 980
- odbiorcy zagraniczni	128 643	226 268
Przychody ze sprzedaży ogółem	1 798 815	1 530 248

Informacje o wiodących klientach

Za klientów wiodących Grupa Kapitałowa uznaje podmioty, od których osiągnęła przychody ze sprzedaży przekraczające 10% przychodów ze sprzedaży ogółem. W roku 2015 przychody ze sprzedaży uzyskane od kluczowych klientów Grupy wyniosły 679.571 tys. PLN i w całości dotyczyły segmentu budownictwa energetycznego (2014 rok: 516.447 tys. PLN w segmencie budownictwa energetycznego oraz 181.101 tys. PLN w segmencie gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa, łącznie 697.548 tys. PLN).

9. PRZEJĘCIA ORAZ ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

9.1 PRZEJĘCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

Transakcje przejęć przeprowadzone przez Grupę Kapitałową w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku, w efekcie których Grupa Kapitałowa nabyła kontrolę nad jednostkami gospodarczymi, zostały opisane w nocie 1.4.3. Wpływ tych przejęć na skonsolidowane sprawozdanie finansowe był nieistotny.

9.2 ZBYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

Transakcje zbycia jednostek zależnych dokonane przez Grupę Kapitałową w okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały opisane w nocie 1.4.3. Podstawowe informacje dotyczące wpływu transakcji zbycia spółki zależnej FPM S.A. na skonsolidowane sprawozdanie finansowe obrazują poniższe tabele.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZBYCIE / SPRZEDAŻ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH W OKRESIE OD 01.01. DO 31.12.2015 ROKU

Wyszczególnienie	na dzień 28.02.2015
Całkowite wynagrodzenie ze zbycia	48 000
Dodatkowe koszty związane z transakcją	(1 440)
Część wynagrodzenia z tytułu zbycia otrzymana w postaci środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	46 560
Kwota środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w zbytej jednostce zależnej na moment zbycia	26 570
Strata ze zbycia łącznie z częścią tego zysku lub straty, możliwa do przypisania przy ujęciu inwestycji utrzymanej w bytej jednostce zależnej według wartości godziwej na dzień utraty kontroli	(6 305)

Wyszczególnienie	na dzień 28.02.2015	na dzień 31.12.2014 (badane)
Aktywa trwałe	32 594	34 228
Rzeczowe aktywa trwałe	29 417	28 670
Wartości niematerialne	82	88
Wartość firmy	1 457	3 832
Należności	33	33
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	1 605	1 605
Aktywa obrotowe	48 145	47 458
Zapasy	7 156	7 647
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	9 182	7 046
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	4 830	5 308
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	26 977	27 457
Odpis aktualizujący wartość aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	(8 779)
Aktywa razem	80 739	72 907

Wyszczególnienie	na dzień 28.02.2015	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zobowiązania długoterminowe	4 590	4 473
Leasing finansowy	1 169	1 020
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 509	2 541
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	912	912
Zobowiązania krótkoterminowe	11 832	10 401
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	10 949	10 292
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	62	62
Zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną, krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	821	47
Zobowiązania razem	16 422	14 874
Pasywa razem	16 422	14 874

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

10. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

Informacje dotyczące jednostek zależnych zawarte zostały w nocie 1.4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Nota ta, zawiera również opis zmian w strukturze Grupy w okresie sprawozdawczym.

Informacje na temat jednostek zależnych posiadających istotne udziały niekontrolujące zawiera poniższa tabela.

Jednostka zależna	Miejsce siedziby i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez udziałowców niekontrolujących		Zysk/Strata zalokowane na udziały niekontrolujące		Skumulowana wartość udziałów niekontrolujących	
		31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)
PBG oil and gas	Polska	75,00%	75,00%	961	722	7 696	6 735
GK Rafako	Polska	49,9999988%	38,99%	(24 490)	7 741	343 358	265 458

Poniżej przedstawiono wybrane informacje finansowe w odniesieniu do wszystkich jednostek zależnych, w których istnieją istotne udziały niekontrolujące. Zawarte poniżej kwoty nie zostały skorygowane o efekty transakcji między jednostkami w Grupie.

Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane)	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)	31.12.2014 (badane)
	PBG oil and gas	GK Rafako	PBG oil and gas	GK Rafako
Aktywa Obrótowe	156 706	925 434	50 998	849 736
Aktywa Trwale	6 352	378 791	2 063	340 940
Zobowiązania krótkoterminowe	150 510	653 669	42 039	735 049
Zobowiązania długoterminowe	1 208	220 790	913	142 174
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	2 835	214 883	2 527	191 238
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	8 505	214 883	7 582	122 215

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
	PBG oil and gas	GK Rafako	PBG oil and gas	GK Rafako
Przychody ze sprzedaży	142 937	1 550 294	44 267	1 184 028
Koszty własny sprzedaży (-)	(134 490)	(1 420 809)	(40 237)	(1 060 197)
Zysk przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	388	19 622	192	15 712
Zysk przypisany akcjonariuszom niekontrolującym	1 163	14 327	575	11 242
Zysk za rok obrotowy	1 551	33 949	766	26 954
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	-	(356)	-	(2 441)
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom niekontrolującym	-	(129)	-	(1 560)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	(485)	-	(4 000)
Całkowite dochody razem przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	388	19 266	192	13 272
Całkowite dochody razem przypisane akcjonariuszom niekontrolującym	1 163	14 198	575	9 682
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	1 551	33 464	766	22 954
Wypłacone dywidendy akcjonariuszom niekontrolującym	-	-	-	605

11. UDZIAŁ WE WSPÓLNYM PRZEDSIĘWZIĘCIU

Grupa posiada udział we wspólnym przedsięwzięciu wykazywanym metodą praw własności - Energopol Ukraina SA. Energopol Ukraina SA jest spółką prawa ukraińskiego z siedzibą w Kijowie. Przedmiotem jej działalności jest prowadzenie robót budowlano-montażowych. Spółka realizuje projekt deweloperski zlokalizowany w Kijowie, częściowo finansowany pożyczkami pozyskanymi od Spółki dominującej. Akcje spółki nie są notowane na aktywnym rynku. Obecnie Grupa posiada 49% udziału w kapitale oraz w prawach do głosu. Inwestycja w Energopol Ukraina jest jedynym wspólnym przedsięwzięciem współkontrolowanym przez Grupę i nie ma charakteru strategicznego. Poniższe tabele zawierają wybrane dane finansowe zaprezentowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Energopol Ukraina SA, przygotowanym według MSSF, doprowadzonym do zgodności z polityką rachunkowości Grupy.

Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)
Wartość inwestycji we wspólne przedsięwzięcie ustalona metodą praw własności	34 579	46 447
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	236 156	357 542
Aktywa trwałe (długoterminowe)	7 978	3 446
Zobowiązania krótkoterminowe	264 660	268 122
- w tym zobowiązania finansowe bez zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań i rezerw	133 595	106 343
Zobowiązania długoterminowe	-	112 508
- w tym zobowiązania finansowe bez zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań i rezerw	-	96 561

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
Przychody ze sprzedaży	39 014	120 350
Koszt amortyzacji (-)	(281)	(1 119)
Przychody finansowe	-	-
Koszty finansowe (-)	(20 893)	(30 110)
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego (-)	3 099	1 999
Strata netto z działalności kontynuowanej	(22 450)	(44 382)
Strata netto z działalności zaniechanej	-	-
Strata za rok obrotowy	(22 450)	(44 382)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	(22 450)	(44 382)
Otrzymane dywidendy od wspólnego przedsięwzięcia	-	-

12. UDZIAŁ WE WSPÓLNYM DZIAŁANIU

Grupa realizuje kontrakt pod nazwą: opracowanie projektu wykonawczego oraz wybudowanie i przekazanie do użytkowania terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu. Kontrakt ten w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa ujmuje jako wspólne działanie podlegające pod MSSF 11. Zgodnie z zapisami umowy konsorcjum Grupa posiada 33% udział w wyżej opisanym przedsięwzięciu i w takiej części wykazuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym udział w aktywach, zaciągniętych zobowiązaniach, uzyskanych przychodach oraz poniesionych kosztach.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień 31 grudnia 2014 roku udział Grupy w aktywach i zobowiązaniach wspólnego działania przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Aktywa długoterminowe	1 599	1 975
Aktywa obrotowe w tym:	190 108	45 280
Środki pieniężne	120 959	15 708
Należności z tyt. usług budowlanych	69 006	29 572
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	1 282	1 401
Zobowiązania krótkoterminowe	188 918	108 560

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku udział Grupy w przychodach i kosztach zrealizowanych w ramach wspólnego działania przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Przychody ze sprzedaży	109 380	181 101
Koszt własny sprzedaży	(107 776)	(201 770)
Pozostałe przychody	1 067	556
Pozostałe koszty	(250)	(1 841)
Zysk/strata przed opodatkowaniem	2 421	(21 954)

13. WARTOŚĆ FIRMY

Sposób ustalenia wartości firmy z przejęć mających miejsce w bieżącym okresie został szczegółowo przedstawiony w nocie nr 6.3 dotyczącym przejęć jednostek gospodarczych. Zmiany wartości bilansowej wartości firmy w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym prezentuje tabela:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Wartość brutto		
Saldo na początek okresu	399 441	414 468
Połączenie jednostek gospodarczych	-	42
Sprzedaż jednostek zależnych / wyjście spółek z Grupy(-)	-	(15 069)
Wartość brutto na koniec okresu	399 441	399 441
Odpisy z tytułu utraty wartości		
Saldo na początek okresu	17 755	28 950
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	90 949	42
Sprzedaż jednostek zależnych / wyjście spółek z Grupy(-)	-	(11 237)
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	108 704	17 755
Wartość firmy - wartość bilansowa na koniec okresu	290 737	381 686

Wartość firmy zaprezentowana w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej dotyczy przejęć następujących Spółek zależnych:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Brokam Sp. z o.o.	283	283
RAFAKO	290 078	381 027
Spółki należące do GK RAFAKO:		
Wyrskie Zakłady Urządzeń Przemysłowych „NOMA INDUSTRY” Sp. z o.o. w upadłości	376	376
Wartość firmy (netto)	290 737	381 686

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Przyporządkowanie wartości firmy do poszczególnych segmentów operacyjnych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Budownictwo energetyczne	290 454	381 403
Inne	283	283
Razem wartość firmy (netto)	290 737	381 686

Zgodnie z MSR 36 *Utrata wartości aktywów* oraz polityką rachunkowości Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały przeprowadzone testy na utratę wartości dla wyżej wskazanych wartości firmy.

W celu przeprowadzenia corocznego testu na utratę wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne, będących jednocześnie odrębnymi segmentami operacyjnymi.

Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przypisana jest wartość firmy została ustalona na podstawie ich wartości użytkowej, przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

W przypadku testu na utratę wartości wartości firmy GK RAFAKO testowi poddano łączną wartość aktywów netto GK RAFAKO na dzień 31.12.2015, powiększoną o wartość wartości firmy przejętej w ramach połączenia jednostek. Podstawą do przeprowadzenia analizy było opracowanie „Wycena wartości godziwej akcji spółki RAFAKO S.A.” przygotowane przez niezależnego doradcę Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. Wyniki przeprowadzonej metodą DCF wyceny, opartej o aktualne prognozy Zarządu spółki RAFAKO S.A. obejmujące lata 2015 – 2019, wskazały wartość rynkową kapitałów własnych spółki na poziomie 719.844 tys. PLN. Na podstawie przeprowadzonego testu Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję o dokonaniu odpisu aktualizującego wartość wartości firmy RAFAKO w kwocie 90.949 tys. PLN. Kwota odpisu w całości dotyczy wartości firmy przypisanej do segmentu „budownictwo energetyczne”.

Podstawowe założenia przyjęte w przeprowadzonym teście na utratę wartości

Stopa dyskontowa ustalona została na podstawie oszacowania średniego ważonego kosztu kapitału własnego WACC, gdzie koszt kapitałów własnych ustalono z zastosowaniem modelu CAPM. Konstruując stopę dyskontową przyjęto następujące założenia:

- stopa podatkowa – 19%,
- stopa wolna od ryzyka – 2,37% (średnia rentowność 10-letnich obligacji skarbowych z dnia 12.03.2015 r.),
- premia za ryzyko – 7,03% (Aswath Damodaran – dane opublikowane w styczniu 2015 r.),
- współczynnik beta – 1,39 (wyznaczona w oparciu o miesięczne stopy zwrotu z akcji RAFAKO z ostatnich 5 lat),
- premia za ryzyko specyficzne 3%.

Stosując ww. założenia wyznaczono stopę dyskontową na poziomie 11,76%.

W okresie projekcji zastosowano stopę wzrostu na poziomie 1%.

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości uwzględniająca zmianę dwóch parametrów tj. stopy wzrostu po okresie szczegółowej prognozy oraz średnioważonego kosztu kapitału (WACC).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zmiana WACC	Stopa wzrostu FCF po okresie szczegółowej prognozy				
	-1,00%	-0,50%	0,00%	0,50%	1,00%
-1,00%	719 844	748 460	779 854	814 469	852 851
-0,50%	693 639	719 844	748 460	779 854	814 469
0,00%	669 542	693 639	719 844	748 460	779 854
0,50%	647 300	669 542	693 639	719 844	748 460
1,00%	626 697	647 300	669 542	531 790	719 844

14. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Znaki towarowe	-	-
Patenty i licencje	4 366	5 504
Oprogramowanie komputerowe	5 578	5 656
Koszty prac rozwojowych	240	-
Pozostałe wartości niematerialne	17	36
Wartość bilansowa netto	10 201	11 196
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	-	149
Wartości niematerialne ogółem	10 201	11 345
Zaklasyfikowanie wartości niematerialnych jako przeznaczonych do sprzedaży	-	-
Wartości niematerialne	10 201	11 345

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH W 2015 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM
za okres od 01.01. do 31.12.2015 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015	-	5 504	5 656	-	36	149	-	11 345
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	-	32	1 592	240	-	-	-	1 864
Zwiększenia stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	-	-	149	-	-	-	-	149
Zmniejszenia stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej (-)	-	-	6	-	-	-	-	6
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	-	(13)	-	-	-	-	-	(13)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	-	-	-	(149)	-	(149)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	-	-	265	-	-	-	-	265
Amortyzacja (-)	-	(1 112)	(2 086)	-	(20)	-	-	(3 218)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	-	2	-	-	2
Pozostałe zmiany	-	(45)	(4)	-	(1)	-	-	(50)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	-	4 366	5 578	240	17	-	-	10 201

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH W 2014 ROKU (BADANE)

Wyszczególnienie	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM
za okres od 01.01. do 31.12.2014 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2014	3	5 387	8 046	-	57	-	-	13 493
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	-	-	225	-	-	149	-	374
Zwiększenia stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	-	2 111	1 668	-	-	3 779	-	7 558
Zmniejszenia stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej (-)	(3)	-	(33)	-	-	-	-	(36)
Zmniejszenia stanu z tytułu wyjścia spółki z grupy (likwidacji spółki) (-)	-	-	(132)	-	-	-	-	(132)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	-	(50)	(175)	-	-	-	-	(225)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	-	-	-	(3 779)	-	(3 779)
Zmniejszenie stanu z tytułu reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	(88)	-	-	-	-	(88)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	-	(420)	(1 476)	-	-	-	-	(1 896)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	3	-	-	-	-	3
Amortyzacja (-)	-	(1 525)	(2 350)	-	(19)	-	-	(3 894)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	(2)	(26)	-	-	-	-	(28)
Pozostałe zmiany	-	3	(6)	-	(2)	-	-	(5)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014	-	5 504	5 656	-	36	149	-	11 345

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W skład wartości niematerialnych wchodzi patenty, licencje i oprogramowanie. Największe pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy stanowią:

- licencja na kotły nadkrytyczne typu BENSON, której wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 3.337 tys. PLN (31 grudnia 2014: 3.452 tys. PLN); pozostały od dnia 31 grudnia 2015 roku okres amortyzacji licencji wynosi 9 lat;
- licencja na katalityczne odazotowanie spalin, której wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 716 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 891 tys. PLN); pozostały od dnia 31 grudnia 2015 roku okres amortyzacji licencji wynosi 4 lata.

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Koszt własny sprzedaży	1 719	2 390
Koszty ogólnego zarządu	1 421	1 428
Koszty sprzedaży	78	76
Amortyzacja wartości niematerialnych razem	3 218	3 894

W roku obrotowym 2015 Grupa Kapitałowa nie rozpoznała utraty wartości w odniesieniu do wartości niematerialnych. W związku z tym na dzień bilansowy nie dokonano odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych (2014 rok: 1.896 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartości niematerialne o wartości bilansowej 9.675 tys. PLN (2014 rok: 8.788 tys. PLN) stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Grupy. Wartości niematerialne zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP SA Umowy Limitu Wielocelowego (ustanowiona hipoteka) oraz wierzytelności BGK, PKO BP i PZU wobec spółki zależnej RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz TAURON Wytwarzanie SA w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

Grupa Kapitałowa nie wykorzystuje w działalności składników wartości niematerialnych, których okres użytkowania jest nieokreślony (patrz nota dotycząca zasad rachunkowości 6.9).

Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie zawarła istotnych umów inwestycyjnych, na mocy których zobowiązała się nabyć w przyszłości składniki wartości niematerialnych.

W 2015 roku, podobnie jak w 2014, Grupa nie ujmowała w wartości wartości niematerialnych kosztów finansowania zewnętrznego.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

15. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Grunty	28 375	28 969
Budynki i budowle	128 825	154 994
Maszyny i urządzenia	60 337	51 698
Środki transportu	9 029	7 594
Pozostałe środki trwałe	7 136	7 733
Wartość bilansowa netto	233 702	250 988
Rzeczowe aktywa trwałe w toku wytwarzania	3 142	7 250
Zaliczki na środki trwałe	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe ogółem	236 844	258 238

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH W 2015 ROKU

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku wytwarzania	Zaliczki na środki trwałe	Razem
za okres od 01.01. do 31.12.2015 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015	28 969	154 994	51 698	7 594	7 733	7 250	-	258 238
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	54	731	3 202	166	717	19 110	-	23 980
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	559	2 596	-	-	-	3 155
Zwiększenie stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	21	4 937	14 131	864	-	-	-	19 953
Zmniejszenia stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej (-)	-	(410)	(111)	(33)	-	-	-	(554)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	(19)	(78)	(525)	(669)	(73)	-	-	(1 364)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji (-)	-	(93)	(34)	(57)	(164)	-	-	(348)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	-	-	-	-	(23 028)	-	(23 028)
Zmniejszenie stanu z tytułu reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	(3)	(110)	(82)	227	-	(193)	-	(161)
Zmniejszenia stanu z tytułu wypowiedzenia umów leasingu (-)	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	(647)	(25 736)	(799)	-	-	-	-	(27 182)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	-	-	3	41	-	-	-	44
Amortyzacja (-)	-	(5 410)	(7 642)	(1 683)	(1 060)	-	-	(15 795)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	(2)	(1)	-	-	-	(3)
Pozostałe zmiany	-	-	(61)	(14)	(17)	3	-	(89)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	28 375	128 825	60 337	9 029	7 136	3 142	-	236 844

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH W 2014 ROKU

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku wytwarzania	Zaliczki na środki trwałe	Razem
za okres od 01.01. do 31.12.2014 roku (badane)								
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2014	33 931	176 092	65 244	5 879	8 858	2 310	-	292 314
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia	19	443	607	1 043	255	9 547	-	11 914
Zwiększenia stanu z tytułu wytworzenia	-	149	914	78	-	1	-	1 142
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	-	3 149	-	-	-	3 149
Zwiększenie stanu z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywa	-	517	3 188	60	213	(3 692)	-	286
Zmniejszenia stanu z tytułu sprzedaży spółki zależnej (-)	-	(245)	(81)	(65)	(376)	(118)	-	(885)
Zmniejszenie stanu z tytułu wyjścia spółki z grupy (likwidacji spółki) (-)	(360)	-	-	(106)	-	-	-	(466)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia (-)	(55)	(186)	(61)	(53)	(1)	-	-	(356)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji (-)	-	(82)	(105)	(191)	(15)	-	-	(393)
Zmniejszenia stanu z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywa z wyłączeniem reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	-	(272)	(42)	-	-	(628)	-	(942)
Zmniejszenie stanu z tytułu reklasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (-)	(4 562)	(15 726)	(7 881)	(670)	(15)	(139)	-	(28 993)
Zmniejszenia stanu z tytułu wypowiedzenia umów leasingu (-)	-	-	-	(112)	-	-	-	(112)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	-	-	(2 000)	-	-	-	-	(2 000)
Amortyzacja (-)	-	(5 509)	(8 037)	(1 348)	(1 069)	-	-	(15 963)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	(199)	(46)	(35)	(117)	(30)	-	(427)
Pozostałe zmiany	(4)	12	(2)	(35)	-	(1)	-	(30)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014	28 969	154 994	51 698	7 594	7 733	7 250	-	258 238

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Na dzień bilansowy 31.12.2015 roku Grupa dokonała oceny obiektywnych przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych znajdujących się w jej posiadaniu. Grupa zleciła niezależnemu rzeczoznawcy majątkowemu (opisanemu bliżej w notce 19) przygotowanie operatów szacunkowych określających min. wartość rynkową budynków administracyjnych, będących własnością Spółki dominującej. Na podstawie wykonanych wycen dokonano odpisów z tytułu trwałej utraty wartości:

- budynku produkcyjno-biurowego położonego w Wysogotowie przy ul. Serdecznej, wartość netto nieruchomości w ewidencji środków trwałych wynosiła 17.755 tys. PLN, natomiast wartość rynkowa, wg wyceny niezależnego rzeczoznawcy to 6.140 tys. PLN. Grupa odnotowała odpis aktualizujący na poziomie 11.615 tys. PLN,
- budynku produkcyjno-magazynowego położonego w Wysogotowie przy ul. Skórzewskiej, wartość netto nieruchomości w ewidencji środków trwałych wynosiła 9.308 tys. PLN, natomiast wartość rynkowa, wg wyceny niezależnego rzeczoznawcy to 3.880 tys. PLN. Grupa odnotowała odpis aktualizujący na poziomie 5.428 tys. PLN,
- na pozycjach rzeczowego majątku trwałego, które ściśle związane są z budynkami prezentowanymi w pozycji „nieruchomości inwestycyjne” niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Grupa rozpoznała przesłanki świadczące o utracie wartości w odniesieniu do następujących kategorii rzeczowych aktywów trwałych:
  - o kanalizacja – wartość odpisu w wysokości 3.645 tys. PLN,
  - o zasilanie energetyczne - wartość odpisu w wysokości 5.278 tys. PLN,
  - o i inne - wartość odpisu w wysokości 1.209 tys. PLN,
 łącznie 10.132 tys. PLN.

Odpisy ujęte zostały w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych, nota 33.4

W porównywalnym okresie zakończonym 31 grudnia 2014 roku Grupa rozpoznała odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na kwotę 2.000 tys. PLN.

Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu Spółek z Grupy Kapitałowej PBG wynosiła:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych środków trwałych będących nadal w użytkowaniu	28 749	26 441
Środki trwałe w pełni zamortyzowane razem	28 749	26 441

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach skonsolidowanego rachunku zysków i strat:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Koszt własny sprzedaży	10 724	11 273
Koszty ogólnego zarządu	4 539	4 289
Koszty sprzedaży	532	401
Razem amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	15 795	15 963

W 2015 roku Spółki z Grupy Kapitałowej nie zawarły istotnych umów inwestycyjnych, na mocy których zobowiązały by się do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych (2014 rok: 1.102 tys. PLN).

Ponadto Grupa wynajmuje lub dzierżawi środki trwałe, głównie nieruchomości wykorzystywane w działalności operacyjnej, takie jak: zaplecza budów, lokale biurowe, lokale mieszkalne dla pracowników realizujących kontrakty budowlane w miejscach odległych od miejsca zamieszkania, nieruchomości gruntowe do składowania sprzętu, materiałów itp. Koszty korzystania z tych aktywów są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Grupa w ewidencji środków trwałych posiada dzieła sztuki (obrazy i antyki) na łączną wartość 3.400 tys. PLN. Wszystkie dzieła sztuki znajdują się pod kontrolą Grupy. Zdaniem Zarządu Spółki dominującej na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości opisanych wyżej aktywów (dzieł sztuki). Pozostała część dzieł sztuki i antyków znajdujących się w posiadaniu Grupy ujmowana jest jako inwestycja długoterminowa (nota 20).

Na niektórych składnikach majątku zaliczanego do ewidencji środków trwałych zostały ustanowione zabezpieczenia na rzecz banków oraz wierzycieli w formie hipotek i zastawów rejestrowych. Wartość bilansowa składników majątku trwałego, który stanowi zabezpieczenie, to na 31 grudnia 2015 roku kwota: 145.791 tys. PLN (na 31 grudnia 2014 roku kwota 149.415 tys. PLN). Na zmianę wartości bilansowej majątku stanowiącego zabezpieczenie zobowiązań w okresie zakończonym 31 grudnia 2015 roku miało wpływ głównie:

- ustanowienie na ruchomościach Grupy zabezpieczenia wierzytelności BGK, PKO BP i PZU wobec spółki zależnej RAFAKO SA na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz TAURON Wytwarzanie SA w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW,
- zaspokojenia wierzycieli Spółki dominującej: Bank DNB NORD Polska SA (obecna nazwa DNB BANK POLSKA S.A.) oraz wierzyciela Polskiego Banku Przedsiębiorczości S.A. (obecnie FM BANK PBP S.A.).

W 2015 roku, podobnie jak w 2014 roku, Grupa nie ujmowała w wartości rzeczowych aktywów trwałych kosztów finansowania zewnętrznego.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE, DO KTÓRYCH TYTUŁ PRAWNY PODLEGA OGRANICZENIOM ORAZ STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	Typ obciążenia	Przedmiot obciążenia	Wartość bilansowa	
			na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Kredyt w DNB NORD POLSKA SA	hipoteka	budynki i budowle	-	136
Kredyt w DNB NORD POLSKA SA	hipoteka	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	-	2 876
Kredyt w DZ Banku SA	hipoteka	grunty, budynki, budowle	-	700
Kredyt w PBP SA	hipoteka	budynki i budowle	-	9 145
Kredyt w banku PKO BP SA	hipoteka	grunty, budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu	92 225	136 558
Kredyt w banku PKO BP SA	zastaw rejestrowy	ruchomości	53 566	-
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych razem			145 791	149 415

16. AKTYWA W LEASINGU

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu finansowego.

Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

Wyszczególnienie	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Stan na 31.12.2015 (badane)				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	3 388	10 858	638	14 884
Koszty finansowe (-)	(450)	(733)	(9)	(1 192)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 938	10 125	629	13 692
Stan na 31.12.2014 (badane)				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	3 074	13 023	1 559	17 656
Koszty finansowe (-)	(620)	(1 432)	(54)	(2 106)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 454	11 591	1 505	15 550

Do najistotniejszych umów leasingu finansowego należy leasing wiertnicy o wartości początkowej przedmiotu leasingu 7.058 tys. PLN. Umowa leasingu została zawarta we wrześniu 2011 roku na okres 10 lat, po upływie których Grupa ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność. Raty leasingu oprocentowane są zmienną stopą procentową kalkulowaną w oparciu o WIBOR 1M. Zabezpieczeniem spłaty rat leasingu jest weksel in blanco.

Spółki z Grupy są również stronami umów leasingowych, na mocy których Grupa ujmuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w pozycji nieruchomości inwestycyjne, lokale mieszkalne o

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

łącznie wycenę wg wartości godziwej 12.060 tys. PLN (2014 rok: 17.254 tys. PLN). Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat z tytułu ww. umów wynosi 3.724 tys. PLN (2014 rok: 7.099 tys. PLN).

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych.

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca użytkuje również rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu operacyjnego. Są to samochody osobowe wykorzystywane w działalności operacyjnej Spółek Grupy. Umowy leasingu operacyjnego dotyczą podobnych pod względem wartości jednostkowej aktywów, dlatego nie można wyróżnić tych najbardziej znaczących.

17. GRUPA JAKO LEASINGODAWCA

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, Grupa Kapitałowa występuje jako leasingodawca. Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

Wyszczególnienie	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Stan na 31.12.2015 (badane)				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	341	-	-	341
Koszty finansowe (-)	(5)	-	-	(5)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	336	-	-	336
Stan na 31.12.2014 (badane)				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	339	315	-	654
Koszty finansowe (-)	(23)	(5)	-	(28)
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	316	310	-	626

Przedmiotem umowy leasingu finansowego jest prawo wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej, położonej w Szczecinie oraz prawo własności posadowionego na niej budynku administracyjnego.

18. NIEODNAWIALNE ZASOBY NATURALNE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Wartość na początek okresu	36 782	36 782
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	(1 714)	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(29 068)	-
Wartość na koniec okresu	6 000	36 782

Nieodnawialne zasoby naturalne to aktywa, które posiadają w swoim bilansie Spółki zależne Grupy Kapitałowej PBG. Zaliczają się do nich:

- Prawo własności nieruchomości niezabudowanych, stanowiących tereny górnicze o łącznej powierzchni 2,6328 ha, położonych na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie obręb Brodziszów, dla

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

których Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW nr SW1Z/00054175/1, SW1Z/00057132/9 oraz SW1Z/00054742/7;

- Prawo własności nieruchomości niezabudowanych, stanowiących tereny górnicze o łącznej powierzchni 25,0500 ha, położonych na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie obręb Brodziszów, dla których Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW nr SW1Z/00051040/5, SW1Z/00040975/8 oraz SW1Z/00048153/6;
- Uproszczoną dokumentację geologiczną (w kat. C1 złoża granodiorytu Brodziszów – Kłośnik Pole A" zatwierdzona decyzją Wojewody Wałbrzyskiego nr 252/98 z 12 października 1998 roku) wraz z dokumentacją geologiczną złoża kat C1 granodiorytu („Brodziszów – Kłośnik Pole A" zatwierdzona decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr 1/2000 z 14 stycznia 2000 roku);
- Dokumentacja geologiczna złoża granodiorytu („Brodziszów – Kłośnik Pole B" zatwierdzona decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr 2/2001 z 9 kwietnia 2001 roku) wraz z informacją geologiczną zawartą w uproszczonej dokumentacji geologicznej (w kat. C1 złoża granodiorytu Brodziszów – Kłośnik Pole B" zatwierdzona decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr 2/2001 z 9 kwietnia 2001 roku);
- Prawa wynikające z własności do dokumentacji geologicznej na przedmiotowe złoża oraz prawa wynikających z koncesji na wydobywanie granodiorytu ze złoża.

W 2015 roku Grupa dokonała zbycia części gruntów sklasyfikowanych jako nieodnawialne zasoby naturalne. Przedmiotem sprzedaży były działki jedynie sąsiadujące z posiadanymi przez Grupę złożami kruszywa. Zasoby złóż nie uległy uszczupleniu w wyniku wspomnianych powyżej transakcji.

Na dzień 31.12.2015 Grupa dokonała odpisu aktualizującego wartość nieodnawialnych zasobów naturalnych. Wartość możliwą do odzyskania Grupa oszacowała na podstawie złożonej oferty zakupu posiadanych złóż.

19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Zmiany wartości bilansowej w okresie sprawozdawczym przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Wartość na początek okresu	213 783	210 504
Zwiększenia stanu z tytułu nabycia nieruchomości	2 702	3 811
Zwiększenia wynikające z aktywowanych późniejszych nakładów	668	1 026
Zwiększenia stanu z tytułu reklasifikacji z innej kategorii aktywa :	235	628
- z rzeczowych aktywów trwałych w toku wytwarzania	235	628
Zmniejszenia stanu z tytułu utraty kontroli (-)	-	(820)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia nieruchomości (-)	(8 410)	(8 559)
Kwota netto zysków lub strat wynikających z korekt wyceny wartości godziwej	(19 539)	8 179
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	(177)
Inne zmiany	-	(809)
Wartość na koniec okresu	189 439	213 783

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W pozycji bilansowej „nieruchomości inwestycyjne” Grupa prezentuje wyłącznie budynki i budowle oraz nieruchomości gruntowe nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości lub innych pożytków, np. osiągnięcie przychodów z czynszów dzierżawnych.

Do najistotniejszych nieruchomości inwestycyjnych Grupa zalicza :

- Skalar Office Center - budynek biurowo – usługowy klasy A z podziemnymi parkingami zlokalizowany w Poznaniu przy ul. Góreckiej,
- lokale mieszkalne umiejscowione w Świnoujściu w kwartale ulic Wojska Polskiego, Chełmońskiego, 11 Listopada i Malczewskiego,
- nieruchomość gruntowa niezabudowana zlokalizowana w Poznaniu, przy ul. Termalnej.

Wszystkie nieruchomości są własnością Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem 40 lokali mieszkalnych zlokalizowanych w Świnoujściu, użytkowanych na podstawie umów leasingu. Ich wartość godziwa wynosi 12.060 tys. PLN (2014 rok: 17.254 tys. PLN).

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych z portfela Grupy, w kwocie 168.714 tys. PLN, określona została w oparciu o sporządzone na dzień bilansowy operaty szacunkowe przygotowane przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Podmiot, któremu zlecono przygotowanie wycen posiada wieloletnie doświadczenie związane z rynkiem nieruchomości oraz stosuje standardy zawodowe zatwierdzone przez:

- Polską Federację Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych,
- Europejską Grupę Rzeczoznawców Majątkowych (TEGoVA),
- Królewski Instytut Rzeczoznawców Majątkowych w Wielkiej Brytanii (RICS).

Poniżej przedstawiono metodologię wyceny oraz przyjęte przez rzeczoznawcę założenia podczas ustalania wartości godziwej najistotniejszych dla Grupy nieruchomości inwestycyjnych.

1. Wartość godziwą biurowca Skalar Office Center oszacowano na poziomie **101.424 tys. PLN** stosując metodę dochodową, z uwzględnieniem powierzchni wynajmu zgodnych z zawartymi umowami najmu (tj. 84% łącznej powierzchni przeznaczonej pod wynajem). W prognozowanych przepływach założono, iż wolna powierzchnia biurowa, usługowa oraz miejsca parkingowe zostaną wynajęte po 6 i 12 miesiącach. Dla potrzeb wyceny czynsz rynkowy oszacowano na bazie informacji o czynszach w zawartych umowach najmu na powierzchnie biurowe w podobnych budynkach w Poznaniu, z uwzględnieniem umów zawartych w ostatnim okresie w wycenianej nieruchomości. Zastosowane stawki czynszu obrazuje poniższa tabela.

Rodzaj powierzchni	Stawka czynszu m ² /m-c
Powierzchnia biurowa	13 EUR
Powierzchnia pomocnicza	13 EUR
Usługi	13 EUR
Magazyn	6,5 EUR
Kantyna	3 EUR
Parking naziemny *	35 EUR
Parking podziemny *	55 EUR
Parking buforowy *	30 EUR
Inne**	2 355 EUR

* Stawka za jedno miejsce postojowe.

** Stawka za łączną powierzchnię .

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Dla potrzeb niniejszej wyceny przyjęto stopę wejściową na poziomie 8,25% (hardcore rate) dla przychodów na poziomie rynkowym. Dla nadwyżki przychodów rynkowych założono stopę 8,75% (froth rate). Dodatkowo z uwagi na zmienność przychodów uzyskiwanych z wynajmu miejsc parkingowych usytuowanych na działkach dzierżawionych założono stopę wejściową na poziomie 9,25%. Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości.

2. Wartość godziwa lokali mieszkalnych oraz miejsc postojowych w Świnoujściu określona została na poziomie **20.528 tys. PLN**, przy zastosowaniu podejścia porównawczego. Przyjętą cenę za m² lokalu mieszkalnego zróżnicowano przy zastosowaniu odpowiednich współczynników korygujących w zależności od standardu wykończenia, funkcjonalności oraz powierzchni. Cenę minimalną przyjęto na poziomie 4.691,20 PLN/m², cenę maksymalną 5.476,76 PLN/m². Cenę jednego miejsca postojowego oszacowano na poziomie 12.007,00 PLN/szt.

3. Nieruchomość gruntowa niezabudowana zlokalizowana w Poznaniu przy ul. Termalnej wyceniona została przy zastosowaniu metody porównania parami. Jej wartość godziwą oszacowano na poziomie **24.890 tys. PLN**. Nieruchomość została porównana z podobnymi nieruchomościami, które były przedmiotem obrotu rynkowego i dla których znane są ceny transakcyjne, warunki zawarcia transakcji oraz cechy nieruchomości. Poniższa tabela obrazuje ceny przyjęte do wyznaczenia wartości poszczególnych powierzchni, w zależności od ich przeznaczenia.

Funkcja, sposób korzystania	Wartość /m ²	Powierzchnia (m ²)
Droga wewnętrzna	320,82 zł	561
Teren pod zabudowę 1	906,33 zł	8 850
Teren pod zabudowę 2	847,64 zł	13 210
Teren pod zabudowę 2	788,95 zł	6 955

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych w całości została oszacowana na podstawie nieobserwowalnych danych wejściowych (poziom 3 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13 Wycena według wartości godziwej).

W okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa osiągnęła przychody z czynszów oraz ujęła w skonsolidowanym rachunku zysków i strat bezpośrednie koszty utrzymania nieruchomości w następującej wysokości:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kwoty:		
- dochodów z czynszu nieruchomości inwestycyjnej	13 510	13 046
- bezpośrednich kosztów operacyjnych (wraz z kosztami napraw i utrzymania) dotyczących nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie przynosiła dochody z czynszu	(5 287)	(4 960)
- bezpośrednich kosztów operacyjnych (wraz z kosztami napraw i utrzymania) dotyczących nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie nie przynosiła dochodów z czynszu	-	(85)
Razem	8 223	8 001

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W 2015 roku, podobnie jak w 2014 roku, Grupa Kapitałowa nie zawarła umów inwestycyjnych, na mocy której zobowiązała się nabyć w przyszłości nieruchomości inwestycyjne.

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	Typ obciążenia	Przedmiot obciążenia	Wartość bilansowa	
			na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Kredyt w DNB NORD POLSKA SA	hipoteka przymusowa	budynki i budowle	-	14 478
Kredyt w DNB NORD POLSKA SA	hipoteka przymusowa	grunt	-	1 822
Obligatariusze firmy Piecobiogaz *	hipoteka	grunt	12 900	12 900
Kredyt w m Banku SA	hipoteka	budynek	101 424	111 900
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych razem			114 324	141 100

* Do dnia przekazania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Spółka dominująca dokonała spłaty Obligatariuszy zabezpieczonych na nieruchomości Łeba w kwocie 1.635 tys. PLN oraz otrzymała od Obligatariuszy zgodę na wykreślenie obciążonej hipoteki w wysokości 400 tys. PLN.

20. INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

W pozycji tej Grupa prezentuje dzieła sztuki i antyki, o wartości 7.577 tys. PLN. Aktywa te nie podlegają amortyzacji i w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym prezentowane są według kosztu historycznego.

21. AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

21.1 KATEGORIE AKTYWÓW ORAZ ZOBOWIĄZAŃ

Wartość aktywów finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

- 1 – pożyczki i należności (PiN)
- 2 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu (AWG-O)
- 3 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (AWG-W)
- 4 - inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (IUTW)
- 5 - aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (ADS)
- 6 - instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ)
- 7 - aktywa poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

- 1 - zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu (ZWG-O)
- 2 - zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (ZWG-W)
- 3 - zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (ZZK)
- 4 - instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ)
- 5 - zobowiązania poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39) – w jej pozycji ujęto m. in. zobowiązania, które powstały do dnia postanowienia Sądu o ogłoszeniu upadłości jednostki dominującej (13 czerwca 2012 rok). Nie są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu lecz w wartości z uwzględnieniem odsetek naliczonych wyłącznie do dnia poprzedzającego dzień ogłoszenia upadłości.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

AKTYWA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WG MSR 39 (BADANE)

Wyszczególnienie	Nota	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39							Razem
		PiN	AWG-O	AWG-W	IUTW	ADS	IPZ	Poza MSR39	
Stan na 31.12.2015 (badane)									
Aktywa trwałe:									
Należności długoterminowe	6.1	39 957	-	-	-	-	-	-	39 957
Pożyczki długoterminowe	10.2	118	-	-	-	-	-	-	118
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	10.5.1	-	-	-	-	1 484	-	-	1 484
Aktywa obrotowe:									
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	6.3	531 610	-	-	-	-	-	336	531 946
Pożyczki krótkoterminowe	10.2	260	-	-	-	-	-	-	260
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	10.5.1	-	-	-	70	-	-	-	70
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12.1	341 746	-	-	-	-	-	-	341 746
Kategoria aktywów finansowych razem		913 691	-	-	70	1 484	-	336	915 581
Stan na 31.12.2014 (badane)									
Aktywa trwałe:									
Należności	23	56 503	-	-	-	-	-	310	56 813
Pożyczki udzielone	21.2	38	-	-	-	-	-	-	38
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	21.4	-	-	-	-	1 673	-	-	1 673
Aktywa obrotowe:									
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	443 132	-	-	-	-	-	316	443 448
Pożyczki krótkoterminowe	21.2	381	-	-	-	-	-	-	381
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	104 693	-	-	-	-	-	-	104 693
Kategoria aktywów finansowych razem		604 746	-	-	-	1 673	-	626	607 045

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WG MSR 39 (BADANE)

Wyszczególnienie	Nr noty	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39					Razem
		ZWG-O	ZWG-W	ZZK	IPZ	Poza MSR39	
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Zobowiązania długoterminowe:							
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	10.6.1	-	-	49 186	-	-	49 186
Leasing finansowy	17.1.3	-	-	-	-	10 754	10 754
Pochodne instrumenty finansowe	10.4.1	-	-	-	1 063	-	1 063
Pozostałe zobowiązania	16.1	-	-	35 825	-	-	35 825
Zobowiązania krótkoterminowe:							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16.2	-	-	476 998	-	353 005	830 003
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	10.6.1	-	-	127 271	-	1 204 635	1 331 906
Leasing finansowy	17.1.3	-	-	-	-	2 938	2 938
Kategoria zobowiązań finansowych razem		-	-	689 280	1 063	1 571 332	2 261 675
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Zobowiązania długoterminowe:							
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	21.5	-	-	54 959	-	-	54 959
Leasing finansowy	16	-	-	-	-	13 096	13 096
Pochodne instrumenty finansowe	21.3	-	-	-	916	-	916
Pozostałe zobowiązania	29	-	-	22 544	-	-	22 544
Zobowiązania krótkoterminowe:							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29	-	-	284 822	-	353 671	638 493
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	21.5	-	-	137 143	-	1 208 814	1 345 957
Leasing finansowy	16	-	-	-	-	2 454	2 454
Kategoria zobowiązań finansowych razem		-	-	499 468	916	1 578 035	2 078 419

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (BADANE)

Wyszczególnienie	Kategorie zgodnie z MSR 39	Przychody (+) i koszty (-) z tytułu odsetek	Zyski (+) i straty (-) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie (+) i utworzenie (-) odpisów aktualizujących	Zyski (+) i straty (-) z tytułu wyceny	Zyski (+) i straty (-) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)								
Aktywa trwałe:								
Należności	PiN	-	-	(2 643)	177	-	-	(2 466)
Pożyczki udzielone	PiN	3	2	-	-	-	-	5
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	DDS	-	-	-	-	-	11	11
Aktywa obrotowe:								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	5 157	83	(24 245)	(4 241)	-	108	(23 138)
Pożyczki udzielone	PiN	284	-	93	-	-	-	377
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	DDS	7	84	-	-	-	-	91
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	1 491	647	-	-	-	-	2 138
Razem		6 942	816	(26 795)	(4 064)	-	119	(22 982)
od 01.01 do 31.12.2014 roku (badane)								
Aktywa trwałe:								
Należności	PiN	-	-	-	(1 155)	-	-	(1 155)
Pożyczki udzielone	PiN	1	-	81	(4)	-	-	78
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	DDS	-	-	-	83	-	14	97
Aktywa obrotowe:								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	5 395	416	(13 404)	(1 306)	-	76	(8 823)
Pożyczki udzielone	PiN	9 828	204	(36 772)	-	-	-	(26 740)
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	DDS	9	(78)	(10 242)	-	(334)	-	(10 645)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	1 918	605	-	-	-	-	2 523
Razem		17 151	1 147	(60 337)	(2 382)	(334)	90	(44 665)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH C.D.

Wyszczególnienie	Kategorie zgodnie z MSR 39	Przychody (+) i koszty (-) z tytułu odsetek	Zyski (+) i straty (-) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie (+) i utworzenie (-) odpisów aktualizujących	Zyski (+) i straty (-) z tytułu wyceny	Zyski (+) i straty (-) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)								
Zobowiązania długoterminowe:								
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(3)	187	-	-	-	-	184
Leasing finansowy	PZFwgZK	(389)	-	-	-	-	-	(389)
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGp WF	107	-	-	-	-	-	107
Pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(219)	(1)	-	(10)	-	-	(230)
Zobowiązania krótkoterminowe:								
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(1 542)	838	-	1 343	-	(81)	558
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(5 497)	(231)	-	-	-	(907)	(6 635)
Leasing finansowy	PZFwgZK	(460)	-	-	-	-	-	(460)
Razem		(8 003)	793	-	1 333	-	(988)	(6 865)
od 01.01 do 31.12.2014 roku (badane)								
Zobowiązania długoterminowe:								
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(1 401)	593	-	-	-	(1 762)	(2 570)
Leasing finansowy	PZFwgZK	(764)	-	-	-	-	-	(764)
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGp WF	(873)	-	-	-	(556)	(289)	(1 718)
Pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	-	-	-	(64)	-	-	(64)
Zobowiązania krótkoterminowe:								
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	(4 856)	(1 711)	-	(10)	-	(9)	(6 586)
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	PZFwgZK	(7 609)	(161)	-	-	-	(1 246)	(9 016)
Leasing finansowy	PZFwgZK	(507)	-	-	-	-	-	(507)
Razem		(16 010)	(1 279)	-	(74)	(556)	(3 306)	(21 225)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

21.2 POŻYCZKI UDZIELONE

NALEŻNOŚCI I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Pożyczki długoterminowe	118	38
Pożyczki krótkoterminowe	260	381
Udzielone pożyczki razem:	378	419

Udzielone pożyczki wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansowa pożyczek oprocentowanych zmienną stopą uważana jest za rozsądne przybliżenie wartości godziwej.

21.3 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wszystkie instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej ustalonej na podstawie danych pochodzących z rynku (kursy walut, stopy procentowe).

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zobowiązania długoterminowe:		
Instrumenty pochodne zabezpieczające, w tym:	1 063	916
- zabezpieczające przepływy pieniężne	1 063	916
Instrumenty pochodne długoterminowe	1 063	916

INSTRUMENTY POCHODNE

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE (RYZYKA)

	Nominał transakcji w walucie (w tys.)	Wartość bilansowa instrumentów*		Termin realizacji		Wpływ na wynik w okresie	
		Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	od	do	od	do
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Instrumenty finansowe typu IRS	13 850 EUR	-	1 063	2014-11-27	2019-11-05	2014-11-27	2019-11-05
Instrumenty pochodne zabezpieczające razem		-	1 063				
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Instrumenty finansowe typu IRS	13 850 EUR	-	916	2014-11-27	2019-11-05	2014-11-27	2019-11-05
Instrumenty pochodne zabezpieczające razem		-	916				

* wartość godziwa

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WPLYW INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH RYZYKO WALUTOWE NA WYNIKI OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PBG

Na dzień 31.12.2015 r. GK PBG nie posiadała instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe.

WPLYW INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH STOPĘ PROCENTOWĄ NA WYNIKI OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PBG

W celu zabezpieczenia ryzyka związanego ze zmienną stopą procentową, Spółka zależna od PBG S.A. w upadłości układowej stosuje instrumenty zabezpieczające typu IRS.

Zgodnie z wymogami umowy kredytowej Spółka zależna była zobowiązana do ograniczenia ryzyka stopy procentowej. Spełniając wymogi Banku, w dniu 27 listopada 2014 roku Spółka zależna zawarła z Bankiem transakcję swapa odsetkowego (IRS) na kwotę kapitału 13.850 tys. EUR podlegającą amortyzacji z terminem zapadalności do 05 listopada 2019r.

Za cztery kwartały 2015 roku wynik na instrumentach pochodnych zabezpieczających stopę procentową ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2015 roku ukształtował się na poziomie następującym:

Wpływ na wynik instrumentów pochodnych związanych z ryzykiem stopy procentowej		
Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane) w tys. PLN	31.12.2014 (badane) w tys. PLN
Przychody finansowe	164	-
Razem przychody	164	-
Koszty finansowe	-	1 365
Razem koszty	-	1 365
Wpływ na wynik	164	(1 365)

W tym samym okresie wpływ instrumentów pochodnych zabezpieczających stopę procentową, ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z innych dochodów całkowitych, wyniósł netto minus 119 tys. PLN (2014 rok: 1.622 tys. PLN)

Na dzień 31 grudnia 2015r. wartość godziwa otwartych pozycji zabezpieczających stopę procentową wyniosła minus 1.063 tys. PLN (2014 rok: minus 916 tys. PLN) i dotyczyła instrumentów pochodnych zabezpieczających wartość godziwą.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

21.4 POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

AKTYWA DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Akcje i udziały	1 484	1 673
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 484	1 673
- długoterminowe	1 484	1 673
- krótkoterminowe	-	-

ZMIANA STANU AKTYWÓW FINANSOWYCH DOSTĘPNYCH DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Stan na początek okresu	1 673	37 179
Odpisy z tytułu utraty wartości odniesione na rachunek zysków i strat (-)	(158)	(11 061)
Odpisy z tytułu zwiększenia wartości odniesione na rachunek zysków i strat (+)	-	50
Zbycia (-)	(30)	-
Inne zmiany	(1)	(24 495)
Stan na koniec okresu	1 484	1 673

Wśród aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa Kapitałowa PBG posiada akcje spółek publicznych oraz akcje i udziały spółek niepublicznych.

Do najistotniejszych pozycji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w portfelu Grupa należy m.in.:

- udział 7,5% w kapitale Spółki AI Watanyiah United Engineering & Contracting Co. LLC o wartości bilansowej 1.254 tys. PLN (2014 rok: 1.254 tys. PLN),

21.5 KREDYTY, POŻYCZKI I INNE INSTRUMENTY DŁUŻNE

Wartość kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym prezentują poniższe tabele:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Kredyty	526 548	551 475
Pożyczki	11 593	6 490
Kredyty w rachunku bieżącym (wycena zamkniętych transakcji forward)	4 179	4 179
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	838 772	838 772
Pozostałe	-	-
Razem zobowiązania finansowe	1 381 092	1 400 916
- długoterminowe	49 186	54 959
- krótkoterminowe	1 331 906	1 345 957

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenia:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

Grupa Kapitałowa nie zalicza żadnych instrumentów z klasy kredytów i pożyczek do zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Wszystkie kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań jednostki dominującej, które powstały do dnia postanowienia Sądu o ogłoszeniu upadłości (13 czerwca 2012 rok). Nie są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu lecz w wartości z uwzględnieniem odsetek naliczonych wyłącznie do dnia poprzedzającego dzień ogłoszenia upadłości.

Wartość godziwą kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych zaprezentowano w nocie 21.8.

Kredyty zaciągnięte przez Spółki Grupy były oprocentowane na bazie zmiennych stóp procentowych. Przeważało oprocentowanie oparte na stopie referencyjnej WIBOR 1M lub EURIBOR 3M powiększonej o marżę banku.

Według zawartych umów całkowita wartość przyznanych linii kredytowych w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia 2015 roku osiągnęła poziom 150.500 tys. PLN, wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku 150.000 tys. PLN. Z tego na dzień 31 grudnia 2015 roku wykorzystano 110.507 tys. PLN, wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku – wykorzystano: 129.426 tys. PLN.

Kredyty w rachunkach bieżących w ramach przyznanych limitów bankowych są odnawiane w okresach rocznych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2015 ROKU (BADANE)

Nazwa oraz siedziba jednostki	Kwota umowy wg umowy		Termin spłaty	Oprocentowanie	Kwota pożyczki pozostała do spłaty					
					część długoterminowa			część krótkoterminowa		
	Waluta	PLN			Waluta	Kurs waluty*	PLN	Waluta	Kurs waluty*	PLN
Pożyczka otrzymana od: EGBP Management Sp. z o.o. (dawniej: PBG Energia Sp. z o.o.)	PLN	1 500	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	1 549
Pożyczka otrzymana od: S-SERVICE ARGO	PLN	302	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	64
Mierzeja Development - um. z dn. 02.09.2015	PLN	3	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	3
Pożyczka otrzymana od: Słowian Invest Sp. z o.o.	PLN	13	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	14
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	36	2015-12-31	stałe - 10%	PLN	x	-	PLN	x	56
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	8	2015-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	8
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	4 409	2015-11-26	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	4 409
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	5 490	2016-02-16	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	5 490
Razem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11 593

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2014 ROKU (BADANE)

Nazwa oraz siedziba jednostki	Kwota umowy wg umowy		Termin spłaty	Oprocentowanie	Kwota pożyczki pozostała do spłaty					
					część długoterminowa			część krótkoterminowa		
	Waluta	PLN			Waluta	Kurs waluty*	PLN	Waluta	Kurs waluty*	PLN
Pożyczka otrzymana od: EGBP Management Sp. z o.o. (dawniej: PBG Energia Sp. z o.o.)	PLN	1 500	2012-08-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	1 549
Pożyczka otrzymana od: S-SERVICE ARGO	PLN	320	2014-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	62
Pożyczka otrzymana od: Dzierżawca Sp. z o.o.	PLN	800	2015-12-31	stałe - 3,5%	PLN	x	-	PLN	x	400
Pożyczka otrzymana od: Słowian Invest Sp. z o.o.	PLN	13	2013-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	14
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	31	2013-12-31	stałe - 10%	PLN	x	-	PLN	x	49
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	50	2009-12-31	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	7
Pożyczka otrzymana od osoby fizycznej	PLN	4 409	2015-11-26	WIBOR 3M+marża	PLN	x	-	PLN	x	4 409
Razem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6 490

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

KREDYTY NA DZIEŃ 31.12.2015 ROKU (BADANE)

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy					
		część długoterminowa			część krótkoterminowa		
		Waluta	Kurs waluty*	PLN	Waluta	Kurs waluty*	PLN
EUR	zmienna*	12 006 €	4,2615	49 690	901 €	4,2615	3 840
PLN	zmienna*	x	x	-	x	x	109 208
Kredyty w rachunku kredytowym		X	x	-	PLN	x	361 614
Karty kredytowe		X	x	-	PLN	x	4
Odsetki naliczone		x	x	-	PLN	x	1 363
Debet w rachunku bieżącym		x	x	-	PLN	x	1 300
Korekta wg efektywnej stopy procentowej		PLN	x	(504)	PLN	x	33
Razem		x	x	49 186	x	x	477 362

KREDYTY NA DZIEŃ 31.12.2014 ROKU (BADANE)

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy					
		część długoterminowa			część krótkoterminowa		
		Waluta	Kurs waluty*	PLN	Waluta	Kurs waluty*	PLN
EUR	zmienna*	12 894 €	4,2623	54 959	956 €	4,2623	4 075
PLN	zmienna*	x	x	-	x	x	489 741
Karty kredytowe		x	x	-	PLN	x	4
Odsetki naliczone		x	x	-	PLN	x	1 363
Debet w rachunku bieżącym		x	x	-	PLN	x	1 300
Korekta wg efektywnej stopy procentowej		PLN	x	-	PLN	x	33
Razem		x	x	54 959	x	x	496 516

* Większość kredytów zaciągniętych przez Spółki z Grupy Kapitałowej oprocentowana jest na bazie zmiennych stóp procentowych. W przypadku kredytów w złotych przeważa oprocentowanie oparte na stopie referencyjnej WIBOR 1M powiększone o marżę kredytową Banku, uzależnioną od wiarygodności kredytowej jednostki uzyskującej finansowanie. Oprocentowanie kredytów wyrażonych w EUR przeważnie oparte jest na stopie referencyjnej EURIBOR powiększonej o marżę kredytową Banku.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

21.6 ZABEZPIECZENIE SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ

Następujące aktywa Grupy Kapitałowej (w wartości bilansowej) stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Wartości niematerialne	9 675	8 788
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym w leasingu	145 791	149 415
Nieruchomości inwestycyjne i inne inwestycje długoterminowe	114 324	141 100
Aktywa finansowe (inne niż należności)	-	388
Zapasy	18 726	22 492
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	26 137	20 367
Środki pieniężne	123 112	17 025
Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie razem	437 765	359 575

21.7 POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

WARTOŚĆ GODZIWA

Porównanie wartości bilansowej aktywów oraz zobowiązań finansowych z ich wartością godziwą przedstawia się następująco:

WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Klasa instrumentu finansowego	31.12.2015 (badane)		31.12.2014 (badane)	
	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa
Aktywa:				
Pożyczki	378	378	419	419
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	571 903	571 903	500 261	500 261
Akcje spółek notowanych	230	230	370	370
Udziały, akcje spółek nienotowanych *	1 254	1 254	1 303	1 303
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	70	70	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	341 746	341 746	104 693	104 693
Zobowiązania:				
Kredyty w rachunku kredytowym	53 026	416 041	59 034	422 049
Kredyty w rachunku bieżącym	111 806	110 507	128 127	129 426
Pożyczki	13 142	11 593	4 941	6 490
Dłużne papiery wartościowe	1 677 544	838 772	-	838 772
Leasing finansowy	13 692	13 692	15 550	15 550
Pochodne instrumenty finansowe	1 063	1 063	916	916
Zobowiązania z tytułu zamkniętych transakcji forward	-	4 179	-	4 179
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	512 823	865 828	307 366	661 037

*Pozycja nie obejmuje udziałów i akcji wycenianych w cenie nabycia, ze względu na brak możliwości wiarygodnego określenia wartości godziwej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa odstąpiła od ustalenia wartości godziwej niektórych udziałów i akcji spółek nienotowanych w związku z trudnościami oszacowania ich wartości godziwej. Udziały i akcje niektórych nienotowanych spółek ujęte w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej, wyceniane są w cenie nabycia z uwzględnieniem utraty wartości (patrz nota 21.4) i nie są prezentowane w powyższej tabeli.

W odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych, które zgodnie z polityką rachunkowości Grupy Kapitałowej ujęto w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, dodatkowe informacje o metodach wyceny oraz poziomach wartości godziwej zaprezentowano poniżej w notce 21.8. Wartość godziwą aktywów oraz zobowiązań finansowych, które zgodnie z polityką rachunkowości Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu, a dla których nie istnieje aktywny rynek, ustalono jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych rynkową stopą procentową. Wartość godziwa w całości została oszacowana na podstawie nieobserwowalnych danych wejściowych (poziom 3 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13 Wycena według wartości godziwej).

Grupa Kapitałowa nie dokonywała wyceny wartości godziwej należności oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług – ich wartość bilansowa uznawana jest przez Grupę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej (za wyjątkiem wymienionych poniżej zobowiązań układowych).

W dacie ogłoszenia przez Sąd Postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu z wierzycielami, Spółki Grupy Kapitałowej objęte upadłością zaprzestały naliczania odsetek od zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji, zobowiązań handlowych oraz zamkniętych transakcji forward, które zostały zaciągnięte do dnia Postanowienia Sądu, w kwocie na dzień 31 grudnia 2015 1.561.819 tys. PLN. W związku z tym Grupa nie jest w stanie ustalić na dzień bilansowy wartości godziwej dla tych instrumentów finansowych.

21.8 UJAWNIEŃ DOTYCZĄCE METOD WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ

Tabela poniżej przedstawia aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane przez Grupę w wartości godziwej zakwalifikowane do określonego poziomu w hierarchii wartości godziwej:

- poziom 1 – notowane ceny (bez dokonywania korekt) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów oraz zobowiązań,
- poziom 2 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, inne niż notowane ceny ujęte w ramach poziomu 1, obserwowalne na podstawie zmiennych pochodzących z aktywnych rynków,
- poziom 3 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, nieustalone w oparciu o zmienne pochodzące z aktywnych rynków.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Klasa instrumentu finansowego	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem wartość godziwa
Stan na 31.12.2015 (badane)				
Aktywa:				
Akcje spółek notowanych	230	-	-	230
Aktywa razem	230	-	-	230
Zobowiązania:				
Instrumenty pochodne zabezpieczające (-)	-	(1 063)	-	(1 063)
Zobowiązania razem (-)	-	(1 063)	-	(1 063)
Wartość godziwa netto	230	(1 063)	-	(833)
Stan na 31.12.2014 (badane)				
Aktywa:				
Akcje spółek notowanych	370	-	-	370
Aktywa razem	370	-	-	370
Zobowiązania:				
Instrumenty pochodne zabezpieczające (-)	-	(916)	-	(916)
Zobowiązania razem (-)	-	(916)	-	(916)
Wartość godziwa netto	370	(916)	-	(546)

* Pozycja nie obejmuje udziałów i akcji wycenianych w cenie nabycia, ze względu na brak możliwości wiarygodnego określenia wartości godziwej

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomem 1 oraz poziomem 2 wartości godziwej instrumentów, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty do/z poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie dokonała przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę zasad wyceny tych aktywów pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub metodą zamortyzowanego kosztu.

Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa nie posiadała aktywów finansowych, których przeniesienia kwalifikują się do wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

22. ZAPASY

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ujęte są następujące pozycje zapasów:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Materiały	19 205	22 921
Półprodukty i produkcja w toku	219	25
Wyroby gotowe	2 019	4 142
- wartość w koszcie wytworzenia	2 019	4 142
- odpis aktualizujący (-)	-	-
Towary	31 613	34 439
Zaliczki na dostawy	89	69
Wartość bilansowa zapasów razem	53 145	61 596

W pozycji zapasy Grupa prezentuje nieruchomości o łącznej wartości 33.706 tys. PLN (2014 rok: 38.606 tys. PLN).

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa dokonuje analizy przestaniek mogących spowodować utratę wartości zapasów.

ODPISY AKTUALIZUJĄCE ZAPASY

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Stan na początek okresu	20 902	15 836
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży spółek zależnych	-	(3 380)
Odpisy ujęte jako koszt w okresie, w pozycji:	2 790	9 308
Pozostałe koszty operacyjne	2 790	9 308
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-), w pozycji:	(283)	(485)
Pozostałe przychody operacyjne(-)	(283)	(485)
Odpisy wykorzystane (-)	-	(314)
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	(63)
Stan na koniec okresu	23 409	20 902

W trakcie 2015 roku Grupa dokonała odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na kwotę 2.790 tys. (2014 rok: 9.308 tys. PLN), w tym 2.730 PLN z tytułu przekwalifikowania materiałów pełnowartościowych na nieprzydatne do produkcji. Odpisy aktualizujące zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne” (patrz nota 33.4).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zapasy o wartości bilansowej 18.726 tys. PLN były przedmiotem zabezpieczenia zobowiązań Spółek Grupy Kapitałowej PBG (2014 rok: 22.492 tys. PLN).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W trakcie 2015 roku Grupa nie ujmowała w wartości zapasów kosztów finansowania zewnętrznego (2014 rok: 2.244 tys. PLN - kwota w całości dotyczyła zobowiązań oprocentowanych zaciągniętych przez Grupę wyłącznie w celu dostosowania do sprzedaży składnika zapasów).

WARTOŚĆ ZAPASÓW UJĘTYCH JAKO KOSZT W OKRESIE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Koszty ujęte w okresie sprawozdawczym	10 033	43 071

W okresie rocznym zakończonym 31.12.2015 roku Grupa odnotowała znaczący spadek kosztu zapasów ujętych jako koszt w okresie, głównie z tytułu mniejszej sprzedaży zrealizowanej przez spółki deweloperskie.

23. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności ujmowane przez Grupę Kapitałową przedstawiają się następująco:

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Aktywa finansowe		
Należności finansowe	39 957	56 813
Należności z tytułu dostaw i usług	6 092	28 990
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(1)	-
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	6 091	28 990
Należności ze sprzedaży środków trwałych	751	806
Kwoty zatrzymane (kaucje)	35 464	26 469
Należności z tytułu leasingu finansowego	-	310
Inne należności finansowe	330	329
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(2 679)	(91)
Pozostałe należności finansowe (netto)	33 866	27 823
Aktywa niefinansowe		
Należności niefinansowe	843	399
Inne należności niefinansowe	843	399
Razem należności długoterminowe	40 800	57 212

Należności długoterminowe obejmują głównie należności za wykonane usługi o wydłużonym terminie spłaty oraz kwoty zatrzymane, jako zabezpieczenie realizowanych i wykonanych robót budowlanych. Kwoty te nie są oprocentowane. Ze względu na odległe terminy płatności dochodzące w niektórych

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

wypadkach do 5 lat, należności te zostały zdyskontowane. Należności długoterminowe są dyskontowane w oparciu o stopę WIBOR 1M + 1 punkt procentowy.

Z należnościami długoterminowymi związane jest stosunkowo wysokie ryzyko kredytowe. Zarządy Spółek Grupy Kapitałowej na bieżąco monitorują sytuację dłużników i jeżeli istnieje zagrożenie odzyskania pełnej kwoty należności dokonywany jest odpis aktualizujący.

W prezentowanym skonsolidowanym sprawozdaniu należności długoterminowe zostały zaprezentowane w kwotach netto po zdyskontowaniu i dokonaniu odpisów aktualizujących.

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Aktywa finansowe		
Należności finansowe	531 946	443 448
Należności z tytułu dostaw i usług	489 242	371 447
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(104 106)	(102 329)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	385 136	269 118
Należności ze sprzedaży środków trwałych	1 284	4 966
Kwoty zatrzymane (kaucje)	146 305	166 002
Należności z tytułu leasingu finansowego	336	316
Należności dochodzone na drodze sądowej	300	300
Należności z tytułu sprzedaży udziałów	1 564	1 642
Inne należności finansowe	24 415	22 625
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(27 394)	(21 521)
Pozostałe należności finansowe netto	146 810	174 330
Należności niefinansowe	90 972	91 366
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	24 272	13 610
Należności z tytułu podatków, ceł i dotacji	1 275	100
Przedpłaty i zaliczki	33 823	26 466
Rozrachunki z pracownikami	618	169
Pozostałe należności niefinansowe	55 715	30 329
Inne należności niefinansowe	57	46 434
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(24 788)	(25 742)
Razem należności	622 918	534 814

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. Grupa Kapitałowa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem Zarządu jednostki dominującej, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym. Na każdy dzień bilansowy należności podlegają weryfikacji. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego).

W należnościach krótkoterminowych Grupa prezentuje należności stanowiącej jej udział we wspólnym działaniu w kwocie 1.074 tys. PLN (2014 rok: 12.958 tys. PLN).

Najistotniejszy wpływ na zmianę poziomu należności wykazywanych przez Grupę w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym miały transakcje dokonane przez GK RAFAKO.

Należności handlowe krótkoterminowe GK RAFAKO wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku w kwocie 277.397 tys. PLN dotyczą kontraktów handlowych z krajowymi oraz zagranicznymi kontrahentami. Największe pozycje w tej grupie należności stanowią przede wszystkim należności od:

- TAURON Wytworzenie S.A. w kwocie 115.000 tys. PLN,
- ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. w kwocie 25.415 tys. PLN,
- Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. w kwocie 23.616 tys. PLN,
- Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. Sp. j. w kwocie 18.653 tys. PLN,
- Mostostal Warszawa S.A. w kwocie 18.434 tys. PLN,
- Hitachi Inova AG w kwocie 8.952 tys. PLN,
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w kwocie 7.448 tys. PLN.

Główny wpływ na zmianę poziom wartości należności z tytułu kwot zatrzymanych (kaucji) na dzień 31 grudnia 2015 roku miały następujące operacje gospodarcze:

- spłata kaucji pieniężnej związana z realizacją umowy z EDF Polska CUW Sp. z o.o. na zaprojektowanie, wykonanie i uruchomienie instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą według technologii wapienno gipsowej w Elektrociepłowni Gdynia; wartość spłaconych kaucji w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku wynosiła 6.333 tys. PLN;
- spłata kaucji pieniężnej związana z realizacją umowy z EDF Polska CUW Sp. z o.o. na zaprojektowanie, wykonanie i uruchomienie instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą według technologii wapienno gipsowej w Elektrociepłowni Gdańsk; wartość spłaconych kaucji w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku wynosiła 8.010 tys. PLN;
- spłata kaucji pieniężnej związana z realizacją umowy z EDF Polska CUW Sp. z o.o. na zaprojektowanie, wykonanie i uruchomienie instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą według technologii wapienno gipsowej w Elektrociepłowni Wrocław; wartość spłaconych kaucji w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku wynosiła 12.239 tys. PLN;
- spłata kaucji pieniężnej związana z realizacją umowy z EDF Polska CUW Sp. z o.o. na zaprojektowanie, wykonanie i uruchomienie instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą według technologii wapienno gipsowej w EDF Kraków S.A.; wartość spłaconych kaucji w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku wynosiła 10.238 tys. PLN;
- spłata kaucji pieniężnej związana z realizacją umowy z Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. S.K.A. na budowę kotła fluidalnego w Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. S.K.A. w Oświęcimiu; wartość spłaconych kaucji w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku wynosiła 6.064 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Istotną pozycję wykazaną w pozostałych należnościach stanowią zaliczki, które na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiły 34 469 tysięcy złotych, w tym:

- zaliczki na rzecz spółki Termokimik Corporation SPA. w kwocie 8.947 tys. PLN,
- zaliczki na rzecz spółki Wallstein Ingenieur Gesellschaft GmbH w kwocie 2.357 tys. PLN,
- zaliczki na rzecz spółki TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 6.815 tys. PLN,
- zaliczki na rzecz spółki Zamet Industry S.A. w kwocie 2.872 tys. PLN,
- zaliczki na rzecz spółki Veolia Water Technologies Sp. z o.o. w kwocie 2.417 tys. PLN.

Na dzień 31.12.2015 należności o wartości bilansowej 26.137 tys. PLN stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Grupy (2014 rok: 20.367 tys. PLN).

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym prezentują poniższe tabele:

ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWYCH

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Stan na początek okresu	91	2 738
Odpisy aktualizujące ujęte jako koszt w okresie sprawozdawczym	2 643	2
Odpisy aktualizujące odwrócone jako przychód w okresie sprawozdawczym (-)	(54)	(44)
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	(2 605)
Stan na koniec okresu	2 680	91

Na dzień bilansowy Zarząd Spółki dominującej podjął decyzje o utworzeniu odpisu aktualizującego na kwotę kaucji należną od KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 2.632 tys. PLN.

ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Stan na początek okresu	149 592	201 006
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży spółek zależnych (wyjścia spółek z GK)	-	(50 707)
Odpisy aktualizujące ujęte jako koszt w okresie sprawozdawczym	34 499	35 094
Odpisy aktualizujące odwrócone jako przychód w okresie sprawozdawczym (-)	(13 013)	(35 505)
Odpisy aktualizujące wykorzystane w okresie sprawozdawczym (-)	(14 790)	(802)
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-	506
Stan na koniec okresu	156 288	149 592

Na dzień bilansowy Zarząd Spółki dominującej podjął decyzje o utworzeniu odpisu aktualizującego wątpliwe należności krótkoterminowe:

- finansowe w kwocie 16.529 tys. PLN,
- niefinansowe w wysokości 7.441 tys. PLN.

W 2015 roku spółka zależna RAFAKO S.A. dokonała rozwiązania odpisu aktualizującego wartość naliczonych kar umownych w kwocie 9.531 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Jednostka dominująca w bieżącym okresie sprawozdawczym wykorzystwała utworzone w okresach poprzednich odpisy aktualizujące:

- na kwotę 9.239 tys. PLN z tytułu zatwierdzenia układu spółki Infra S.A,
- na kwotę 3.687 tys. PLN uznane jako nieściągalne.

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE - STRUKTURA PRZETERMINOWANIA

Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane)		31.12.2014 (badane)	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Należności krótkoterminowe:				
Należności z tytułu dostaw i usług	382 455	106 787	246 684	124 763
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(7 782)	(96 324)	(44)	(102 285)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	374 673	10 463	246 640	22 478
Pozostałe należności finansowe	150 096	24 108	185 808	10 043
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	(8 516)	(18 878)	(12 822)	(8 699)
Pozostałe należności finansowe netto	141 580	5 230	172 986	1 344
Należności finansowe	516 253	15 693	419 626	23 822

ANALIZA WIEKOWA ZALEGŁYCH KRÓTKOTERMINOWYCH NALEŻNOŚCI FINANSOWYCH

Wyszczególnienie	Należności z tytułu dostaw i usług		Pozostałe należności finansowe	
	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Należności krótkoterminowe zaległe:				
do 1 miesiąca	5 369	5 473	-	-
od 1 do 6 miesięcy	3 030	3 055	4 466	138
od 6 do 12 miesięcy	956	1 216	107	8
powyżej roku	1 108	12 734	657	1 198
Zaległe należności finansowe	10 463	22 478	5 230	1 344

24. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w PLN	222 256	57 171
Środki pieniężne na rachunkach bankowych walutowych	18 800	9 033
Środki pieniężne w kasie w PLN	375	256
Środki pieniężne w kasie w walutach obcych	67	61
Depozyty krótkoterminowe w PLN	98 000	29 802
Depozyty krótkoterminowe w walutach obcych	-	6 926
Inne w PLN	2 248	1 444
Razem	341 746	104 693

Środki pieniężne w kasie oraz depozyty krótkoterminowe występujące zarówno w PLN, jak i w walutach obcych, na dzień bilansowy prezentowane są łącznie po przeliczeniu zgodnie z kursem wyceny.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są to środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o terminie zapadalności do 3 miesięcy. Wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

W pozycji środków pieniężnych i ich ekwiwalentów Grupa prezentuje środki pieniężne stanowiące jej udział we wspólnym działaniu w kwocie 120.959 tys. PLN (2014 rok: 15.708 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku środki pieniężne o wartości bilansowej 123.112 tys. PLN (2014 rok: 17.025 tys. PLN) podlegały ograniczeniom w dysponowaniu, z czego 120.959 tys. PLN z tytułu zdeponowania tych środków na rachunkach wspólnych typu ESCROW, 2.153 tys. PLN z tytułu środków uzyskanych z dotacji przeznaczonych na określone cele, szczególnie projekty badawczo-rozwojowe.

25. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży, w tym:	2 055	37 202
- grunty	66	4 626
- budynki i budowle	852	16 516
- urządzenia techniczne i maszyny	188	8 003
- środki transportu	949	1 608
- pozostałe aktywa trwałe	-	6 449
Aktywa obrotowe przeznaczone do sprzedaży, w tym:	-	47 458
- zapasy	-	7 647
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	27 050
- pozostałe aktywa obrotowe	-	2 609
- należności z tytułu umów o usługę budowlaną	-	5 308
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	4 844
Odpis aktualizujący wartość aktywów do zbycia	-	(8 779)
Razem	2 055	75 881

ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zobowiązania długoterminowe:	-	4 473
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	-	11 118
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	10 292
- zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną	-	47
- pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	-	779
Razem	-	15 591

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa wyodrębniła aktywa o wartości 2.055 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 75.881 tys. PLN) jako przeznaczone do sprzedaży. Są to aktywa niewykorzystywane przez Grupę w ramach

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

bieżącej działalności gospodarczej, aktywa te zostały wyznaczone przez spółki Grupy do sprzedaży i reklasyfikowane do kategorii „Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży”. Na dzień bilansowy aktywa zakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży Grupa wyceniła w wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Istotny spadek w pozycjach aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz związanych z nimi zobowiązań wynika z ujęcia w tych pozycjach, w poprzednim okresie sprawozdawczym, aktywów i zobowiązań spółki zależnej FMP w efekcie planowanej transakcji sprzedaży akcji (patrz nota 1.4.3.).

W pozycji działalność zaniechana skonsolidowanego rachunku zysków i strat Grupa prezentuje wyniki finansowe osiągnięte przez FPM S.A.

Wyniki spółki FPM S.A. za okres od 1 stycznia do 19 lutego 2015 roku oraz za rok 2014 przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 19.02.2015	za okres od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
Przychody	8 574	71 309
Koszty	(8 649)	(66 631)
Zysk (strata) brutto	(75)	4 678
Koszty finansowe netto	(57)	227
Odpis aktualizujący wartość aktywów przeznaczonych do sprzedaży	66	(8 779)
Strata przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(66)	(3 874)
Podatek dochodowy, w tym:	(11)	940
- podatek bieżący	20	1 312
- podatek odroczony	(31)	(372)
Strata z działalności zaniechanej	(55)	(4 814)

Przepływy pieniężne netto FPM S.A.:

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 19.02.2015	za okres od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	531	4 993
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	(848)	(1 076)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(134)	(4 024)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(451)	(107)

Bezpośrednio przed zaklasyfikowaniem FPM S.A. jako działalność zaniechana, oszacowano wartość odzyskiwaną aktywów netto spółki FPM S.A. przynależnych jednostce dominującej stwierdzając utratę ich wartości. Po dokonaniu tej klasyfikacji, w celu ujęcia aktywów wchodzących w skład Grupy do zbycia według wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, konieczne było rozpoznanie odpisu z tytułu utraty wartości. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku wartość odpisu wyniosła 8 779

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

tys. PLN. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku korekta wartości odpisu wyniosła 66 tys. PLN. Odpis ten został uwzględniony w rachunku zysków i strat w pozycji „Strata netto z działalności zaniechanej”.

26. KAPITAŁ WŁASNY

26.1 KAPITAŁ PODSTAWOWY

Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Spółki dominującej).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał podstawowy Spółki dominującej wynosił 14.295 tys. PLN (2014 rok: 14.295 tys. PLN) i dzielił się na 14.295.000 akcji (2014 rok: 14.295.000 akcji) o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

3.740.000 akcji serii A to akcje uprzywilejowane co do głosu, każda akcja daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki dominującej. Pozostałe akcje nie są uprzywilejowane i każda daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki dominującej.

Struktura kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawiała się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
seria A	co do głosu 2:1	brak	3 740 000	3 740	aport rzeczowy
seria A	brak	brak	1 960 000	1 960	gotówka
seria B	brak	brak	1 500 000	1 500	gotówka
seria C	brak	brak	3 000 000	3 000	gotówka
seria D	brak	brak	330 000	330	gotówka
seria E	brak	brak	1 500 000	1 500	gotówka
seria F	brak	brak	1 400 000	1 400	gotówka
seria G	brak	brak	865 000	865	gotówka
				14 295	

Struktura kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiała się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
seria A	co do głosu 2:1	brak	3 740 000	3 740	aport rzeczowy
seria A	brak	brak	1 960 000	1 960	gotówka
seria B	brak	brak	1 500 000	1 500	gotówka
seria C	brak	brak	3 000 000	3 000	gotówka
seria D	brak	brak	330 000	330	gotówka
seria E	brak	brak	1 500 000	1 500	gotówka
seria F	brak	brak	1 400 000	1 400	gotówka
seria G	brak	brak	865 000	865	gotówka
				14 295	

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYKAZ AKCJONARIUSZY POSIADAJĄCYCH CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Akcjonariusz	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna (PLN)	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w ogólnej liczbie głosów (%)
Jerzy Wiśniewski	3.881.224 akcji, w tym: 3.735.054 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A	3 881 224	27,15%	42,23%

ZMIANY W STRUKTURZE WŁASNOŚCI PAKIETÓW AKCJI W 2015 ROKU

W 2015 roku nie zaszły zmiany w strukturze własności pakietów akcji emitenta posiadanych przez Akcjonariuszy mających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

ZMIANY W STRUKTURZE WŁASNOŚCI PAKIETÓW AKCJI DO 31 GRUDNIA 2015 ROKU

Do dnia zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zaszły zmiany w strukturze własności pakietów akcji emitenta posiadanych przez Akcjonariuszy mających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

INFORMACJE O WYDARZENIACH, W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI

W dniu 25 sierpnia 2015 roku Spółka dominująca opublikowała raport bieżący numer 34/2015 w przedmiocie stwierdzenia przez Sąd zawarcia Układu z Wierzycielami. Po uprawomocnieniu się postanowienia o zatwierdzeniu Układu. W wyniku emisji wszystkich nowych akcji przewidzianych w Propozycjach Układowych z dnia 28 kwietnia 2015 r. akcjonariat Jednostki dominującej będzie przedstawiał się następująco:

- wierzyciele finansowi będą posiadać akcje zwykłe na okaziciela stanowiące około 75% kapitału zakładowego Spółki dominującej;
- akcjonariusz Jerzy Wiśniewski będzie posiadać akcje zwykłe na okaziciela stanowiące około 23,54% kapitału zakładowego Spółki dominującej;
- pozostali akcjonariusze będą posiadać akcje zwykłe na okaziciela stanowiące około 1,46% kapitału zakładowego Spółki dominującej.

Ponadto, zgodnie z Propozycjami Układowymi Spółki dominującej, po uprawomocnieniu się postanowienia o zatwierdzeniu Układu, nastąpi obniżenie kapitału zakładowego Spółki dominującej o kwotę 14.009.100 PLN (poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji z 1,00 PLN do 0,02 PLN,) tj. do kwoty 285.900 PLN, z równoczesnym jego podwyższeniem do kwoty nie niższej niż 14.295.000 PLN. Propozycje Układowe nie przewidują zwrotu wniesionych przez akcjonariuszy wkładów na akcje, ani zwolnienia akcjonariuszy od wniesienia wkładów na kapitał zakładowy, ale przewidują konwersję wierzytelności na akcje zwykłe imienne serii H Spółki o wartości nominalnej 0,02 PLN każda i po cenie emisyjnej 0,02 PLN za akcję.

Od uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu Układu uzależnione zniesienie uprzywilejowania co do prawa głosu 3.740.000 akcji imiennych serii A oraz zamienienia je na akcje zwykłe na okaziciela.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

26.2 KAPITAŁ Z EMISJI AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną przy emisji akcji serii B, C, D, E, F i G i wynosi na dzień 31 grudnia 2015 roku 733.348 tys. PLN.

	Cena emisyjna (PLN)	Liczba akcji	Wartość emisji	Wartość nominalna (-)	Koszty emisji (-)	Nadwyżka ze sprzedaży akcji
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 01.01.2014 roku						733 348
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31.12.2014 roku						733 348
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31.12.2015 roku						733 348

26.3 KAPITAŁ Z WYCENY TRANSAKCJI ZABEZPIECZAJĄCYCH ORAZ RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK ZAGRANICZNYCH

Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych przedstawiały się następująco:

- salda z wyceny instrumentów pochodnych spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, czyli skuteczna część zabezpieczenia na dzień 31 grudnia 2015 roku - kwota minus 861 tys. PLN (2014 rok: minus 742 tys. PLN);
- różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych na dzień 31 grudnia 2015 roku - kwota minus 15.338 tys. PLN (2014 rok: minus 3.765 tys. PLN). Na dzień 31 grudnia 2015 roku pozycja kapitałowa powstała z przeliczenia następujących jednostek zagranicznych:
  - PBG Ukraina SA,
  - Energopol Ukraina SA
  - PBG Dom Invest Ltd,
  - Rafako Hungary KFT,
  - Rafako Engineering Solution.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, w pozycji „Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą” Grupa prezentuje różnice kursowe w kwocie minus 11.021 tys. PLN, powstałe na wycenie pożyczek udzielonych przez Grupę spółce Energopol Ukraina SA. Grupa ujmuje te pożyczki, zgodnie z zapisami MSR 21, jako część inwestycji netto w jednostkę działającą za granicą.

26.4 POZOSTAŁE KAPITAŁY

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na 31 grudnia 2014 roku Spółka dominująca posiadała zobowiązanie wobec głównego Akcjonariusza, z tytułu otrzymanej pożyczki w wysokości 35.790 tys. PLN plus naliczone odsetki. Zgodnie z zapisami art.14 par. 3 KSH, wierzytelność współnika albo akcjonariusza, z tytułu pożyczki udzielonej Spółce kapitałowej, uważa się za jego wkład do Spółki w przypadku ogłoszenia jej upadłości w

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

terminie dwóch lat od dnia zawarcia umowy pożyczki. Kierując się opisanymi zapisami kodeksu, Spółka prezentuje wyżej opisaną kwotę w kapitale Spółki.

26.5 ZYSKI / STRATY ZATRZYMANE ORAZ OGRANICZENIA W WYPŁACIE DYWIDENDY

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

Dywidenda może być wypłacona w oparciu o zysk ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu Spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego Spółki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

26.6 PROGRAMY PŁATNOŚCI OPARTE O AKCJE

Na dzień bilansowy w Grupie Kapitałowej nie występują programy płatności oparte o opcje na akcje i inne instrumenty kapitałowe.

26.7 UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE

Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących obejmuje część aktywów netto podmiotów zależnych, która nie jest w sposób bezpośredni lub pośredni własnością akcjonariuszy Spółki dominującej.

Prezentowane w kapitale własnym Grupy udziały niekontrolujące odnoszą się do następujących jednostek zależnych:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Grupa Kapitałowa RAFAKO	343 358	265 458
PBG oil & gas	7 696	6 735
Udziały niekontrolujące razem	351 054	272 193

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wartość udziałów niekontrolujących uległa zmianie z tytułu transakcji wpływających na strukturę Grupy oraz z tytułu rozliczenia dochodów całkowitych w części przypadającej na udziały niekontrolujące, co prezentuje poniższa tabela:

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Saldo na początek okresu	272 193	275 437
Zmiana struktury Grupy (transakcje z podmiotami niekontrolującymi):		
Sprzedaż jednostek zależnych poza Grupę - rozliczenie udziałów niedających kontroli (-)	(11 452)	1 314
Sprzedaż przez Grupę kapitałów jednostek zależnych na rzecz podmiotów niekontrolujących, bez utraty kontroli (+)	113 975	720
Inne zmiany	-	190
Dochody całkowite:		
Zysk (strata) netto za okres (+/-)	(23 529)	3 589
Inne całkowite dochody za okres (po opodatkowaniu) (+/-)	(133)	(8 452)
Inne zmiany	-	(605)
Saldo udziałów niekontrolujących na koniec okresu	351 054	272 193

Informacje na temat znaczących udziałów niekontrolujących zawarte są w nocie 10.

27. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Szczegółowe zasady naliczania rezerw na świadczenia pracownicze opisane zostały w nocie 5.2.3.1.

ZMIANY REZERW NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wyszczególnienie	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na niewykorzysta- ne urlopy	Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2015 roku (badane)					
Stan rezerw na dzień 01.01.2015 roku	7 041	16 244	4 577	12 873	40 735
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	-	-	535	11 044	11 579
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-	-	(800)	(9 396)	(10 196)
Koszty odsetek	170	406	-	94	670
Koszty bieżącego zatrudnienia	203	246	-	33	482
Zyski/straty aktuarialne	(491)	869	-	(75)	303
Koszty wypłaconych świadczeń	(280)	(2 270)	(4)	(169)	(2 723)
Stan rezerw na dzień 31.12.2015 roku, w tym:	6 643	15 495	4 308	14 404	40 850
- rezerwy długoterminowe	6 205	14 124	-	3 751	24 080
- rezerwy krótkoterminowe	438	1 371	4 308	10 653	16 770

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na niewykorzystane urlopy	Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2014 roku (badane)					
Stan rezerw na dzień 01.01.2014 roku	6 078	13 498	3 664	4 488	27 728
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	-	-	4 357	9 067	13 424
Zmniejszenia rezerw - wyjście (sprzedaż) spółek z GK	(990)	-	(819)	-	(1 809)
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-	-	(2 489)	(800)	(3 289)
Koszty odsetek	261	540	-	145	946
Koszty bieżącego zatrudnienia	230	386	-	35	651
Zyski/straty aktuarialne	1 019	3 916	-	106	5 041
Koszty wypłaconych świadczeń	(287)	(2 096)	(147)	(168)	(2 698)
Koszty przeszłego zatrudnienia	1	-	-	-	1
Inne zmiany	729	-	11	-	740
Stan rezerw na dzień 31.12.2014 roku	7 041	16 244	4 577	12 873	40 735
- rezerwy długoterminowe	6 811	14 764	-	3 900	25 475
- rezerwy krótkoterminowe	230	1 480	4 577	8 973	15 260

REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Wyszczególnienie	Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	
	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	-	-	10 048	10 906
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	-	-	9 765	10 934
Pozostałe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	898	390
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	20 711	22 230
Rezerwy na odprawy emerytalne	6 205	6 811	438	230
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	14 124	14 764	1 371	1 480
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	-	-	4 308	4 577
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	3 751	3 900	10 653	8 973
Razem rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	24 080	25 475	16 770	15 260
Zobowiązania i rezerwy w tytułu świadczeń pracowniczych razem	24 080	25 475	37 481	37 490

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

KOSZTY ŚWIADCZEN PRACOWNICZYCH

Wyszczególnienie	za okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)	za okres od 01.01 do 31.12.2014 (badane)
Koszty wynagrodzeń	177 632	188 387
Koszty ubezpieczeń społecznych	37 844	38 258
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	535	4 714
Inne koszty dotyczące świadczeń pracowniczych	6 074	8 956
Koszty świadczeń pracowniczych razem, w tym:	222 085	240 315
- ujęte w koszcie własnym sprzedaży	166 341	174 384
- ujęte w kosztach sprzedaży	10 485	10 365
- ujęte w kosztach ogólnego zarządu	45 259	55 566

28. POZOSTAŁE REZERWY

Wartość rezerw ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz ich zmiany w poszczególnych okresach przedstawiały się następująco

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZMIANY POZOSTAŁYCH REZERW NA ZOBOWIĄZANIA

Wyszczególnienie	Rezerwa na udzielone gwarancje	Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa globalna na potencjalne zobowiązania Spółki dominującej	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)						
Stan rezerw na dzień 01.01.2015 roku	25 909	40 597	28 100	18 644	347 527	460 777
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	10 434	17 969	34	-	-	28 437
Zwiększenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	20 319	-	-	8 354	-	28 673
Zmniejszenia rezerw - wyjście (sprzedaż) spółek z GK	(528)	(42)	-	-	-	(570)
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	(10 933)	(18 605)	(2 719)	-	(7 686)	(39 943)
Wykorzystanie rezerw (-)	(5 129)	(68)	(16)	(9 698)	(2 559)	(17 470)
Zmniejszenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	-	(8 575)	(16 706)	-	-	(25 281)
Pozostałe zmiany stanu rezerw (różnice kursowe netto z przeliczenia)	(1)	-	-	-	-	(1)
Stan rezerw na dzień 31.12.2015 roku, w tym:	40 071	31 276	8 693	17 300	337 282	434 622
- rezerwy długoterminowe	25 645	-	-	-	337 282	362 927
- rezerwy krótkoterminowe	14 426	31 276	8 693	17 300	-	71 695

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	Rezerwa na udzielone gwarancje	Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa globalna na potencjalne zobowiązania Spółki dominującej	Razem
za okres od 01.01 do 31.12.2014 roku (badane)						
Stan rezerw na dzień 01.01.2014 roku	25 365	48 410	95 982	17 838	444 556	632 151
Zwiększenia rezerw ujęte jako koszt w okresie (rezerwy nowoutworzone)	17 892	17 408	7 524	-	-	42 824
Zwiększenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	1 218	345	4 187	6 993	-	12 743
Zmniejszenia rezerw - wyjście (sprzedaż) spółek z GK	(387)	-	(23 502)	-	-	(23 889)
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	(15 269)	(22 753)	(55 849)	-	(97 029)	(190 900)
Wykorzystanie rezerw (-)	(2 384)	-	(39)	-	-	(2 423)
Zmniejszenia rezerw z tytułu aktualizacji szacunków	-	(2 772)	(211)	(6 187)	-	(9 170)
Pozostałe zmiany stanu rezerw (różnice kursowe netto z przeliczenia)	(526)	(41)	8	-	-	(559)
Stan rezerw na dzień 31.12.2014 roku	25 909	40 597	28 100	18 644	347 527	460 777
- rezerwy długoterminowe	9 365	-	-	-	347 527	356 892
- rezerwy krótkoterminowe	16 544	40 597	28 100	18 644	-	103 885

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POZOSTAŁE REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA

Wyszczególnienie	Rezerwy długoterminowe		Rezerwy krótkoterminowe	
	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Rezerwy na udzielone gwarancje	25 645	9 365	14 426	16 544
Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	-	-	31 276	40 597
Pozostałe rezerwy na zobowiązania	-	-	8 693	28 100
Rezerwa na restrukturyzację	-	-	17 300	18 644
Rezerwa globalna na potencjalne zobowiązania Spółki dominującej	337 282	347 527	-	-
Pozostałe rezerwy na zobowiązania razem, w tym:	362 927	356 892	71 695	103 885

Grupa tworzy rezerwy na przewidywane przyszłe straty na kontraktach budowlanych w przypadkach, gdy łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody umowy. Rezerwy te są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie ich ujawnienia (patrz nota 5.2.3.3.).

W części długoterminowej rezerw na zobowiązania Grupa ujmuje rezerwę na potencjalne zobowiązania związane z ciężącą na Spółce dominującej odpowiedzialnością z tytułu udzielonych poręczeń, gwarancji czy też odpowiedzialności solidarnej wobec podwykonawców na kontraktach realizowanych w ramach umów konsorcjum (patrz nota 5.2.3.4.).

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy na naprawy gwarancyjne (patrz nota 5.2.3.2.). W ramach realizacji umów o usługę budowlaną Spółki Grupy ponoszą odpowiedzialność za wady i usterki zgłoszone przez zleceniodawcę po zakończeniu realizacji inwestycji z tytułu rękojmi i gwarancji. Grupa tworzy rezerwę na serwis gwarancyjny w ciężar kosztów kontraktu proporcjonalnie do stopnia zaawansowania kontraktu. Kalkulując poziomy rezerw dla każdego kontraktu Grupa posługuje się szacunkami uwzględniając dane historyczne o poziomie kosztów robót poprawkowych, wielkość kontraktu, specyfikę kontraktu i poziom ryzyka wystąpienia wad i usterek. Kalkulacja rezerwy polega na pomnożeniu poniesionych kosztów zmiennych na kontrakcie i wskaźnika procentowego rezerwy. Zastosowane wskaźniki rezerwy zawierają się w przedziale od 0,1% do 1,2%. Wartość rezerwy na naprawy gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 40.071 tys. PLN (2014 rok: 25.909 tys. PLN).

Jedną z istotniejszych pozycji stanowi rezerwa utworzona na przyszłe zobowiązania związane z procesem restrukturyzacji Spółki dominującej (patrz nota 5.2.3.4.)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania przedstawiają się następująco:

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zobowiązania finansowe	35 825	22 544
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20 647	22 087
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	852	172
Kwoty zatrzymane (kaucje)	14 326	285
Zobowiązania niefinansowe	90 290	47 075
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	90 183	46 794
Inne zobowiązania niefinansowe	107	281
Razem zobowiązania	126 115	69 619

Najistotniejszą kwotę w zobowiązaniach długoterminowych stanowią otrzymane zaliczki na poczet realizacji usług budowlanych oraz zobowiązania handlowe z wydłużonym terminem płatności.

Kwoty te nie są oprocentowane. Ze względu na odległe terminy płatności przekraczające w niektórych wypadkach 5 lat, zobowiązania te zostały zdyskontowane. Zobowiązania długoterminowe są dyskontowane w oparciu o stopę WIBOR 1M + 1 punkt procentowy.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zobowiązania finansowe	830 003	638 493
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	802 501	607 187
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	5 038	8 292
Zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	26	26
Zobowiązania z tytułu zakupu wierzytelności	12 378	12 378
Zobowiązania z tytułu zakupu udziałów	135	135
Kwoty zatrzymane (kaucje)	9 864	8 932
Inne zobowiązania finansowe	61	1 543
Zobowiązania niefinansowe	91 712	61 734
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	6 677	5 067
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i dotacji	3 532	3 516
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy	12 664	7 470
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	96	34 381
Inne zobowiązania niefinansowe	68 743	11 300
Razem zobowiązania	921 715	700 227

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w 30-dniowych terminach płatności.

ANALIZA WIEKOWA ZALEGŁYCH KRÓTKOTERMINOWYCH ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane)		31.12.2014 (badane)	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Zobowiązania krótkoterminowe:				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	561 933	240 568	358 718	248 469
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 645	20 857	4 318	26 988
Zobowiązania finansowe	568 578	261 425	363 036	275 457

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Grupę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej.

Prezentowane powyżej w tabeli zobowiązania zaległe stanowią przede wszystkim zobowiązania Spółki dominującej, które powstały przed dniem ogłoszenia przez Spółkę upadłości i zgodnie z Prawem Upadłościowym będą uregulowane po uprawomocnieniu się układu z wierzycielami.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa prezentuje w innych zobowiązaniach niefinansowych środki pieniężne otrzymane od podmiotów Saipem s.p.a i Techint s.p.a, zaangażowanych w realizację kontraktu LNG Świnoujście. Są to środki pieniężne pokrywające zapotrzebowanie na kapitał obrotowy, niezbędne do zachowania ciągłości realizacji projektu. Wspólną decyzją Członków Konsorcjum, Spółka dominująca nie partycypuje w finansowaniu projektu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączne zaangażowanie podmiotów Saipem s.p.a i Techint s.p.a. związane z wpłatą środków pieniężnych na rachunek bankowy konsorcjum wyniosło 40.459 tys. EUR. Grupa w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje 33% wartości wpłaty, tj 52.272. Spłata zobowiązania powinna nastąpić w momencie osiągnięcia nadwyżki finansowej na projekcie lub poprzez rozliczenie z pozostałymi rozrachunkami pomiędzy członkami konsorcjum.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

30. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE – AKTYWA I PASYWA

Wyszczególnienie	Rozliczenia długoterminowe		Rozliczenia krótkoterminowe	
	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe				
- polisy ubezpieczeniowe	3 796	39	3 874	3 916
- gwarancje	89	3 161	24	2 047
- koszty dot. przełomu okresów sprawozdawczych	-	-	6	4
- koszty poniesione przed zawarciem umowy budowlanej	-	-	32 999	43 095
- koszty dotyczące przyszłych nabyć spółek	-	-	-	1
- prenumeraty, szkolenia	-	-	55	-
- koszty nowych uruchomień - wspólne przedsięwzięcia	-	-	116	-
- inne rozliczenia	42	18	2 005	3 184
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe, razem	3 927	3 218	39 079	52 247
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe				
- dotacje otrzymane	-	1 071	1 875	-
- rezerwa na badanie bilansu	-	-	354	225
- przychody przyszłych okresów	1 028	113	4 419	2 015
- inne rozliczenia	-	-	-	4
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe, razem	1 028	1 184	6 648	2 244

W pozycji „Koszty poniesione przed zawarciem umowy budowlanej” Grupa ujmuje rozliczenia międzyokresowe kosztów pozyskania kontraktów oraz kosztów gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych związanych z realizacją kontraktów.

31. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego i odpisu dla emerytów i rencistów. Fundusz nie posiada aktywów trwałych. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 296 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 211 tys. PLN).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Środki trwałe wniesione do Funduszu	-	-
Pożyczki udzielone pracownikom	1 457	1 934
Środki pieniężne	3 825	3 182
Zobowiązania z tytułu funduszu (-)	(4 986)	(4 905)
Saldo po skompensowaniu	296	211
Odpisy za ZFŚS w okresie	2 883	3 043

32. SPRZEDAŻ USŁUG

Kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej dotyczą umów o usługę budowlaną będących w trakcie realizacji na dzień bilansowy. Kwoty należności (zobowiązań) z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ustalone jako suma poniesionych kosztów z tytułu kontraktów budowlanych powiększona o zysk (lub pomniejszona o poniesione straty) oraz pomniejszona o faktury częściowe (patrz nota dotyczący zasad rachunkowości – nota 6.27.2). Wartość należności oraz zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	8 949 937	8 815 721
Zmiany	(27 799)	(7 403)
Łączna kwota przychodów z umowy	8 922 138	8 808 318
Koszty poniesione do dnia bilansowego	4 068 934	2 625 584
Koszty pozostające do realizacji umowy	4 326 793	5 621 384
Szacunkowe łączne koszty umowy	8 395 727	8 246 968
Szacunkowe zyski	526 411	561 350
Stan zaawansowania na dzień bilansowy	48,46%	31,84%
Stan otrzymanych zaliczek na dzień bilansowy	165 202	125 324
Kwota zaliczek możliwa do kompensaty z należnościami z tytułu umów o usługę budowlaną	58 817	44 148
Kwota sum zatrzymanych	75 718	28 641
Koszty poniesione do dnia bilansowego w związku z realizacją umowy	4 161 279	2 678 688
Wynik ujęty do dnia bilansowego	61 923	28 090
Przychody szacowane na dzień bilansowy	4 223 202	2 706 778
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego	3 980 635	2 516 538
Należności z tytułu umowy na dzień bilansowy	292 492	316 615
Należności z tytułu umowy na dzień bilansowy razem z konsorcjantami umniejszone o zaliczkę możliwą do kompensaty	233 675	272 467
Zobowiązania z tytułu umowy na dzień bilansowy	49 925	126 375

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa, z uwagi na tajemnicę handlową, ujawnia informacje wymagane przez MSR 11 Umowy o usługę budowlaną w kwotach łącznych, bez podziału na poszczególne kontrakty.

Wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym łączna kwota należności z tytułu umów o usługę budowlaną 233.675 tys. PLN (2014 rok: 272.467 tys. PLN) oraz ujęte z tego tytułu przychody odzwierciedlają najlepsze szacunki Grupy, co do wyników oraz stopnia zaawansowania poszczególnych kontraktów budowlanych.

W zaprezentowanych wartościach przychodów z umów ujęte zostały nalożone lub rozpoznane potencjalne kary z tytułu przekroczenia umownego terminu realizacji. Zaprezentowana nota zawiera także ujęte przez Grupę w wyniku finansowym kwoty zawiązanych rezerw na planowane straty na realizowanych kontraktach, których stan na dzień bilansowy wynosi 31.276 tys. PLN (patrz nota: 28).

Zaliczki otrzymane od zamawiających z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ujęte w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług (patrz nota 29) i na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 165.202 tys. PLN (31 grudnia 2014 rok: 125.324 tys. PLN).

Kwoty zatrzymane z tytułu umów o usługę budowlaną wynoszą na dzień 31 grudnia 2015 roku 75 718 tys. PLN (31 grudnia 2014 rok: 28.641 tys. PLN) i zostały zaprezentowane w pozycji należności. Kwoty zatrzymane zostaną uregulowane przez zamawiających po zaakceptowaniu wykonanych prac.

Gdyby szacunek łącznych kosztów pozostałych do poniesienia, dotyczący realizowanych kontraktów, wzrósł o 10% w stosunku do aktualnie oszacowanych kosztów Spółki, kwota przychodu uległaby zmniejszeniu na dzień bilansowy o 50,5 mln PLN, rezerwa na planowane straty wzrosłaby o 19,6 mln PLN, a wynik finansowy zmniejszyłby się łącznie o 70,1 mln PLN.

W zaprezentowanych wartościach przychodów Grupa ujęła efekt odstąpienia w dniu 02 kwietnia 2014 roku przez PGNiG SA (Zamawiający) od kontraktu na budowę Podziemnego Magazynu Gazu Wierzchowice. Na dzień bilansowy Spółka dominująca utworzyła rezerwy na brakujące koszty związane z rozliczeniem podwykonawców tego kontraktu oraz ujęła po stronie przychodów, podchodząc ostrożnie, oszacowany zakres nierozliczonych prac, w oparciu o przeprowadzoną jednostronnie przez Zamawiającego inwentaryzację budowy. Zarząd Spółki dominującej stoi na stanowisku, iż inwentaryzacja dokonana przez Zamawiającego nie odzwierciedla faktycznej wartości zrealizowanych prac i Spółka dominująca będzie dążyć do udokumentowania wyższego poziomu zaawansowania robót niż zostało to przedstawione w dokumencie Zamawiającego. Ponadto w dniu 2 kwietnia 2014 roku Spółka dominująca otrzymała od Zamawiającego wezwanie z obciążeniem w wysokości 133,4 mln PLN, jako karę w związku z wypowiedzianym kontraktem, oraz 10,3 mln PLN z tytułu naliczonych odsetek. Powyższa nota nie została ujęta w księgach jednostki dominującej i odesłana Zamawiającemu jako bezzasadna.

Zarząd Spółki dominującej w dniu 27 lutego 2015 roku powziął informację o złożeniu w dniu 21 listopada 2014 roku w Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu X Wydział Gospodarczy, przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA wniosku o zawezwanie do próby ugodowej spółek, wchodzących w skład Konsorcjum realizującego inwestycję pod nazwą „Budowa PMG Wierzchowice etap 3,5 mld m³, podetap 1,2 mld m³”, tj. PBG SA w upadłości układowej, Tecnimont S.p.A., TCM FR (dawne Société Française d'Etudes et de Réalisations d'Equipements Gaziers SOFREGAZ), Plynostav Pardubice Holding a.s. oraz Plynostav – Regulace Plynu a.s. strony podjęły rozmowy w sprawie uzgodnień dotyczących rozliczenia kontraktu. Postępowanie sądowe zostało zakończone bez rozstrzygnięcia w postaci zawarcia ugody, przy czym strony prowadzą nadal rozmowy w tym zakresie. Spółka podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

naliczenia kary umownej, wyrażone w raportach bieżących numer 7/2014 z dnia 2 kwietnia 2014 roku oraz 8/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 roku i utrzymuje takie stanowisko w rozmowach w przedmiocie zawarcia porozumienia z zamawiającym.

W 2008 roku Zarząd Spółki podpisał umowę w układzie konsorcjum, która jednocześnie ma zgodnie z MSSF 11 charakter wspólnych ustaleń umownych. Umowę Grupa klasyfikuje jako wspólne działanie (patrz nota 12).

Wspólne działanie:

- Umowa konsorcjum Spółek Saipem SpA, Techint Sp, Snamprogetti Canada INC, PBG SA, PBG Export Sp. z o.o. na wykonanie projektu pod nazwą: „Opracowanie projektu wykonawczego oraz wybudowanie i przekazanie do użytkowania terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu”. Wynagrodzenie umowne Konsorcjum za realizację kontraktu wynosi 2.367.751 tys. PLN.

Aktualne zaawansowanie projektu Terminala Regazyfikacji Skroplonego Gazu Ziemnego w Świnoujściu wg zaawansowania rzeczowego prezentowanego przez Konsorcjum wynosi 99,2%. Zaawansowanie kontraktu wykazywane przez Spółkę dominującą zgodnie ze stosowaną polityką rachunkowości w oparciu o metodę zaawansowania kosztowego wynosi 97,8%. Do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółka nie posiadała potwierdzonej przez Współkonsorcjantów aktualizacji budżetu kosztowego kontraktu. Rozliczenie kontraktu oparte zostało na ostatnim zatwierdzonym przez Konsorcjum budżecie z 2015 roku.

W grudniu 2015 miała miejsce pierwsza kontraktowa dostawa skroplonego gazu LNG z Kataru oraz jej pełny rozładunek bez przeszkód i problemów technicznych. Gaz przeznaczony jest do prób technologicznych i rozruchu terminalu. W dniach 8-10 lutego 2016 roku miała miejsce druga kontraktowa dostawa gazu LNG z Kataru a Konsorcjum aktualnie jest po wykonaniu 10 z 11 prób technologicznych określonych w kontrakcie. Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania Konsorcjum realizujące kontrakt jest po przeprowadzeniu 72 godzinnego ruchu próbnego instalacji przy zmiennych parametrach pracy.

W chwili obecnej trwa usuwanie zidentyfikowanych usterek oraz kompletacja dokumentacji niezbędnej do uzyskania pozwolenia na użytkowanie a następnie przekazania gotowego obiektu Zamawiającemu na koniec maja 2016 roku.

Podstawową przyczyną niedotrzymania warunków umownych z aneksu nr 1 dotyczących terminu zakończenia kontraktu jest zmiana regulacji prawnych, która nastąpiła już w trakcie jego realizacji. Konsorcjum firm Saipem – Techint - PBG po wielomiesięcznym okresie negocjacji zawarło porozumienie z Zamawiającym i podpisało aneks nr 2 do umowy w dniu 09 września 2015 roku. W aneksie uzgodniono warunki zakończenia kontraktu, w szczególności ustalono nowy termin przekazania Terminalu LNG do użytkowania Zamawiającemu tj. do 31 maja 2016 roku.

Dotychczas Zamawiający wystawił w dniu 13 marca 2015 roku., notę obciążającą Konsorcjum karą umowną za zwłokę w osiągnięciu Kluczowego Kamienia Milowego w wysokości 3% wartości kwoty umownej, na łączną wartość 71 mln PLN. Konsorcjum nie zgadza się ze stanowiskiem Zamawiającego i nie uznaje noty obciążeniowej.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W rzeczonym aneksie nr 2 Strony uzgodniły 6 miesięczny okres negocjacji na uzyskanie porozumienia w sprawie ww. kamienia milowego. Obecnie strony omawiają możliwość wydłużenia czasu na negocjacje w celu zawarcia porozumienia i polubownego rozwiązania sprawy.

W przypadku braku porozumienia sprawa zostanie skierowana do arbitrażu.

Informacje dotyczące kluczowych kontraktów realizowanych przez Grupę Kapitałową RAFAKO

Projekt Opole

W lutym 2012 roku Spółka zależna RAFAKO SA jako lider Konsorcjum (RAFAKO SA, Polimex-Mostostal SA, Mostostal Warszawa SA) podpisała umowę z formą PGE Elektrownia Opole SA (obecnie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA – „Zamawiający”), o wartości 9,4 mld złotych, której przedmiotem jest zaprojektowanie, dostawa, wykonanie prac budowlanych, montaż, uruchomienie i wszystkie związane z tym procesem usługi, wykonane na zasadzie „pod klucz”, obiektu składającego się z bloku energetycznego nr 5 oraz nr 6 w Elektrowni Opole wraz z urządzeniami i wyposażeniem, jak również związanymi z nimi budynkami oraz budowlami.

W dniu 11 października 2013 roku Konsorcjum zawarło z Zamawiającym aneks do Umowy, w którym do listy podwykonawców dopisana została spółka Alstom.

Spółka zależna RAFAKO SA zleciła swojej spółce zależnej tj. E001RK Sp. z o.o. („SPV-Rafako”) jako podwykonawcy realizację 100% zakresu prac i usług związanych z budową bloków w Elektrowni Opole. Wynagrodzenie SPV-Rafako na realizację prac i usług zostało określone na poziomie PLN 3,96 mld PLN.

SPV-Rafako zawarła z Alstom umowę podwykonawczą na mocy której SPV-Rafako powierzyła Alstom 100% zakresu prac i usług wchodzących w zakres prac Spółki w ramach Projektu Opole. Alstom przejął wszelką odpowiedzialność za realizację kontraktu wobec Zamawiającego.

Do dnia 31 grudnia 2015 roku doszło do podpisania z Alstom jednej umowy z jednostką zależną ENERGOTECHNIKĄ ENGINEERING Sp. z o.o. na wykonanie określonego zakresu dokumentacji.

Zasady rozliczania kontraktu Opole:

Prezentacja przychodów i kosztów wynikających z tego kontraktu nie ma wpływu na wartości wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat a wartość rozrachunków wynikających z tego kontraktu nie ma wpływu na wartości zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Płatności wynikające z kontraktu, po spełnieniu warunków płatności są dokonywane przez Klienta bezpośrednio na rzecz Alstom.

Wpływ realizacji Projektu Opole na wyniki Grupy może mieć miejsce w sytuacji, gdy spółka zależna RAFAKO SA stanie się podwykonawcą Alstom w zakresie zaprojektowania i budowy tzw. wyspy kotłowej obejmującej kocioł, odsiarczanie, odpylanie, odazotowanie i wszelkie urządzenia związane z pracą tych obiektów.

Projekt Jaworzno

W dniu 24 stycznia 2013 roku spółka zależna RAFAKO SA otrzymała zawiadomienie od Zamawiającego firmy TAURON Wytwarzanie SA o wyborze oferty złożonej przez Konsorcjum firm: RAFAKO SA (Lider Konsorcjum) i MOSTOSTAL WARSZAWA SA w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

prowadzonym w trybie negocjacji z ogłoszeniem na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie SA – Budowę bloku energetycznego o mocy 800 – 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku”. Cena oferty wynosi około 5,4 mld PLN brutto. W dniu 4 sierpnia 2013 roku dokonano zmiany umowy konsorcjum realizującego Projekt Jaworzno – główna zmiana dotyczyła przejęcia przez spółkę zależną RAFAKO SA 99,99% prac w ramach Projektu (Mostostal Warszawa 0,01%) i tym samym zmiany podziału wynagrodzenia należnego każdemu z partnerów konsorcjum odpowiednio do udziału w realizowanych pracach. W związku z zawarciem Zmienionej Umowy Konsorcjum strony zawarły także w dniu 4 sierpnia 2013 roku umowę dodatkową, która określa warunki handlowe, na jakich strony uzgodniły nowe zasady współpracy na Projekcie Jaworzno, w tym wynagrodzenie należne Mostostal Warszawa za zmniejszenie jego udziału w wynagrodzeniu i zakresie prac na Projekcie Jaworzno.

Zasady rozliczania Projektu Jaworzno:

Na potrzeby realizacji Projektu została utworzona spółka celowa (E003B7 Sp. z o.o.), której spółka zależna RAFAKO SA podzleciła około 90% zakresu prac Projektu; pozostałe 10% pozostaje w bezpośredniej realizacji spółki zależnej RAFAKO SA (o wartości około 447 mln PLN; w tym zaprojektowanie tzw. wyspy kotłowej oraz dostawa części ciśnieniowych kotła i instalacji odpylania).

Spółka zależna RAFAKO SA oraz jej spółka zależna E003B7 Sp. z o.o. na potrzeby realizacji Projektu zawarły umowy z podmiotami finansowymi, na mocy których otrzymały gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe o łącznej wartości 523 mln PLN niezbędne do realizacji tego projektu, jednocześnie ustanowione zostały zabezpieczenia na majątku obu podmiotów jako zabezpieczenie dla tych instrumentów.

RAFAKO SA jako lider Konsorcjum wystawia faktury na pełny zakres prac na rzecz Zamawiającego; płatności z tytułu realizacji kontraktu są przekazywane bezpośrednio na rzecz Spółki celowej oraz kluczowego poddostawcy (Siemens SA). Zapłata za zakres prac zrealizowany przez RAFAKO SA jest dokonywana przez spółkę celową. Grupa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje pełne przychody i koszty związane z Projektem Jaworzno tj. zarówno zakres prac realizowany przez RAFAKO SA jak i zakres prac realizowany przez E003B7 Sp. z o.o. Wycena kontraktu jest dokonywana na całym projekcie łącznie, tj. przy ustaleniu jednej marży i stopnia zaawansowania realizacji dla całego kontraktu. Grupa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kompensuje przychody i koszty oraz rozrachunki dotyczące realizacji Projektu powstałe pomiędzy RAFAKO S.A. a spółką celową.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

33. PRZYCHODY I KOSZTY

33.1 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	za okres od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
Amortyzacja	19 013	19 857
Zużycie materiałów i energii	525 393	589 856
Usługi obce	957 622	636 408
Podatki i opłaty	10 735	9 827
Świadczenia pracownicze	234 395	224 721
Pozostałe koszty rodzajowe	42 802	38 064
Koszty według rodzaju razem	1 789 960	1 518 733
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	5 985	16 146
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (-)	(1 104)	10 073
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 789)	2 248
Koszt własny sprzedaży	1 681 162	1 435 754
Koszty sprzedaży	21 935	27 089
Koszty ogólnego zarządu	89 955	84 357
Razem koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	1 793 052	1 547 200

33.2 KOSZTY AMORTYZACJI, ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH, RÓŻNIC KURSOWYCH ORAZ ZAPASÓW UJĘTE W ZYSKU LUB STRACIE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	32 263	17 504
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	10 724	11 273
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 719	2 390
Koszty rezerw na gwarancje	19 820	3 841
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	610	477
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	532	401
Amortyzacja wartości niematerialnych	78	76
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	5 960	5 717
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	4 539	4 289
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 421	1 428

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

33.3 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	980	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	8 179
Odwrócenie odpisów aktualizujących wartości składników aktywów:		
- rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	28	3
- należności	7 800	35 549
- zapasów	282	485
- innych składników aktywów	-	198
Odsetki związane z działalnością operacyjną:		
- od środków na rachunkach bankowych	861	452
- od udzielonych pożyczek	285	498
- inne odsetki	5 055	5 597
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	1 468	3 186
Zobowiązania umorzone w postępowaniu sądowym	-	1 439
Otrzymane kary i odszkodowania	1 043	159
Otrzymane dotacje	1 593	580
Przychody z tytułu najmu, dzierżawy	2 151	1 531
Sprzedaż wierzytelności	900	-
Zysk ze sprzedaży posiadanych akcji i udziałów	370	2 674
Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej	566	-
Dyskonto dotyczące rozrachunków długoterminowych	86	-
Pozostałe przychody, w tym:		
- usługi poręczenia i gwarancji	-	562
- rozwiązanie rezerwy globalnej na potencjalne zobowiązania	7 686	97 029
- zwrot kosztów sądowych	39	330
- odpisane przedawnione zobowiązania	5	14
- inne przychody	756	3 696
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	31 954	162 161

W roku 2015 wartość pozostałych przychodów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 31.954 tys. PLN. Poniżej przedstawiono wyszczególnienie najistotniejszych zdarzeń mających wpływ na tę pozycję:

- rozwiązanie przez spółkę zależną RAFAKO S.A. odpisów aktualizujących wartość naliczonych kar umownych w kwocie 5.261 tys. PLN,
- odsetki naliczone od udzielonych kaucji w kwocie 5.055 tys. PLN,
- rozwiązanie rezerwy na potencjalne zobowiązania z tytułu odpowiedzialności solidarnej Spółki dominującej w kwocie 7.686 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

33.4 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	911
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	19 539	-
Odpisy aktualizujące wartości składników aktywów:		
- wartości firmy	90 949	42
- rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	27 223	3 896
- należności	34 595	35 096
- zapasów	2 790	9 308
- pożyczek udzielonych	3 911	32 767
- nieodnawialnych zasobów naturalnych	29 068	-
- innych składników aktywów	142	10 750
Odsetki związane z działalnością operacyjną:		
- od zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	1 762	4 661
Utworzenie rezerw na zobowiązania	1 205	729
Utworzenie rezerw na serwis gwarancyjny	-	3 474
Zapłacone kary i odszkodowania	343	4 169
Przekazane darowizny	1 544	639
Koszty utrzymania inwestycji	263	1 150
Wynik na instrumentach pochodnych dotyczących działalności operacyjnej	-	484
Strata z inwestycji w jednostki powiązane	-	42 384
Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej	-	1 262
Dyskonto dotyczące rozrachunków długoterminowych	-	1 573
Pozostałe koszty, w tym:		
- koszty opłat licencyjnych	3 444	-
- koszty postępowań sądowych	329	1 878
- odpisane należności przedawnione, umorzone i nieściągalne	641	17 247
- koszty związane z korektą podatku VAT	-	3 243
- inne koszty	2 253	8 806
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	220 001	184 469

W roku 2015 wartość pozostałych kosztów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 220.001 tys. PLN. Poniżej przedstawiono wyszczególnienie najistotniejszych zdarzeń mających wpływ na tę pozycję:

- wycena do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych:
  - o nieruchomość gruntowa niezabudowana zlokalizowana w Poznaniu, przy ul. Termalnej – spadek wartości godziwej o 9.511 tys. PLN,
  - o biurowiec Skalar Office Center – spadek wartości godziwej o 11.184 tys. PLN,

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- zawiązanie odpisu aktualizującego wartość przedawnionych należności Spółki dominującej w wyniku oceny prawdopodobieństwa ich odzyskania w kwocie 26.602 tys. PLN,
- dokonanie odpisu aktualizującego wartość wartości firmy GK RAFAKO w kwocie 90.949 tys. PLN,
- dokonanie odpisu aktualizującego wartość nieodnawialnych zasobów naturalnych w kwocie 29.068 tys. PLN – patrz nota 18.
- dokonanie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 27.223 tys. PLN – patrz nota 15.

33.5 PRZYCHODY FINANSOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
<i>Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (lokaty)	631	1 487
Pożyczki i należności	3	7
Inne odsetki	112	61
Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	746	1 555
<i>Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	932	972
Pożyczki i należności	(1)	-
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	126	-
Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych	1 057	972
Inne przychody finansowe	1 704	214
Przychody finansowe ogółem	3 507	2 741

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

33.6 KOSZTY FINANSOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
<i>Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	849	664
Kredyty w rachunku kredytowym	1 355	3 105
Kredyty w rachunku bieżącym	4 134	7 130
Pożyczki	8	14
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29	68
Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	6 375	10 981
<i>Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	(164)	1 719
Inne	222	-
Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	58	1 719
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	131	817
Inne koszty finansowe	1 401	1 623
Koszty finansowe ogółem	7 965	15 140

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

34. PODATEK DOCHODOWY

34.1 OBCIĄŻENIE PODATKOWE

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Podatek bieżący:		
Rozliczenie podatku za okres sprawozdawczy	(12 523)	(9 291)
Podatek bieżący	(12 523)	(9 291)
Podatek odroczony:		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	3 620	187
Podatek odroczony	3 620	187
Podatek dochodowy razem	(8 903)	(9 104)

Grupa Kapitałowa PBG nie stanowi podatkowej Grupy Kapitałowej. Ze względu na to, że Spółki Grupy są odrębnymi podatnikami, podatek odroczony – aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony są kalkulowane indywidualnie w poszczególnych Spółkach.

Informacje o podatku dochodowym ujętym w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów zaprezentowano w notce 34.2.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

34.2 ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w następujący sposób wpływa na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Saldo na początek okresu:		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	154 000	152 016
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	103 814	129 910
Podatek odroczony per saldo na początek okresu	50 186	22 106
<i>Zmiana stanu w okresie wpływająca na:</i>		
Rachunek zysków i strat (+/-)	3 620	187
Inne całkowite dochody (+/-)	76	(537)
Zmiana struktury Grupy Kapitałowej i różnice kursowe netto z przeliczenia na walutę sprawozdawczą	10	28 059
Pozostałe	-	371
Podatek odroczony per saldo na koniec okresu, w tym:	53 892	50 186
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	177 871	154 000
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	123 979	103 814

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
- koszty naliczonych świadczeń emerytalnych	5 677	(299)	47	-	-	-	5 425
- koszty niewykorzystanych urlopów	830	(44)	-	-	-	-	786
- koszty serwisu gwarancyjnego	3 980	2 695	-	-	-	-	6 675
- rezerwa na straty na kontraktach	6 949	(1 034)	-	-	-	-	5 915
- koszty wynagrodzeń niewypłaconych w okresie sprawozdawczym	778	508	-	-	-	-	1 286
- niezapłacone składki ZUS	293	37	-	-	-	11	341
- odsetki naliczone od kredytów	15 660	2 504	-	-	-	-	18 164
- odsetki naliczone od zobowiązań	1 039	111	-	-	-	-	1 150
- odsetki naliczone od obligacji oraz innych papierów wartościowych	2 626	-	-	-	-	-	2 626
- wartość zobowiązań z tytułu kredytów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej)	6	-	-	-	-	-	6
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	191	(17)	28	-	-	-	202
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	364	3 397	-	-	-	-	3 761
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	1 786	(385)	-	-	-	-	1 401
- koszty związane z naliczonymi a niezafakturowanymi przychodami	60 442	12 485	-	-	-	-	72 927
- nadfakturowania	8 409	(2 393)	-	-	-	-	6 016
- odpis aktualizujący należności	14 640	(3 852)	-	-	-	-	10 788
- odpis aktualizujący zapasy	1 227	488	-	-	-	-	1 715
- odpis aktualizujący inne składniki aktywów	-	438	-	-	-	-	438
- niezrealizowane ujemne różnice kursowe	500	(6)	-	-	-	-	494
- rezerwa na badanie bilansu	19	35	-	-	-	-	54
- dyskonto	752	943	-	-	-	-	1 695
- strata podatkowa	2 463	2 688	-	-	-	-	5 151
- pozostałe	21 821	5 078	-	-	-	-	26 899
- rezerwa na restrukturyzację	3 548	408	-	-	-	-	3 956
Razem	154 000	23 785	75	-	-	11	177 871

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
- koszty naliczonych świadczeń emerytalnych	4 652	77	951	(3)	-	-	5 677
- koszty niewykorzystanych urlopów	594	340	-	(104)	-	-	830
- koszty serwisu gwarancyjnego	4 631	(578)	-	(73)	-	-	3 980
- rezerwa na straty na kontraktach	6 060	889	-	-	-	-	6 949
- koszty wynagrodzeń niewypłaconych w okresie sprawozdawczym	634	144	-	-	-	-	778
- niezapłacone składki ZUS	230	24	-	-	-	39	293
- odsetki naliczone od kredytów	15 195	961	-	(496)	-	-	15 660
- odsetki naliczone od zobowiązań	1 086	(32)	-	(15)	-	-	1 039
- odsetki naliczone od obligacji oraz innych papierów wartościowych	2 626	-	-	-	-	-	2 626
- wartość zobowiązań z tytułu kredytów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej)	6	-	-	-	-	-	6
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	555	17	(381)	-	-	-	191
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	5 593	(5 229)	-	-	-	-	364
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	1 823	(37)	-	-	-	-	1 786
- koszty związane z naliczonymi a niezafakturowanymi przychodami	53 970	7 754	-	(1 282)	-	-	60 442
- nadfakturowania	1 822	6 587	-	-	-	-	8 409
- odpis aktualizujący należności	22 371	(7 607)	-	-	-	(124)	14 640
- odpis aktualizujący zapasy	1 348	(121)	-	-	-	-	1 227
- odpis aktualizujący inne składniki aktywów	2 615	(2 615)	-	-	-	-	-
- niezrealizowane ujemne różnice kursowe	1	502	(1 107)	1 104	-	-	500
- rezerwa na badanie bilansu	30	(7)	-	(4)	-	-	19
- dyskonto	296	461	-	(5)	-	-	752
- strata podatkowa	2 344	336	-	(217)	-	-	2 463
- pozostałe	20 139	370	-	1 312	-	-	21 821
- rezerwa na restrukturyzację	3 395	153	-	-	-	-	3 548
- aktywo na podatek odroczony	-	-	-	-	-	-	-
Razem	152 016	2 389	(537)	217	-	(85)	154 000

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

REZERWY Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego							
- odsetki naliczone i niezrealizowane od pożyczek	33 849	3 061	-	-	-	-	36 910
- odsetki naliczone i niezrealizowane od lokat i własnych środków pieniężnych	25	(11)	-	-	-	-	14
- odsetki naliczone i niezrealizowane od należności	73	(22)	-	-	-	-	51
- odsetki naliczone i niezrealizowane od obligacji i innych papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-
- wartość zobowiązań z tytułu kredytów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej)	-	-	-	-	-	-	-
- przychody należne naliczone na poniesionych kosztach - niezafakturowane	638	21 852	-	-	-	-	22 490
- przychody bilansowe okresu bieżącego - podatkowo następnego	37 720	(4 715)	-	-	-	-	33 005
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych własnych a wartością podatkową netto majątku	20 444	(422)	-	-	-	-	20 022
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych w leasingu a wartością podatkową netto majątku	1 061	639	-	-	-	-	1 700
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	-	-	-	-	-	-	-
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	5 400	(1 451)	-	-	-	-	3 949
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	9	-	-	-	-	-	9
- niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	322	584	-	-	-	-	906
- dyskonto	2 734	(548)	-	-	-	-	2 186
- pozostałe	1 539	1 198	-	-	-	-	2 737
Razem	103 814	20 165	-	-	-	-	123 979

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014 ROKU (BADANE)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:				Różnice kursowe netto z przeliczenia*	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	zmiana struktury Grupy Kapitałowej	pozostałe		
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego							
- odsetki naliczone i niezrealizowane od pożyczek	32 603	1 246	-	-	-	-	33 849
- odsetki naliczone i niezrealizowane od lokat i własnych środków pieniężnych	34	(9)	-	-	-	-	25
- odsetki naliczone i niezrealizowane od należności	25	48	-	-	-	-	73
- odsetki naliczone i niezrealizowane od obligacji i innych papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-
- wartość zobowiązań z tytułu kredytów wycenianych wg skorygowanej ceny nabycia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej)	55	(55)	-	-	-	-	-
- przychody należne naliczone na poniesionych kosztach - niezafakturowane	-	-	-	638	-	-	638
- przychody bilansowe okresu bieżącego - podatkowo następnego	35 024	3 422	-	(726)	-	-	37 720
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych własnych a wartością podatkową netto majątku	22 916	(2 433)	-	(39)	-	-	20 444
- różnica pomiędzy wartością bilansową netto środków trwałych w leasingu a wartością podatkową netto majątku	375	695	-	(9)	-	-	1 061
- wycena instrumentów finansowych do wartości godziwej	3	(3)	-	-	-	-	-
- wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	27 704	2 936	-	(18 368)	-	(6 872)	5 400
- wycena pozostałych aktywów finansowych do wartości godziwej	-	9	-	-	-	-	9
- niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	580	(258)	-	-	-	-	322
- dyskonto	3 984	(1 240)	-	(10)	-	-	2 734
- pozostałe	6 607	(2 527)	-	-	-	-	4 080
- przeniesienia do działalności zaniechanej	-	-	-	(2 541)	-	-	(2 541)
Razem	129 910	1 831	-	(21 055)	-	(6 872)	103 814

Jednostka dominująca, będąca w procesie upadłości z możliwością zawarcia układu, oraz spółki zależne, na które w największym stopniu oddziałuje sytuacja finansowa jednostki dominującej, rozpoznają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jedynie do wysokości rezerwy z tego tytułu.

Spółki Grupy Kapitałowej, osiągające straty podatkowe, utworzyły aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, których realizacja uzależniona jest od uzyskania w przyszłości dochodu podatkowego w wysokości przekraczającej dochód z tytułu odwrócenia dodatnich różnic przejściowych. Kwota tych aktywów na 31 grudnia 2015 wynosi 5.151 tys. PLN (2014 rok: 2.463 tys. PLN). Podstawą ujęcia aktywów są

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

zatwierdzone przez Zarząd Spółki dominującej aktualne budżety Spółek Grupy Kapitałowej oraz strategia działalności Grupy.

Podatek dochodowy odnoszący się do każdej pozycji innych całkowitych dochodów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	od 01.01 do 31.12.2015 (badane)		
	Brutto	Podatek	Netto
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:-			
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:			
- kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych	(147)	28	(119)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane za zyski lub straty, dotyczące pozycji:			
Zyski/straty aktuarialne	(250)	48	(202)
Razem	(397)	76	(321)

Wyszczególnienie	od 01.01 do 31.12.2014 (badane)		
	Brutto	Podatek	Netto
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:			
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:			
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	(2 587)	492	(2 095)
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego	4 594	(873)	3 721
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	(6 543)	1 243	(5 300)
Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego - sprzedaż jednostek zagranicznych	12 369	(2 350)	10 019
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane za zyski lub straty, dotyczące pozycji:			
Zyski/straty aktuarialne	(5 013)	951	(4 062)
Razem	2 820	(537)	2 283

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

EFEKTYWNA STAWKA PODATKOWA

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	(192 144)	(66 881)
Stawka podatku stosowana przez Spółkę dominującą	19%	19%
Podatek wyliczony wg stawki krajowej Spółki dominującej	(36 507)	(12 707)
<i>Uzgodnienie podatku dochodowego z tytułu:</i>		
- stosowania innej stawki podatkowej w spółkach Grupy (+/-)	(66)	277
- przychodów niepodlegających opodatkowaniu (-)	(39 826)	(61 520)
- kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (+)	23 964	22 150
- wykorzystania uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych (-)	-	(268)
- nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od ujemnych różnic przejściowych (+)	49 044	41 005
- nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od strat podatkowych (+)	13 868	24 794
- nierozpoznanej rezerwy na podatek odroczony od dodatnich różnic przejściowych (-)	-	(545)
- korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy (+/-)	(3 077)	(4 080)
- inne tytuły	1 505	(3)
Podatek dochodowy	8 903	9 104
Zastosowana średnia stawka podatkowa	-5%	-14%

STAWKI PODATKOWE STOSOWANE PRZEZ SPÓŁKI GRUPY

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	za okres od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
Polska	19%	19%
Ukraina	18%	18%
Serbia	15%	15%
Węgry	10%	10%

35. ZYSK NA AKCJĘ, DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY ORAZ EMISJE I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH

35.1 ZYSK NA AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję liczony jest według formuły zysk netto za okres przypadający akcjonariuszom Spółki dominującej podzielony przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w danym okresie.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Przy wyliczeniu zarówno podstawowego, jak i rozwodnionego zysku (straty) na akcję Grupa stosuje w liczniku kwotę zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom Spółki dominującej, tzn. nie występuje efekt rozładniający wpływający na kwotę zysku (straty).

Kalkulację podstawowego oraz rozwodnionego zysku (straty) na akcję wraz z uzgodnieniem średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji przedstawiono poniżej.

Wyszczególnienie	od 01.01. do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)
Działalność kontynuowana		
Strata netto z działalności kontynuowanej w tys. PLN	(177 546)	(81 020)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	14 295 000	14 295 000
Rozładniający wpływ opcji zamiennych na akcje	-	-
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	14 295 000	14 295 000
Podstawowy zysk (strata) na akcję z działalności kontynuowanej (PLN)	(12,42)	(5,67)
Rozwodniony zysk (strata) na akcję z działalności kontynuowanej (PLN)	(12,42)	(5,67)
Działalność zaniechana		
Strata netto z działalności zaniechanej w tys. PLN	(29)	(3 368)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	14 295 000	14 295 000
Rozładniający wpływ opcji zamiennych na akcje	-	-
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	14 295 000	14 295 000
Podstawowy zysk (strata) na akcję z działalności zaniechanej (PLN)	0,00	(0,24)
Rozwodniony zysk (strata) na akcję z działalności zaniechanej (PLN)	0,00	(0,24)
Działalność kontynuowana i zaniechana		
Strata netto w tys. PLN	(177 575)	(84 388)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	14 295 000	14 295 000
Rozładniający wpływ opcji zamiennych na akcje	-	-
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	14 295 000	14 295 000
Podstawowy zysk (strata) na akcję z działalności ogółem (PLN)	(12,42)	(5,90)
Rozwodniony zysk (strata) na akcję z działalności ogółem (PLN)	(12,42)	(5,90)

35.2 DYWIDENDY WYPŁACONE ORAZ ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Spółki Grupy w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku nie wypłacały dywidendy.

35.3 EMISJA I WYKUP PAPIERÓW DŁUŻNYCH

W dniach 31 lipca 2015r. oraz 1 sierpnia 2015r. Spółka dominująca zawarła z niektórymi wierzycielami Układowymi należącymi do Grupy 5 i 6 Umowę Emisyjną i Agencyjną. Umowa Agencyjna i Emisyjna określa

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

zasady emisji obligacji, których objęcie zgodnie z Propozycjami Układowymi zostanie zaproponowane wierzycielom należącym do Grup 1, 3, 4, 5 i 6 („Uprawnieni Wierzyciele”) po uprawomocnieniu się postanowienia o zatwierdzeniu układu. Obligacje zostaną wyemitowane w kwocie odpowiadającej wysokości wierzytelności układowych Uprawnionych Wierzycieli, pozostających do spłaty po redukcji i konwersji przewidzianych w ramach układu. W ramach programu wyemitowane zostaną obligacje serii A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, których liczba w ramach poszczególnych serii nie przekroczy 7.100.000 (siedem milionów sto tysięcy) sztuk dla każdej serii oraz łącznie dla wszystkich. Obligacje obejmowane będą w ramach wykonania układu i jako nowe, pozaukładowe zobowiązanie Spółki dominującej, podlegać będą wykupowi na zasadach uzgodnionych w programie obligacji. Obligacje nie będą oprocentowane. Ostateczny termin wykupu ostatniej serii obligacji przypadać będzie na 30 czerwca 2020 roku. Spółka ma możliwość dokonania przedterminowego wykupu obligacji.

36. NARUSZENIE POSTANOWIEŃ UMOWY (KREDYTY, POŻYCZKI)

W 2012 roku wnioski o upadłość układową złożyło w sumie 12 podmiotów z Grupy Kapitałowej PBG, o czym Jednostka dominująca szczegółowo informowała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Zobowiązania wynikające z umów kredytowych, z wyłączeniem zawartych przez Jednostkę dominującą, wynosiły na dzień 31 grudnia 2015 roku 162.234 tys. PLN i dotyczyły spółki RAFAKO S.A. oraz Górecka Projekt Sp. z o.o.

Jednostka dominująca została wezwana przez Obligatariuszy, którzy objęli obligacje serii C i serii D do ich natychmiastowego wykupu, zgodnie z zapisami Warunków Emisji Obligacji. Wartość obligacji na moment wezwania do wykupu wraz z odsetkami naliczonymi do dnia poprzedzającego dzień wydania Postanowienia Sądu o ogłoszeniu upadłości układowej, to jest zgodnie z regulacją Prawa Upadłościowego i Naprawczego, wynosi: 838.772 tys. PLN.

Zarówno zobowiązania wynikające z wygaśniętych lub wypowiedzianych umów kredytowych i gwarancyjnych jak i wezwania do wykupu obligacji, jako wierzytelności układowe, których zaspokojenie podlega zapisom Prawa Upadłościowego i Naprawczego, nie zostały przez Spółki Grupy spełnione, a ewentualne zmniejszenia wynikały z zaspokojenia się przez wierzycieli z ustanowionych zabezpieczeń lub w wyniku wykonania zawartych przez Spółki Grupy porozumień, w tym porozumień o których Jednostka dominująca informowała w raportach bieżących nr 11/2013, nr 23/2013 oraz nr 32/2013.

Ze względu na ogłoszenie upadłości, zobowiązania Spółki dominującej, które powstały do dnia postanowienia Sądu o ogłoszeniu upadłości (13 czerwca 2012 rok), nie są wyceniane według zamortyzowanego kosztu lecz w wartości nominalnej powiększonej o odsetki naliczone wyłącznie do dnia poprzedzającego dzień ogłoszenia upadłości (zgodnie z regulacją Prawa Upadłościowego i Naprawczego). Z zastrzeżeniem jednak, że odsetki od zobowiązań zabezpieczonych rzeczowo są zgodnie z regulacją Prawa Upadłościowego i Naprawczego naliczane także po dniu ogłoszenia upadłości (13 czerwca 2012 roku). Pozostałe zobowiązania, czyli te które powstały po dniu postanowienia sądu o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu, wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

37. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE

Grupa Kapitałowa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej postępując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk lub stratę przed opodatkowaniem koryguje o skutki transakcji mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe, oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Poniżej przedstawiono istotne pozycje wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych. Zmniejszenie stanu zapasów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku w kwocie 8.945 tys. PLN wynikało przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Materiały	spadek	3 716
Wyroby gotowe	spadek	2 123
Towary	spadek	2 826

Zwiększenie stanu należności wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku w kwocie minus 71.800 tys. PLN wynikało przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Należności z tytułu dostaw i usług	wzrost	(95 224)
Kwoty zatrzymane (kaucje)	spadek	13 344
Inne należności finansowe	spadek	8 079
Przedpłaty i zaliczki	wzrost	(7 436)
Pozostałe należności niefinansowe	spadek	18 087
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	wzrost	(10 662)
Należności związane z działalnością zaniechaną	spadek	2 104

Zwiększenie stanu zobowiązań wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku w kwocie 295.501 tys. PLN wynikało przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	wzrost	193 873
Kwoty zatrzymane (kaucje)	wzrost	14 973
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy	wzrost	5 194
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	wzrost	9 104
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	wzrost	57 271

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	wzrost	1 610
Kompensata zobowiązań z tytułu podatku dochodowego w kwocie	wzrost	11 380

Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku w kwocie minus 10.852 tys. PLN wynikała przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Rezerwy na odprawy emerytalne	spadek	(398)
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	spadek	(749)
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	spadek	(269)
Rezerwy na udzielone gwarancje	wzrost	14 162
Rezerwy na straty z tytułu umów o usługę budowlaną	spadek	(9 321)
Pozostałe rezerwy na zobowiązania	spadek	(29 652)
Rezerwa na restrukturyzację	spadek	(1 344)
Rezerwa na badanie bilansu	wzrost	129
Przychody przyszłych okresów	wzrost	3 319
Rozliczenia międzyokresowe - polisy ubezpieczeniowe	wzrost	(3 715)
Rozliczenia międzyokresowe - gwarancje	spadek	5 095
Rozliczenia międzyokresowe - koszty poniesione przed zawarciem umowy budowlanej	spadek	9 980
Rozliczenia międzyokresowe - dotacje otrzymane	spadek	804
Inne rozliczenia międzyokresowe	spadek	1 100

Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku w kwocie minus 37.658 tys. PLN wynikała przede wszystkim ze zmian następujących pozycji:

<u>Pozycja</u>	<u>Zmiana stanu</u>	<u>Wpływ na przepływy pieniężne</u>
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	spadek	38 792
Zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną	spadek	(76 450)

Wartość nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych wykazana w kwocie 28.234 tys. PLN wynikała z poniesionych nakładów inwestycyjnych na zakup rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 26.765 tys. PLN oraz na zakup wartości niematerialnych w kwocie 1.469 tys. PLN. Nakłady poniesione na zakup środków trwałych dotyczyły przede wszystkim modernizacji budynków i budowli, zakupu maszyn i urządzeń dokonanych przez GK RAFAKO.

W przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej Grupa wykazuje ponadto skutki transakcji sprzedaży spółki zależnej FPM S.A. tj. wpływ wynagrodzenia w kwocie 48.000 tys. PLN oraz wypływ w kwocie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w zbytej jednostce zależnej na moment zbycia tj. 26.570 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Spłaty kredytów i pożyczek, wykazane w przepływach z działalności finansowej w kwocie 23.043 tys. PLN dotyczą głównie:

- spłaty kredytu udzielonego spółce zależnej RAFAKO S.A. przez PKO BP S.A. w kwocie 18.970 tys. PLN,
- spłaty kredytu udzielonego spółce zależnej Górecka Projekt Sp. z o.o. przez mBank S.A. w kwocie 4.043 tys. PLN.

Na wartość środków pieniężnych z działalności finansowej Grupy miały także wpływ zapłacone odsetki od ww. kredytów w kwocie 5.095 tys. PLN oraz wpływ z emisji akcji spółki zależnej RAFAKO S.A. w kwocie 89.226 tys. PLN.

38. INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Skutki transakcji przeprowadzonych między Spółkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały wyeliminowane. Transakcje między Spółką dominującą a jej Spółkami zależnymi ujawnione zostały w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki dominującej PBG SA w upadłości układowej.

Transakcje z podmiotami powiązanymi realizowane są na normalnych zasadach rynkowych, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej.

Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

Do kluczowego personelu kierowniczego Grupa zalicza członków Zarządu Spółki dominującej oraz Spółek zależnych. Wynagrodzenie kluczowego personelu w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wyniosło:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Świadczenia na rzecz personelu kierowniczego		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	15 324	13 479
Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	19	-
Pozostałe świadczenia	120	17
Razem	15 463	13 496

Szczegółowe informacje o wynagrodzeniach Zarządu Spółki dominującej przedstawiono w notce 44.2.

Grupa Kapitałowa nie udzieliła kluczowemu personelowi kierowniczemu żadnych pożyczek w okresie objętym sprawozdaniem finansowym ani w okresach porównawczych.

Saldo pożyczek otrzymanych przez Grupę Kapitałową od kluczowego personelu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi: 9.956 tys. PLN (31 grudnia 2014: 4.409 tys. PLN).

Saldo należności długoterminowych Grupy Kapitałowej od kluczowego personelu kierowniczego na dzień 31 grudnia 2015 wynosi: 0 tys. PLN (31 grudnia 2014: 0 tys. PLN).

Saldo zobowiązań Grupy Kapitałowej wobec kluczowego personelu wynosi na dzień 31 grudnia 2015 roku: 0 tys. PLN (31 grudnia 2014: 0 tys. PLN).

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty przychodów ze sprzedaży oraz należności od pozostałych podmiotów powiązanych:

NALEŻNOŚCI I PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY OD POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Wyszczególnienie	Przychody ze sprzedaży		Należności	
	od 01.01 do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Sprzedaż do:				
Pozostałych podmiotów powiązanych	475	9 094	2 142	16 643
Razem	475	9 094	2 142	16 643

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2015 roku Grupa dokonała odpisu aktualizującego wartość należności od pozostałych podmiotów powiązanych w kwocie 14.515 tys. PLN.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty zakupów oraz zobowiązań wobec pozostałych podmiotów powiązanych:

ZOBOWIĄZANIA I ZAKUP OD POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Wyszczególnienie	Zakup (koszty, aktywa)		Zobowiązania	
	od 01.01 do 31.12.2015 (badane)	od 01.01. do 31.12.2014 (badane)	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Zakup od:				
Pozostałych podmiotów powiązanych	7 897	4 820	9 601	4 556
Razem	7 897	4 820	9 601	4 556

POŻYCZKI UDZIELONE POZOSTAŁYM PODMIOTOM POWIĄZANYM

Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane)		31.12.2014 (badane)	
	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy
Pożyczki udzielone:				
Pozostałym podmiotom powiązanym	150	195	144	146
Razem	150	195	144	146

W 2015 roku Grupa udzieliła pozostałym podmiotom powiązanym pożyczek na kwotę 150 tys. PLN (31 grudnia 2014 rok: 144 tys. PLN). Saldo pożyczek udzielonych tym podmiotom wynosiło na 31 grudnia 2015 roku: 195 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 146 tys. PLN). Pożyczki mają charakter krótkoterminowy i zostaną spłacone do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

POŻYCZKI OTRZYMANE OD POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Wyszczególnienie	31.12.2015 (badane)		31.12.2014 (badane)	
	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy	Kwota wg umowy	Saldo na dzień bilansowy
Pożyczki otrzymane od:				
Pozostałych podmiotów powiązanych	1 916	1 566	2 313	1 963
Razem	1 916	1 566	2 313	1 963

W 2015 roku Grupa otrzymała od pozostałych podmiotów powiązanych pożyczki na kwotę 1.916 tys. PLN (2014 rok: 2.313 tys. PLN). Saldo pożyczek otrzymanych od tych podmiotów wynosiło na 31 grudnia 2015 roku: 1.566 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 1.963 tys. PLN).

39. AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

NALEŻNOŚCI POZABILANSOWE

Należności pozabilansowe (w tys. PLN)	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)
Należności z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych otrzymanych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	608 771	536 365
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	7 600	7 600
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	34 628	31 027
Akredytywy	-	19 180
Należności pozabilansowe ogółem ,w tym:	650 999	594 172

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

Zobowiązania pozabilansowe (w tys. PLN)	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	330 886	374 690
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	2 343 779	2 267 245
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	33 871	29 754
Wyłacone roszczenia z gwarancji	366 040	359 342
Zobowiązania pozabilansowe ogółem, w tym:	3 074 576	3 031 031

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa PBG wykazuje pozabilansowo zobowiązania warunkowe na poziomie **3.074.576 tys. PLN**. Zobowiązania warunkowe dotyczą zobowiązań z tytułu poręczeń kredytów, z tytułu poręczeń spłaty zobowiązań handlowych, z tytułu poręczeń gwarancji udzielonych przez Spółki Grupy PBG za podmioty trzecie, zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na zlecenie spółek z Grupy dla podmiotów trzecich oraz zobowiązań z tytułu wydanych weksli.

W ogólnej kwocie zobowiązań warunkowych Grupy Kapitałowej PBG kwota **1.664.380 tys. PLN** to zobowiązania Jednostki dominującej z tytułu odpowiedzialności solidarnej za strony trzecie oraz

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

odpowiedzialności z tytułu udzielonych poręczeń za inne podmioty i wystawionych na jej zlecenie gwarancji.

Zobowiązanie te uznane są przez Jednostkę dominującą i po uprawomocnieniu Postanowienia sądu o zatwierdzeniu układu, będą regulowane w ramach realizacji układu przez Jednostkę dominującą. Na powyższą kwotę zobowiązań warunkowych Jednostka dominująca na dzień 31 grudnia 2012 roku oszacowała i utworzyła rezerwę na potencjalne zobowiązania, które mogą w przyszłości spowodować wypływ środków. Na 31 grudnia 2015 roku poziom rezerwy wynosił 337.282 tys. PLN

Wartość zobowiązań warunkowych zaewidencjonowanych przez Grupę Kapitałową PBG na dzień 31 grudnia 2015 roku po umniejszeniu o utworzoną rezerwę wynosiła **2.737.294 tys. PLN**.

W okresie 12 miesięcy roku 2015 Grupa Kapitałowa PBG zanotowała wzrost poziomu zobowiązań warunkowych w kwocie 43.545 tys. PLN, w tym spadek zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji w kwocie 43.804 tys. PLN, wzrost zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń w kwocie 76.534 tys. PLN, wzrost z tytułu wydanych weksli w kwocie 4.117 tys. PLN i wzrost z tytułu wypłaconych roszczeń z gwarancji o 6.698 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa PBG wykazuje pozabilansowo należności warunkowe na poziomie **650.999 tys. PLN** Należności warunkowe dotyczą głównie otrzymanych gwarancji pod zabezpieczenie należytego wykonania umów w kwocie 608.771 tys. PLN oraz weksli w kwocie 34.628 tys. PLN. Kolejną pozycję należności warunkowych stanowią otrzymane poręczenia w kwocie 7.600 tys. PLN.

W okresie 12 miesięcy roku 2015 Grupa Kapitałowa PBG zanotowała wzrost poziomu należności warunkowych otrzymanych głównie pod zabezpieczenie wykonania umów handlowych w kwocie 56.827 tys. PLN, w tym wzrost należności z tytułu otrzymanych gwarancji w kwocie 72.406 tys. PLN, wzrost należności z tytułu otrzymanych weksli w kwocie 3.601 tys. PLN oraz spadek należności warunkowych z tytułu otrzymanych akredytyw o 19.180 tys. PLN.

Zgodnie z zapisami Umowy Agencyjnej i Emisyjnej, o której mowa w notcie 35.3, Spółka dominująca zabezpieczy obligacje do maksymalnej kwoty wynoszącej 1.065.000 tys. PLN (tj. 150% maksymalnej wartości programu emisji obligacji). Zabezpieczenia obowiązywać będą od dnia emisji obligacji, tj. najpóźniej w ciągu 60 dni po uprawomocnieniu się postanowienia o zawarciu układu. Zabezpieczenia obejmą majątek Spółki dominującej oraz Spółek Zobowiązanych. Obligacje zostaną zabezpieczone:

- poręczeniami cywilnymi udzielonymi przez wybrane spółki zależne do kwoty 1.065.000 tys. zł (tj. 150% maksymalnej wartości programu emisji obligacji);
- zastawami rejestrowymi na akcjach i udziałach Spółki dominującej w wybranych spółkach zależnych;
- zastawami na majątku przedsiębiorstwa Spółki dominującej i majątku przedsiębiorstw wybranych spółek zależnych;
- hipotekami na większości nieruchomości należących do Spółki dominującej i do spółek zależnych;
- przelewami na zabezpieczenie wierzytelności przysługujących Spółce dominującej oraz wybranym spółką zależnym a wynikających z: (a) umów ubezpieczenia nieruchomości obciążanych hipotekami, (b) umów pożyczek udzielonych przez Spółkę dominującą lub Spółki Zobowiązane spółkom zależnym, (c) umów pożyczek udzielonych przez Spółkę dominującą spółce zależnej PBG oil and gas Sp. z o.o.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

(POG); (d) wewnątrzgrupowych umów o świadczenie usług oraz o podwykonawstwo w zakresie kontraktów budowlanych zawartych przez POG i Spółkę dominującą oraz umów o podwykonawstwo w zakresie kontraktów budowlanych;

- zastawami rejestrowymi na wierzytelnościach z rachunku bankowego Spółki dominującej oraz z rachunków bankowych wybranych spółek zależnych Spółki dominującej;
- oświadczeniami o poddaniu się egzekucji wystawionymi przez Spółkę dominującą oraz wybrane spółki zależne.

Ponadto ustalono, że POG poręczy na rzecz Agenta Zabezpieczeń wykorzystane przez Spółkę dominującą środki z Rachunku Dezynwestycji do kwoty stanowiącej w każdym czasie nie więcej niż 150% wartości tych środków, ale łącznie nie wyższej niż 226.500 tys. zł, w zależności od tego która z tych wartości będzie niższa. Poręczenie POG będzie obowiązywać od daty uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu. Więcej w RB PBG 26/2015.

40. POSTĘPOWANIA SĄDOWE ORAZ INNE SPRAWY SPORNE

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka dominująca jest w trakcie prowadzenia spraw sądowych, w których jest zarówno pozwany jak i powodem.

W trakcie 2015 roku, w zakresie spraw spornych oraz postępowań sądowych z powództwa Jednostki dominującej nie miały miejsca istotne zmiany, które miałyby wpływ na jej sytuację finansową. Zakończył się spór Spółki dominującej przeciwko spółce Control Process SA w sprawie o zapłatę kwoty 996 tys. PLN wraz z odsetkami. Spółka Control Process zobowiązała się do zapłaty na rzecz Spółki dominującej kwoty w wysokości 500 tys. PLN, a także zrzekła się roszczenia w kwocie 1.700 tys. PLN tytułem rozliczenia zobowiązania Jednostki dominującej wynikającego z art. 5 ust. 18 umowy z dnia 12 lutego 2009. Kwota 500 tys. PLN wpłynęła do Spółki dominującej w lipcu 2015 roku.

17 grudnia 2015 roku zostało rozstrzygnięte postępowania sądowe toczące się z powództwa Spółki dominującej przeciwko Skarbowi Państwa - Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w upadłości o zapłatę. Wartość przedmiotu sporu: 4.092 tys. PLN. Środki pieniężne wpłynęły do Jednostki dominującej 8 lutego 2016 roku.

W trakcie 2015 roku nie zostały rozstrzygnięte żadne postępowania sądowe toczące się przeciwko Spółce dominującej, mające istotny wpływ na jej sytuację finansową.

Szczegółowy opis spraw sądowych znajduje się w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF, dostępnym pod adresem:

<http://www.pbg-sa.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe/jednostkowy-raport-roczny-pbg-za-2014-rok.html>

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Ponadto Spółka dominująca w 2015 roku otrzymała zawezwania do próby ugodowej:

- z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. wniosku o zawezwanie do próby ugodowej spółek, wchodzących w skład Konsorcjum realizującego inwestycję pod nazwą „Budowa PMG Wierzchowice etap 3,5 mld m³, podetap 1,2 mld m³”, tj. PBG S.A. w upadłości układowej, Tecnimont S.p.A., TCM FR Plynostav Pardubice Holding a.s. oraz Plynostav – Regulace Plynu a.s., w wyniku której zobowiążą się do zapłaty na rzecz PGNiG kwoty 143.661 tys. PLN w ciągu 14 dni od dnia zawarcia tejże ugody, tytułem kary umownej w kwocie 133.398 tys. PLN oraz naliczonych od niej odsetek w kwocie 10.262 tys. PLN. Spółka dominująca podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie naliczenia kary umownej, wyrażone w raportach bieżących numer 7/2014 z dnia 2 kwietnia 2014 roku oraz 8/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 roku i z takim stanowiskiem przystąpi do rozmów w przedmiocie zawarcia próby ugodowej. (raport bieżący 5/2015 z dnia 27 lutego 2015r.)
- z KGHM Polska Miedź S.A. datowany na dzień 14 sierpnia 2015 roku wniosek o zawezwanie do próby ugodowej w związku z umową z dnia 30 lipca 2010 roku na „Dostawę, montaż i uruchomienie 4 kotłów odzyskowych”, realizowaną w ramach Inwestycji KGHM: Budowa bloku gazowo- parowego w Głogowie i Polkowicach. Wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, złożony przez KGHM dotyczy zapłaty przez Jednostkę dominującą kwot 357.371 tys. PLN oraz 176.030 tys. EUR, stanowiących sumę kar umownych naliczonych z tytułu opóźnień lub braku usunięcia wad stwierdzonych przy końcowym odbiorze technicznym. Wartość Kontraktu realizowanego przez Spółkę dominującą została określona w umowie z KGHM na 23.550 tys. PLN oraz 11.600 tys. EUR, tj. łącznie na poziomie ok 72 mln PLN, w przeliczeniu na dzień podpisania Umowy. Zarząd Jednostki dominującej nie zgadza się ze stanowiskiem Zamawiającego oraz zasadnością naliczenia kar umownych. (raport bieżący 41/2015 z dnia 7 października 2015r.)
- z KGHM Polska Miedź S.A datowany na dzień 14 sierpnia 2015 roku wniosek o zawezwanie do próby ugodowej w związku z umową z dnia 9 lipca 2010 roku na wykonanie, dostarczenie, montaż oraz rozruch czterech kompletnych Turbozespołów Gazowych, w ramach inwestycji KGHM pn. „Budowa bloku gazowo – parowego w Głogowie i Polkowicach”. Wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, złożony przez KGHM dotyczy zapłaty przez Jednostkę dominującą kwoty 526.283 tys. PLN, stanowiącej sumę kar umownych naliczonych z tytułu opóźnień lub braku usunięcia wad stwierdzonych przy końcowym odbiorze technicznym. Wartość Kontraktu realizowanego przez Spółkę dominującą została określona w umowie z KGHM na 95.100 tys. PLN. Zarząd Jednostki dominującej nie zgadza się ze stanowiskiem KGHM, zasadnością naliczenia kar umownych a zwłaszcza z ich wysokością, gdyż umowa zawiera zapis na temat limitu kar umownych do 10 % ceny kontraktowej. Zarówno blok gazowo – parowy w Polkowicach, jak i blok gazowo – parowy w Głogowie, w ramach których Turbozespoły zostały dostarczone, został oddany do użytkowania przez KGHM.(raport bieżący 49/2015 z dnia 21 listopada 2015r.)
- z Zurich Insurance plc Niederlassung fur Deutschland z siedzibą we Frankfurcie, datowany na dzień 12 czerwca 2015 roku wniosek o zawezwanie do próby ugodowej w celu zawarcia ugody, polegającej na zapłacie przez Spółkę dominującą na rzecz Zurich kwoty 152.479 tys. PLN.

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

Roszczenie wskazane przez Zurich we Wniosku stanowi roszczenie regresowe wobec Spółki dominującej wynikające z umowy o zwolnieniu z odpowiedzialności, zawartej w dniu 11 czerwca 2010 roku, w związku z udzieleniem przez Zurich, na wniosek Jednostki dominującej oraz Hydrobudowa Polska S.A. (obecnie w upadłości likwidacyjnej) gwarancji należytego wykonania umowy dotyczącej budowy Stadionu Narodowego w Warszawie na zlecenie Narodowego Centrum Sportu Sp. z o.o. (NCS). Na koniec okresu ważności gwarancji, tj. na dzień 31 lipca 2012 roku maksymalna kwota gwarancji wynosiła 152.479 tys. PLN i zgodnie z umową Zurich może jako Gwarant wystąpić do Spółki dominującej oraz Hydrobudowy jako dłużników solidarnych z żądaniem zapłaty pełnej kwoty Gwarancji, w chwili wezwania przez Beneficjenta (NCS) do jej realizacji. Jednostka dominująca stoi na stanowisku, że roszczenie, o którego zaspokojenie w drodze ugody wystąpił Zurich, stanowi wierzytelność układową i jej zaspokojenie powinno nastąpić zgodnie z Propozycjami Układowymi z dnia 28 kwietnia 2015 roku. (raport bieżący 47/2015 z dnia 9 października 2015r.)

- ze Skarbu Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, datowany na dzień 25 września 2015 roku, wniosku o zawezwanie do próby ugodowej. Na kwotę roszczenia w wysokości 193.190 tys. składają się kary umowne w wysokości 10% wynagrodzenia umownego, koszty związane z wynagrodzeniem na rzecz podwykonawców i przedsiębiorców oraz koszty wypłacone tytułem wykonania robót naprawczych i zabezpieczających. Roszczenie wskazane przez GDDKiA we Wniosku, złożone zostało w związku z „niewykonaniem umowy pn: „Budowa drogi ekspresowej S5 Poznań (A-2 węzeł Głuchowo) – Wrocław (A-8 węzeł Widawa) odcinek Kaczkowo – Korzeńsko, Obwodnica Bojanowa i Rawicza”. Zarząd Jednostki dominującej nie zgadza się z zasadnością dochodzenia przez GDDKiA roszczenia, o którym mowa powyżej. (raport bieżący 48/2015 z dnia 6 listopada 2015r.).

W dniu 3 lutego 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy, wydał postanowienia o zawieszeniu postępowania prowadzonego z powództwa Konsorcjum realizującego budowę wielofunkcyjnego Stadionu Narodowego w Warszawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą przeciwko Narodowemu Centrum Sportu Sp. z o.o., Skarbowi Państwa – Ministrowi Sportu i Turystyki (Zamawiający). O ww. sprawie toczącej się z powództwa syndyka masy upadłości Alpine Bau Deutschland AG, syndyka masy upadłości Alpine Bau GmbH, Alpine Construction Polska Sp. z o.o., PBG S.A. w upadłości układowej oraz syndyka masy upadłości Hydrobudowa Polska S.A. w upadłości likwidacyjnej, Spółka dominująca informowało w raporcie bieżącym 86/2012 z dnia 31 lipca 2012 roku. Wydanie postanowienia przez Sąd nastąpiło na zgodny wniosek stron postępowania i otwiera drogę do rozpoczęcia rozmów zmierzających do zawarcia ugody pomiędzy stronami. (raport bieżący 2/2015 z dnia 10 lutego 2015r);

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poniżej opis kluczowych spraw spornych oraz postępowań sądowych, w których stroną jest spółka zależna RAFAKO S.A.:

1. RAFAKO SA przeciwko ING Bank Śląski SA

W dniu 3 listopada 2009 roku Spółka RAFAKO S.A. wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego pozew o zapłatę przeciwko ING Bankowi Śląskiemu S.A. (dalej ING), w którym żąda zwrotu bezpodstawnie wyegzekwowanej, przez ING Bank Śląski S.A., z jej rachunków kwoty około 9 milionów złotych. Sąd I instancji w dniu 29 listopada 2010 roku wydał wyrok, którym zasądził od ING Banku Śląskiego S.A. na rzecz RAFAKO S.A. kwotę 8 996 566,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami postępowania. Od wyroku Sądu I instancji pełnomocnik ING Banku Śląskiego S.A. złożył apelację. W dniu 12 października 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie po przeprowadzeniu rozprawy nie uznał zarzutów podniesionych w apelacji przez ING Bank Śląski S.A. za uzasadnione, ale z urzędu stwierdził, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sporu, uchylił wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 1 kwietnia 2014 roku wydał wyrok, w którym zasądził od ING na rzecz RAFAKO S.A. kwotę 3 646 699,59 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 listopada 2009 roku do dnia zapłaty. W pozostałej części sąd oddalił powództwo. Obie strony złożyły apelację od tego wyroku. Kwota prawomocnie zasądzona na rzecz RAFAKO przez Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 29 maja 2015 roku wynosi 3 636 226,62 złotych, z odsetkami ustawowymi od dnia 25 listopada 2009 roku. Koszty postępowania apelacyjnego zostały wzajemnie zniesione. Zasądzona kwota wpłynęła na rachunek Spółki w lipcu 2015 roku.

2. RAFAKO SA przeciwko firmie Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie

Istotnym postępowaniem prowadzonym przez Spółkę jest postępowanie sądowe o odszkodowanie od firmy Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie o wartości 11 500 tys. USD (38 151 tys. PLN) z powodu ostatecznego zaniechania realizacji budowy kotła przez Klienta. W 2009 roku sąd pierwszej i drugiej instancji wydał korzystny dla RAFAKO SA wyrok, jednakże Wyższy Sąd Gospodarczy, po rozpatrzeniu skargi kasacyjnej strony pozwanej, uchylił te wyroki i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 sierpnia 2010 roku Spółka otrzymała wyrok Izby Sądowej do spraw gospodarczych Sądu Najwyższego Ukrainy, na mocy którego pozytywnie została rozpatrzona skarga kasacyjna złożona przez RAFAKO SA w dniu 2 marca 2010 roku i postanowiono utrzymać w mocy wyrok Donieckiego Apelacyjnego Sądu Gospodarczego z dnia 23 grudnia 2008 roku, w którym to orzeczeniu została zasądzona na rzecz RAFAKO SA tytułem odszkodowania, odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego łącznie kwota 56,7 mln hrywien, co w przeliczeniu stanowiło w dniu wniesienia powództwa kwotę około 11,5 mln USD. Ze względu na niepewność skuteczności windykacji zasądzonej wierzytelności, Spółka nie ujęła powyższej kwoty w przychodach. Pełnomocnik RAFAKO SA poinformował, że w lipcu 2012 roku Sąd Gospodarczy okręgu Donieckiego wznowił rozpatrywanie sprawy ze względu na żądanie Donieckoblenergo uznania umowy z dnia 16 maja 1994 roku za nieważną. Zdaniem pełnomocnika nie ma żadnych nowych argumentów i dowodów dla uznania takiego żądania. Ze względu na aktualną sytuację na Ukrainie nie wyznaczono kolejnego terminu rozprawy.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

3. FISIA BABCOCK ENVIROMENT GmbH przeciwko RAFAKO SA

Przed Międzynarodowym Sądem Arbitrażowym przy Austriackiej Izbie Handlowej w Wiedniu toczy się przeciwko jednostce dominującej RAFAKO SA spór z powództwa FISIA BABCOCK ENVIRONMENT GmbH. Sprawa dotyczy pozwu o zapłatę ok. 3,8 mln EUR w związku z umową licencyjną w zakresie instalacji odsiarczania gazów spalinowych metodą mokrą. Zasadnicze roszczenia dotyczą zapłaty rzekomo należnej zaległej opłaty licencyjnej. Zdaniem RAFAKO SA roszczenia te są niezasadne. Spółka stoi na stanowisku, że kontrakt na modernizację czterech instalacji odsiarczania, będący przyczyną sporu został zrealizowany w oparciu o własne rozwiązania techniczne, bez zastosowania licencyjnego know-how. W dniu 18 grudnia 2015 roku strony zawarły porozumienie ostatecznie rozliczające Umowę oraz kończące rzeczony spór. Na jego podstawie RAFAKO S.A. zapłaci na rzecz Steinmüller Babcock Environment GmbH kwotę 800 tysięcy. EUR w trzech ratach. W dniu 12 lutego 2016 r. spółka otrzymała z Sądu Arbitrażowego formalne potwierdzenie zamknięcia sprawy.

4. ESPD Environmental Solutions and Project Development GmbH przeciwko RAFAKO SA

W dniu 9 grudnia 2014 roku do RAFAKO SA wpłynął pozew o zapłatę z powództwa ESPD Environmental Solutions and Project Development GmbH (dalej ESPD) z siedzibą w Wiedniu o wartości przedmiotu sporu 612,6 tys. EUR. Rzekome zobowiązanie Spółki wynikać ma z umowy o współpracy pomiędzy stronami dotyczącej wsparcia przez ESPD starań RAFAKO SA o pozyskanie zleceń obejmujących swoim zakresem instalacje odazotowania spalin (DeNOx). RAFAKO SA stoi na stanowisku, że wynagrodzenie, którego dochodzi ESPD jest świadczeniem nienależnym ze względu na brak świadczenia wzajemnego. W dniu 7 grudnia 2015 roku zapadł wyrok Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie zasądzający całość roszczenia ESPD. W dniu 21 stycznia 2016 roku Spółka złożyła do Sądu Apelacyjnego w Katowicach skargę o uchylenie tego wyroku. Na chwilę obecną trudno określić spodziewany termin jej rozpatrzenia.

POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE

Obecnie toczy się, wszczęte przez Komisję Nadzoru Finansowego z urzędu, postępowanie administracyjne przeciwko Spółce dominującej, w przedmiocie nałożenia na Spółkę dominującą kary administracyjnej na podstawie art. 96 ust 1 pkt. c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. KNF planuje zakończenie sprawy pod koniec marca 2016 roku.

41. ROZLICZENIA PODATKOWE

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, poczynwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

42. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

W procesie zarządzania ryzykiem finansowym Grupy Kapitałowej PBG najważniejszą wagę mają następujące cele:

- zabezpieczenie krótkoterminowych oraz średnioterminowych przepływów pieniężnych oraz ograniczenie ich zmienności,
- stabilizacja wahań wyniku finansowego Spółki,
- realizacja działań restrukturyzacyjnych w zakresie zadłużenia oraz majątku.

Do głównych instrumentów finansowych, z których w roku 2015 Grupa Kapitałowa PBG korzystała należą:

- środki pieniężne,
- lokaty krótkoterminowe,
- transakcje zamiany stóp procentowych
- kredyt w rachunku bieżącym,
- otrzymane pożyczki
- umowa leasingu finansowego

Głównym zadaniem tych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Spółek poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także bezpieczne i efektywne zarządzanie nadwyżkami finansowymi.

Pozostałe instrumenty finansowe- takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług- powstają w związku z prowadzeniem przez Grupę Kapitałową bieżącej działalności i są jej nieodłącznym elementem.

Zasadą stosowaną przez Grupę Kapitałową PBG obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty finansowe mają charakter wspomagający bezpośrednie procesy biznesowe. Grupa Kapitałowa PBG nie dopuszcza do wykorzystywania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną.

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa PBG jest ryzyko płynności, które zostało opisane w nocie 42.1.

42.1 RYZYKO PŁYNNOŚCI

Grupa Kapitałowa PBG jest narażona na ryzyko utraty płynności tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Spółki Grupy Kapitałowej PBG monitorują ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności aktywów

Nazwa grupy kapitałowej:	<i>Grupa Kapitałowa PBG</i>		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	<i>01.01-31.12.2015</i>	Waluta sprawozdawcza:	<i>złoty polski (PLN)</i>
Poziom zaokrąglenie:	<i>wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)</i>		

finansowych (głównie należności) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej i inwestycyjnej.

Na dzień 31.12.2015 r. oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania Spółki Grupy Kapitałowej PBG skupiały się na utrzymaniu płynności finansowej niezbędnej do realizacji bieżących działań w zakresie realizacji kontraktów.

Poniżej tabela przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności. W przypadku instrumentów pochodnych zaprezentowano wyceny godziwe na poszczególne dni bilansowe.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE NARAŻONE NA RYZYKO PŁYNNOŚCI

Wyszczególnienie	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Kredyty w rachunku kredytowym	1 920	1 920	7 353	7 353	36 457	55 003	416 041
Kredyty w rachunku bieżącym	109 208	-	-	-	-	109 208	110 507
Zobowiązania z tytułu zamkniętych transakcji forward	-	-	-	-	-	-	4 179
Pożyczki	10 044	-	-	-	-	10 044	11 593
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	838 772
Leasing finansowy	1 669	1 670	5 747	5 049	638	14 773	13 692
Pochodne instrumenty finansowe	38	38	153	153	681	1 063	1 063
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	442 138	29 211	10 966	30 493	209	513 017	865 828
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	565 017	32 839	24 219	43 048	37 985	703 108	2 261 675
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Kredyty w rachunku kredytowym	2 037	2 038	8 147	8 147	38 665	59 034	422 049
Kredyty w rachunku bieżącym	128 127	-	-	-	-	128 127	129 426
Zobowiązania z tytułu zamkniętych transakcji forward	-	-	-	-	-	-	4 179
Pożyczki	132	4 809	-	-	-	4 941	6 490
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	838 772
Leasing finansowy	1 513	1 637	5 650	6 464	1 559	16 823	15 550
Pochodne instrumenty finansowe	32	32	126	126	600	916	916
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	261 078	27 123	17 565	6 965	869	313 600	661 037
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	392 919	35 639	31 488	21 702	41 693	523 441	2 078 419

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Spółki zależne od Jednostki dominującej korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania działalności w postaci linii kredytowych. Dostępne dla Grupy Kapitałowej PBG limity kredytowe na dzień 31.12.2015 r przedstawiały się następująco:

w tys. zł	31.12.2015 (badane)	31.12.2014 (badane)
Przyznane limity kredytowe	150 500	150 000
Wykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	110 507	129 426
Wolne limity kredytowe w rachunku bieżącym	39 993	20 574

42.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zminimalizowaniu wahań przepływów odsetkowych z tytułu aktywów oraz zobowiązań finansowych oprocentowanych zmienną stopą procentową.

Narażenie spółek z Grupy Kapitałowej PBG na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i udzielonych pożyczek.

W celu zabezpieczenia ryzyka związanego ze zmienną stopą procentową, Spółka zależna od PBG S.A. w upadłości układowej stosuje instrumenty zabezpieczające typu IRS. Zgodnie z wymogami umowy kredytowej Spółka zależna była zobowiązana do ograniczenia ryzyka stopy procentowej. Spełniając wymogi Banku, w dniu 27 listopada 2014 roku Spółka zależna zawarła z Bankiem transakcję swapa odsetkowego (IRS) na kwotę kapitału 13.850 tys. EUR podlegającą amortyzacji z terminem zapadalności do 05 listopada 2019r.

Jednostka dominująca Grupy Kapitałowej w związku z otrzymaniem postanowienia z sądu o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu, zaprzestała naliczać odsetki od kredytów, wyemitowanych obligacji, zobowiązań handlowych zaciągniętych do dnia wydania postanowienia sądu o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu. Wartość zobowiązań, od których zaprzestano naliczać odsetki wynosi 1.561.819 tys. PLN. Kwoty zobowiązań zaciągniętych do dnia wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu mogą ulec redukcji, a warunki oprocentowania mogą ulec zmianie po uprawomocnieniu się postanowienia sądu o zatwierdzeniu układu przez wierzycieli.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ – AKTYWA

Wyszczególnienie	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Oprocentowanie stałe							
Należności z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	336	-	-	-	-	-	336
Oprocentowanie zmienne							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	341 746	-	-	-	-	-	341 746
Lokaty krótkoterminowe	70	-	-	-	-	-	70
Pożyczki udzielone	260	118	-	-	-	-	378
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Oprocentowanie stałe							
Należności z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	310	316	-	-	-	-	626
Oprocentowanie zmienne							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	104 693	-	-	-	-	-	104 693
Pożyczki udzielone	381	38	-	-	-	-	419
Pozostałe aktywa	105	-	-	-	-	-	105

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ – ZOBOWIĄZANIA

Wyszczególnienie	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Stan na 31.12.2015 (badane)							
Oprocentowanie stałe							
Kredyty w rachunku kredytowym	3 840	3 676	3 676	3 676	3 676	34 482	53 026
Pożyczki otrzymane	6	-	-	-	-	-	6
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	265	410	164	-	-	-	839
Pochodne instrumenty finansowe	63	63	63	63	63	748	1 063
Oprocentowanie zmienne							
Kredyty w rachunku bieżącym	109 208	-	-	-	-	-	109 208
Pożyczki otrzymane	10 038	-	-	-	-	-	10 038
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 112	2 704	4 606	1 313	928	629	12 292
Stan na 31.12.2014 (badane)							
Oprocentowanie stałe							
Kredyty w rachunku kredytowym	4 075	-	-	-	-	54 959	59 034
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	916	916
Oprocentowanie zmienne							
Kredyty w rachunku bieżącym	128 127	-	-	-	-	-	128 127
Pożyczki otrzymane	4 941	-	-	-	-	-	4 941
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 454	2 567	2 477	5 571	976	1 505	15 550

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku ze środkami pieniężnymi, z udzielonymi i otrzymanymi pożyczkami, kredytem bankowym i zobowiązaniami z tyt. leasingu o zmiennej stopie procentowej) Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Spółki. Z analizy wrażliwości wyniku finansowego na zmianę stopy procentowej wyłączono kredyt bankowy zabezpieczony transakcją IRS oraz zobowiązania opisane w akapicie powyżej.

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

Analiza wrażliwości na 31.12.2015 (badane)	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o punkty procentowe	Spadek stopy o punkty procentowe
		1%	-1%
Aktywa finansowe	342 194	3 422	(3 422)
Zobowiązania finansowe	(131 538)	(1 315)	1 315
Wpływ na wynik finansowy		2 107	(2 107)

Analiza wrażliwości na 31.12.2014 (badane)	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o punkty procentowe	Spadek stopy o punkty procentowe
		1%	-1%
Aktywa finansowe	105 217	1 052	(1 052)
Zobowiązania finansowe	(148 618)	(1 486)	1 486
Wpływ na wynik finansowy		(434)	434

42.3 RYZYKO WALUTOWE

Grupa Kapitałowa PBG narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez spółki Grupy sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż ich waluta wyceny.

Grupa Kapitałowa PBG narażona jest na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że w przypadku realizacji kontraktów o wysokiej wartości jednostkowej dokonuje importu materiałów i jak również część wpływów jest wyrażona w walutach obcych. Występujące ryzyko walutowe związane jest głównie z wahaniami kursu PLN do EUR , PLN do GBP, PLN do CAD oraz PLN do HUF.

W minionym okresie ponad 7 % przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej PBG wyrażonych było w walutach obcych. Strategia zarządzania ryzykiem finansowym stosowana przez spółki Grupy Kapitałowej PBG zakłada wykorzystanie naturalnego zabezpieczenia jak również strategii zabezpieczających na rynku instrumentów pochodnych. Dopuszcza się stosowanie instrumentów pochodnych typu forward. Spółki Grupy Kapitałowej starają się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Na dzień 31.12.2015 r. Spółki Grupy Kapitałowej nie posiadały instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Analiza wrażliwości zakłada wzrost lub spadek kursów EUR/PLN, GBP/PLN , CAD/PLN oraz HUF/PLN o 10% w stosunku do kursu zamknięcia obowiązującego na poszczególne dni bilansowe.

średni kurs NBP	31.12.2015	31.12.2014
EUR/PLN	4,2615	4,2623
GBP/PLN	5,7862	5,4648
CAD/PLN	2,8102	3,0255
HUF/PLN	0,0136	0,0135

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych oraz z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu forward) oraz całkowitych dochodów ogółem Grupy Kapitałowej PBG na racjonalnie możliwe wahania przede wszystkim kursu EUR, GBP, CAD oraz HUF przy założeniu niezmienności innych czynników.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Analiza wrażliwości na 31.12.2015	Wzrost kursu walutowego										Spadek kursu walutowego									
	10%										-10%									
	Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)					Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)					Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)					Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)				
	EUR	CAD	GBP	HUF	razem	EUR	CAD	GBP	HUF	razem	EUR	CAD	GBP	HUF	razem	EUR	CAD	GBP	HUF	razem
	4,69	3,09	6,36	0,01		4,69	3,09	6,36	0,01		3,84	2,53	5,21	0,01		3,84	2,53	5,21	0,01	
Aktywa finansowe	2 391	-	376	352	3 118	-	-	-	-	-	(2 391)	-	(376)	(352)	(3 118)	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	(14 606)	(152)	-	(142)	(14 901)	-	-	-	-	-	14 606	152	-	142	14 901	-	-	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy	(12 215)	(152)	376	210	(11 783)	-	-	-	-	-	12 215	152	(376)	(210)	11 783	-	-	-	-	-
Wpływ na inne dochody całkowite	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Analiza wrażliwości na 31.12.2014	Wzrost kursu walutowego								Spadek kursu walutowego							
	10%								-10%							
	Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)				Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)				Wpływ na wynik finansowy (w tys. PLN)				Wpływ na inne dochody całkowite (w tys. PLN)			
	EUR	CAD	GBP	razem	EUR	CAD	GBP	razem	EUR	CAD	GBP	razem	EUR	CAD	GBP	razem
	4,69	3,33	6,01		4,69	3,33	6,01		3,84	2,72	4,92		3,84	2,72	4,92	
Aktywa finansowe	2 230	-	510	2 740	-	-	-	-	(2 230)	-	(510)	(2 740)	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	(15 410)	(164)	(64)	(15 638)	-	-	-	-	15 410	164	64	15 638	-	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy	(13 179)	(164)	446	(12 898)	-	-	-	-	13 179	164	(446)	12 898	-	-	-	-
Wpływ na inne dochody całkowite	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Ekspozycja na ryzyko walutowe ulega zmianom w ciągu roku w zależności od wolumenu transakcji przeprowadzanych w walucie. Niemniej powyższą analizę wrażliwości można uznać za reprezentatywną dla określenia ekspozycji Grupy Kapitałowej PBG na ryzyko walutowe.

42.4 RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej PBG. Ryzyko kredytowe związane jest z następującymi głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów;
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które się inwestuje

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,

Maksymalna ekspozycja Spółki na ryzyko kredytowe określana jest poprzez wartość bilansową następujących aktywów finansowych:

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 (badane)	na dzień 31.12.2014 (badane)
Pożyczki	378	419
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	571 903	500 261
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	70	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	341 746	104 693
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem	914 097	605 373

Spółki Grupy Kapitałowej PBG w sposób ciągły monitorują zaległości klientów oraz wierzycieli w regulowaniu płatności, analizując ryzyko kredytowe indywidualnie lub w ramach poszczególnych klas aktywów określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców).

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi

W odniesieniu do aktywów finansowych takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, którą są banki zarejestrowane w Polsce, tym samym ryzyko to jest nieistotne. Maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów i na dzień 31 grudnia 2015 wynosiła 341.746 tys. zł (na dzień 31.12.2014 wynosiła 104.693 tys. zł)

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 31 grudnia 2015 r saldo udzielonych pożyczek przez Grupę Kapitałową PBG wynosiło 378 tys. zł. W celu ograniczenia ryzyka z tytułu udzielonych pożyczek Spółki Grupy Kapitałowej PBG bieżąco monitorują sytuację majątkową i wyniki finansowe pożyczkobiorców. Ryzyko kredytowe z tytułu udzielenia pożyczek jest nieistotne.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Ryzyko kredytowe Grupy Kapitałowej PBG jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności Spółek. Wynika ono z zawartych kontraktów handlowych i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Udzielanie klientom, tzw. kredytu kupieckiego jest aktualnie nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże Spółki podejmują szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyk związanych z podjęciem współpracy z potencjalnie nierzetelnym klientem. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Klienci, którzy w opinii Spółek Grupy, na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, nie są wiarygodni finansowo, są zobowiązani do przedstawienia odpowiednich zabezpieczeń finansowych, które minimalizują ryzyko niewypłacalności tych firm wobec Spółek Grupy Kapitałowej PBG.

Całkowita wartość netto należności handlowych Grupy Kapitałowej PBG na dzień 31 grudnia 2015r. bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń, do wysokości których Grupa Kapitałowa PBG może być wystawiona na ryzyko kredytowe, wynosi 571.903 tys. zł (według stanu na dzień 31.12.2014 r 500.261 tys. zł).

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, Spółki Grupy Kapitałowej PBG są narażone na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem lub grupą kontrahentów o podobnych cechach.

43. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Spółka dominująca na dzisiaj będąc w procesie upadłości z możliwością zawarcia układu nie może zarządzać kapitałem w taki sposób w jaki oczekiwałby rynek i akcjonariusze Spółki dominującej. Aktualnie najważniejszym celem jest doprowadzenie do uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego zatwierdzającego układ i skuteczna realizacja wykonania układu, co umożliwi kontynuowanie działalności przez Spółkę a w przyszłości pozwoli na odbudowanie wartości dla jej akcjonariuszy.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

44. POZOSTAŁE INFORMACJE

44.1 WYBRANE DANE FINANSOWE PRZELICZONE NA EUR

W okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i w okresach porównawczych stosowano średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR ustalane przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:

a) przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, zysk z działalności operacyjnej, zysk brutto i zysk netto oraz przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności finansowej i przepływy pieniężne netto razem za 2015 rok, obliczono przyjmując średni kurs EUR według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy, tj. : 4,1848 PLN

b) przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, zysk z działalności operacyjnej, zysk brutto i zysk netto oraz przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej, przepływy pieniężne netto z działalności finansowej i przepływy pieniężne netto razem za 2014 rok, obliczono przyjmując średni kurs EUR według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy, tj. : 4,1893 PLN.

c) aktywa razem, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe, kapitał własny oraz kapitał zakładowy na 31 grudnia 2015 roku obliczono przyjmując średni kurs EUR na dzień tj. 31 grudnia 2015 roku, tj. : 4,2615 PLN.

d) aktywa razem, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe, kapitał własny oraz kapitał zakładowy na 31 grudnia 2014 roku obliczono przyjmując średni kurs EUR na ten dzień tj. 31 grudnia 2014 roku, tj. : 4,2623 PLN.

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	4,2615	4,2623
Kurs średni w okresie, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	4,1848	4,1893
Najwyższy kurs w okresie	4,3580 z dn. 15.12.2015r.	4,3138 z dn. 30.12.2014r.
Najniższy kurs w okresie	3,9822 z dn. 21.04.2015r.	4,0998 z dn. 09.06.2014r.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych, ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego i porównywalnych skonsolidowanych danych.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYBRANE DANE FINANSOWE

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2015 niebadane PLN	za okres od 01.01. do 31.12.2014 niebadane PLN	za okres od 01.01. do 31.12.2015 niebadane EUR	za okres od 01.01. do 31.12.2014 niebadane EUR
Skonsolidowany rachunek zysków i strat				
Przychody ze sprzedaży	1 798 815	1 530 248	429 845	365 275
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(190 638)	(46 254)	(45 555)	(11 041)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(192 144)	(66 881)	(45 915)	(15 965)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej, z tego przypadający:	(201 047)	(75 985)	(48 042)	(18 138)
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	(177 546)	(81 020)	(42 427)	(19 340)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(23 501)	5 035	(5 616)	1 202
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej, z tego przypadający:	(201 104)	(80 799)	(48 056)	(19 287)
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	(177 575)	(84 388)	(42 433)	(20 144)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(23 529)	3 589	(5 622)	857
Całkowity dochód (strata) netto przypadający:	(213 075)	(90 678)	(50 916)	(21 645)
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	(189 417)	(85 815)	(45 263)	(20 484)
- akcjonariuszom niekontrolującym	(23 658)	(4 863)	(5 653)	(1 161)
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN / EUR)	(12,42)	(5,90)	(2,97)	(1,41)
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN / EUR)	(12,42)	(5,90)	(2,97)	(1,41)
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	150 277	27 111	35 910	6 472
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	157	44 095	38	10 526
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	59 919	(113 816)	14 318	(27 168)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	210 353	(42 610)	50 266	(10 171)
Średni kurs PLN / EUR	X	X	4,1848	4,1893

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015 niebadane PLN	na dzień 31.12.2014 badane PLN	na dzień 31.12.2015 niebadane EUR	na dzień 31.12.2014 badane EUR
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa	2 193 807	2 189 205	514 797	513 621
Zobowiązania długoterminowe	579 028	526 842	135 874	123 605
Zobowiązania krótkoterminowe	2 422 879	2 335 120	568 551	547 855
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(1 159 154)	(944 950)	(272 006)	(221 700)
Kapitał podstawowy	14 295	14 295	3 354	3 354
Liczba akcji (w szt.)	14 295 000	14 295 000	14 295 000	14 295 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	14 295 000	14 295 000	14 295 000	14 295 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	14 295 000	14 295 000	14 295 000	14 295 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN / EUR)	(81,09)	(66,10)	(19,03)	(15,51)
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN / EUR)	-	-	-	-
Kurs PLN / EUR na koniec okresu	X	X	4,2615	4,2623

44.2 WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Zarządu Spółki dominującej wyniosła:

Wyszczególnienie	W Spółce dominującej:		W spółkach zależnych oraz stowarzyszonych:		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia *	Wynagrodzenie	Inne świadczenia *	
Okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)					
Razem	1 907	2	2 126	781	4 816
Okres od 01.01 do 31.12.2014 (badane)					
Razem	1 963	10	2 932	1 544	6 449

* Inne świadczenia – zasiłki wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wynagrodzenia z tytułu oddelegowania do samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych, premie uznaniowe, pozostałe świadczenia

Inne informacje dotyczące kluczowego personelu kierowniczego, w tym dotyczące pożyczek, zaprezentowano w nocie 38.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej wyniosła:

Wyszczególnienie	W Spółce dominującej:		W spółkach zależnych oraz stowarzyszonych:		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia *	Wynagrodzenie	Inne świadczenia **	
Okres od 01.01 do 31.12.2015 (badane)					
Razem	348	8	1 523	250	2 129
Okres od 01.01 do 31.12.2014 (badane)					
Razem	357	-	1 294	180	1 831

** Inne świadczenia – wynagrodzenie z tytułu delegowania do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych

44.3 ZATRUDNIENIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ I ROTACJA KADR

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej w podziale na poszczególne grupy zawodowe oraz rotacja pracowników kształtowały się następująco:

ZATRUDNIENIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ W ETATACH

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Pracownicy umysłowi	1 615	1 665
Pracownicy fizyczni	1 065	1 194
Razem	2 680	2 859

ROTACJA KADR

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Liczba pracowników przyjętych	378	362
Liczba pracowników zwolnionych	(411)	(279)
Razem	(33)	83

44.4 WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Audytorem dokonującym badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych Spółek Grupy Kapitałowej w 2015 roku była Spółka Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie.

Dnia 30 czerwca 2015 roku, zgodnie z obowiązującymi przepisami, po rozpatrzeniu rekomendacji przedstawionej przez Komitet Audytu, Rada Nadzorcza Spółki PBG SA w upadłości układowej podjęła uchwałę w sprawie wyboru firmy Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (dalej „E&Y”) z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 (00-124 Warszawa), wpisanej na listę podmiotów

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów pod numerem 130, na podmiot uprawniony do przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego Spółki PBG SA w upadłości układowej i Grupy Kapitałowej PBG za I półrocze 2015 oraz badania jednostkowego sprawozdania finansowego PBG SA w upadłości układowej oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2015.

Łączne wynagrodzenie E&Y wyniosło 1.351 tys. PLN, w tym za usługi związane z badaniem i przeglądem sprawozdań finansowych – 1.087 tys. PLN.

Łączne wynagrodzenie audytorów spółek z Grupy Kapitałowej z poszczególnych tytułów wyniosło:

Wyszczególnienie	za okres 31.12.2015 (badane)	za okres 31.12.2014 (badane)
Badanie rocznych sprawozdań finansowych	1 037	1 041
Przegląd sprawozdań finansowych	40	127
Pozostałe usługi	264	40
Razem	1 341	1 208

45. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Po dniu bilansowym miały miejsce zdarzenia, które nie wymagały ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 rok. Przedstawione po dniu bilansowym zdarzenia miały miejsce do dnia zatwierdzenia do opublikowania sprawozdania za 2015 rok tj. do dnia 21 marca 2016 roku.

Przystąpienie kolejnych dwóch Wierzycieli do Umowy Restrukturyzacyjnej.

Zarząd PBG SA w upadłości układowej (dalej „Spółka”) poinformował, że otrzymał zawiadomienie o złożeniu w dniu 8 stycznia 2016 roku oświadczenia o przystąpieniu do Umowy Restrukturyzacyjnej przez Pioneer Fundusz Inwestycyjny Otwarty z siedzibą w Warszawie oraz Pioneer Obligacji – Dynamiczna Alokacja Fundusz Inwestycyjny Otwarty z siedzibą w Warszawie.

Spełnienie się warunków zawieszających z warunkowej umowy podwykonawczej dotyczącej projektu Jaworzno.

W dniu 13 stycznia 2016 roku weszła w życie umowa warunkowa zawarta pomiędzy spółką zależną E003B7 Sp. z o.o. i Konsorcjum Firm: KOPEX S.A. z siedzibą w Katowicach (jako lidera konsorcjum) i STAL-SYSTEMS S.A. z siedzibą w Wólce Pełkińskiej (jako partnera konsorcjum) na dostawę i montaż konstrukcji stalowej budynku maszynowni, kotłowni, bunkrowni, LUV0, SCR, montaż bunkrów węglowych, podniesienie i ułożenie zdmuchiwozów parowych, w związku z projektem na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w Tauron Wytwarzanie S.A. – Budowy bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II”, realizowanym przez RAFAKO S.A. oraz SPV.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zmiana znaczącej umowy zawartej przez podmiot zależny od RAFAKO S.A., zmiana oraz ustanowienie zabezpieczeń na majątku RAFAKO S.A. oraz spółki zależnej.

W dniu 24 lutego 2016 roku spółka E003B7 Sp. z o.o. („SPV”) (podmiot w 100% zależny od RAFAKO S.A.) zawarła z (i) Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. („PKO BP”), (ii) Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A. („PZU”), (iii) Bankiem Gospodarstwa Krajowego (dalej „BGK”) oraz (iv) mBank S.A. („mBank”, a łącznie z PKO BP, PZU i BGK „Gwaranci”), Aneks do umowy z dnia 16 kwietnia 2014 roku o udzielenie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych na rzecz SPV w związku z projektem na "Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w Tauron Wytwarzanie S.A. („Zamawiający”) – Budowa bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia III” („Projekt Jaworzno”), realizowanym przez RAFAKO S.A. oraz SPV.

Na podstawie zawartego Aneksu mBank zobowiązał się do wystawienia na rzecz Zamawiającego (i) gwarancji bankowej zwrotu zaliczki w wysokości 48 mln złotych oraz (ii) gwarancji bankowej należytego wykonania kontraktu dotyczącego Projektu Jaworzno w wysokości 126 334 tysiące złotych. Obie gwarancje zostały wystawione w dniu 26 lutego 2016 roku. Na skutek zawarcia Aneksu i w związku ze zmianą formy zabezpieczenia należytego wykonania Umowy Głównej podpisanej z firmą Tauron Wytwarzanie S.A., po wniesieniu gwarancji wystawionych przez mBank, kwoty w wysokości 40 mln złotych wniesione przez RAFAKO S.A. w gotówce tytułem zabezpieczenia wykonania Umowy Głównej zostały Spółce zwrócone przez Inwestora. Jednocześnie SPV otrzymała kwotę 48 mln złotych z tytułu zaliczki oraz zwrot kwot wstrzymanych z faktur ustanowionych tytułem zabezpieczenia w wysokości 19,7 mln złotych. W celu zabezpieczenia roszczeń Gwarantów (w tym mBank) z tytułu roszczeń zwrotnych wynikających z udzielonych przez nich gwarancji, RAFAKO S.A. oraz SPV dokonały zmian w zabezpieczeniach oraz ustanowiły na rzecz mBank tożsame zabezpieczenia do tych ustanowionych na rzecz PKO, BGK i PZU, w tym w szczególności ustanowiły lub zmieniły zakres następujących zabezpieczeń: (i) poręczenie za zobowiązania SPV wynikające z Umowy udzielone do dnia 17 kwietnia 2028 roku przez RAFAKO S.A. na rzecz Gwarantów; (ii) zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw stanowiących przedsiębiorstwo SPV; (iii) zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach w SPV, stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz uprawniających do 100% głosów w SPV, będących własnością RAFAKO S.A. oraz (iv) zastawy rejestrowe oraz zwykłe lub finansowe odpowiednio na rachunkach bankowych i wierzytelnościach SPV oraz RAFAKO S.A. związanych z Umową Główną oraz oświadczenia o poddaniu się egzekucji wystawione przez RAFAKO S.A. i SPV. Wszystkie zastawy rejestrowe ustanowione zostały do najwyższej sumy zabezpieczenia równej 1 300 mln złotych.

W dniu 10 marca 2016 roku spółka zależna RAFAKO S.A. otrzymała postanowienie o wpisach do rejestru zastawów:

- a) zmianie zastawu ustanowionego przez RAFAKO S.A. na wierzytelnościach jednostki dominującej wobec Zamawiającego z tytułu umowy na realizację Projektu Jaworzno zawartej dnia 17 kwietnia 2014 roku, zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec RAFAKO S.A. wynikające z poręczenia udzielonego przez RAFAKO S.A. za zobowiązania SPV wynikające z Umowy Gwarancji,
- b) zmianie zastawu ustanowionego przez RAFAKO S.A. na udziałach w SPV, stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz uprawniających do 100% głosów w SPV, będących własnością RAFAKO S.A., zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec jednostki dominującej

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

wynikające z poręczenia udzielonego przez RAFAKO S.A. za zobowiązania SPV wynikające z Umowy Gwarancji,

- c) zmianie zastawu ustanowionego przez RAFAKO S.A. na udziałach w SPV, stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz uprawniających do 100% głosów w SPV, będących własnością RAFAKO S.A., zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec SPV wynikające z Umowy Gwarancji,
- d) zmianie zastawu ustanowionego przez SPV na wierzytelnościach wynikających z zawartej przez SPV i PKO BP umowy Rachunku Projektowego Euro, zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec SPV wynikające z Umowy Gwarancji,
- e) zmianie zastawu ustanowionego przez SPV na wierzytelnościach SPV wobec RAFAKO S.A. z tytułu umowy podwykonawczej dotyczącej Projektu Jaworzno, zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec SPV wynikające z Umowy Gwarancji,
- f) zmianie zastawu z drugorzędnym pierwszeństwem zaspokojenia ustanowionego przez RAFAKO S.A. na zbiorze rzeczy ruchomych i praw jednostki dominującej, zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec RAFAKO S.A. wynikające z poręczenia udzielonego przez RAFAKO S.A. za zobowiązania SPV wynikające z Umowy Gwarancji.

Ponad to w dniu 18 marca 2016 roku zależna RAFAKO S.A. otrzymała postanowienie o wpisach do rejestru zastawów:

- a) zmiany zastawu ustanowionego przez Rafako na wierzytelnościach Rafako wobec Zamawiającego z tytułu umowy na realizację Projektu Jaworzno zawartej dnia 17 kwietnia 2014 roku, zabezpieczającego wierzytelności Gwarantów wobec SPV wynikające z Umowy Gwarancji,
- b) zmiany zastawu ustanowionego przez SPV na wierzytelnościach z umów rachunku bankowego Euro na podstawie umowy z dnia 8 września 2014 roku zawartej pomiędzy SPV a BGK jako Administratorem Zastawu,
- c) zmiany zastawu ustanowionego przez SPV na zbiorze rzeczy ruchomych i praw SPV na podstawie umowy z dnia 16 września 2014 roku, zawartej pomiędzy SPV a BGK jako Administratorem Zastawu,
- d) zmiany zastawu ustanowionych przez SPV na przekazach świadczeń pieniężnych w postaci części wynagrodzenia należnego RAFAKO S.A. z tytułu wykonania umowy Głównej oraz części zaliczki przypadającej na Rafako z tytułu Umowy Głównej, zabezpieczających wierzytelności Gwarantów wobec SPV RAFAKO S.A. z tytułu Umowy Gwarancji,

zmiany zastawu ustanowionego przez SPV na wierzytelnościach z umów rachunków bankowych na podstawie umowy z dnia 16 września 2014 roku, zawartej pomiędzy SPV a BGK jako Administratorem Zastawu.

Nazwa grupy kapitałowej:	Grupa Kapitałowa PBG		
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01-31.12.2014	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

46. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku (wraz z danymi porównawczymi) zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki dominującej w dniu 21 marca 2016 roku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
2016-03-21	Jerzy Wiśniewski	Prezes Zarządu	
2016-03-21	Mariusz Łożyński	Wiceprezes Zarządu	
2016-03-21	Kinga Banaszak-Filipiak	Wiceprezes Zarządu	
2016-03-21	Dariusz Szymański	Wiceprezes Zarządu	
2016-03-21	Bożena Ciosk	Członek Zarządu	
Podpisy osoby odpowiedzialnej za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego			
Data	Imię i nazwisko	Funkcja	
2016-03-21	Bartosz Kuźmin	z-ca dyrektora ds. konsolidacji i księgowości	